

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

KOMPARACE ZDAŇOVÁNÍ PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB V ČESKÉ REPUBLICE A NA SLOVENSKU

COMPARISON OF PERSONAL INCOME TAX IN THE CZECH REPUBLIC AND SLOVAKIA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Tatiana Hauptmanová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

BRNO 2021

Zadání bakalářské práce

Ústav: Ústav financí
Studentka: **Tatiana Hauptmanová**
Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a daně
Vedoucí práce: **JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.**
Akademický rok: 2020/21

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Komparace zdaňování příjmů fyzických osob v České republice a na Slovensku

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem práce je porovnat zdaňování příjmů fyzických osob v České republice a Slovensku. Tyto dva systémy budou porovnány i za užití modelového příkladu a následně bude zhodnoceno, která země je pro modelového podnikatele výhodnější.

Základní literární prameny:

KUBÁTOVÁ, K. Daňová teorie a politika. 7. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-8-7598-165-3.

ŠIROKÝ, J. Základy daňové teorie s praktickými příklady. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-315-0.

ŠIROKÝ, J. Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SDEU, společný konsolidovaný základ daně (CCCTB), akční plán BEPS, zdanění finančního sektoru. 7. aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Leges, 2018. ISBN 978-8-7502-274-5.

ZÍDKOVÁ, H., L. LÁCHOVÁ a A. VANČUROVÁ. Daňový systém ČR 2020. 15. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-887-4.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2020/21

V Brně dne 28.2.2021

L. S.

doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Táto bakalárska práca sa zaoberá porovnaním zdanenia príjmov fyzických osôb v Českej a Slovenskej republike. V teoretickej časti je vymedzená daň, dôležité pojmy, ktoré s ňou súvisia a jednotlivé daňové systémy v oboch krajinách. Analytická časť pozostáva z príkladov na základe, ktorých sa porovnáva a vyhodnocuje zdanenie v Česku aj Slovensku. Na základe výsledkov sú v poslednej časti navrhnuté riešenia. Na záver je vyhodnotené, ktorá krajina je vhodnejšia pre fyzickú osobu.

Kľúčové slová

daň, daňový systém, daňová povinnosť, fyzická osoba, poplatník, príjem, zdanenie, porovnanie, Česká republika, Slovenská republika

Abstract

This bachelor thesis deals with the comparison of personal income taxation in the Czech and Slovak Republics. The theoretical part defines the tax, important concepts related to it and individual tax systems in both countries. The analytical part consists of examples on the basis of which taxation in the Czech Republic and Slovakia is compared and evaluated. Based on the results, solutions are proposed in the last part. Finally, it is evaluated which country is more suitable for a natural person.

Key words

tax, tax system, tax liability, natural person, taxpayer, income, taxation, comparison, Czech Republic, Slovak Republic

Bibliografická citácia

HAUPTMANOVÁ, Tatiana. *Komparace zdaňování příjmů fyzických osob v České republice a na Slovensku* [online]. Brno, 2021 [cit. 2021-05-15]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/135185>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Jan Kopřiva.

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že predložená bakalárska práca je pôvodná a spracovala som ju samostatne. Prehlasujem, že citácia použitých prameňov je úplná, že som vo svojej práci neporušila autorské práva (vo zmysle Zákona č. 121/2000 Zb., o práve autorskom a o právach súvisiacich s právom autorským).

V Brne dňa 15. mája 2021

.....

podpis autora

Pod'akovanie

Chcela by som sa pod'akovať vedúcemu práce JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D. za pripomienky a takisto mojej rodine, ktorá ma vždy podporuje.

OBSAH

ÚVOD	11
CIELE PRÁCE, METÓDY A POSTUPY SPRACOVANIA	12
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ	13
1.1 Daň a jej vlastnosti	13
1.1.1 Funkcie daní	14
1.1.2 Triedenie daní.....	16
1.2 Daňový systém.....	18
1.3 Konštrukčné prvky dane	19
1.3.1 Daňový subjekt.....	19
1.3.2 Predmet dane	20
1.3.3 Základ dane	21
1.3.4 Sadzba dane	22
1.4 Daňový systém v Českej republike	23
1.4.1 Daňová sústava	23
1.4.2 Daň z príjmov fyzických osôb.....	23
1.4.3 Daňový subjekt.....	24
1.4.4 Predmet dane	24
1.4.5 Príjmy zo závislej činnosti § 6.....	25
1.4.6 Príjmy zo samostatnej činnosti § 7.....	27
1.4.7 Príjmy z kapitálového majetku § 8.....	27
1.4.8 Príjmy z nájmu § 9	28
1.4.9 Ostatné príjmy § 10	28
1.4.10 Základ dane	29
1.4.11 Sadzba dane	34
1.4.12 Zľavy na dani.....	35

1.4.13 Daňové zvýhodnenia	36
1.4.14 Sociálne a zdravotné poistenie	36
1.4.15 Zdaňovacie obdobie a daňové priznanie	38
1.4.16 Zálohy na daň	39
1.4.17 Výpočet daňovej povinnosti	39
1.5 Daňový systém Slovenskej republiky	40
1.5.1 Daňová sústava	40
1.5.2 Daň z príjmov fyzických osôb.....	41
1.5.3 Daňový subjekt.....	41
1.5.4 Predmet dane	42
1.5.5 Príjmy zo závislej činnosti § 5.....	43
1.5.6 Príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti, z prenájmu a z použitia diela a umeleckého výkonu § 6.....	44
1.5.7 Príjmy z kapitálového majetku § 7	45
1.5.8 Ostatné príjmy § 8	45
1.5.9 Základ dane	46
1.5.10 Nezdaniiteľné časti základu dane	48
1.5.11 Sadzba dane	50
1.5.12 Daňový bonus	51
1.5.13 Sociálne a zdravotné poistenie	51
1.5.14 Zdaňovacie obdobie a daňové priznanie	52
1.5.15 Preddavky na daň	53
1.5.16 Výpočet daňovej povinnosti	53
2 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU	55
2.1 Príklad č. 1 – príjmy zo závislej činnosti	55
2.1.1 Česká republika	55

2.1.2 Slovenská republika.....	58
2.1.3 Porovnanie.....	62
2.2 Príklad č. 2 – príjmy zo samostatnej činnosti	66
2.2.1 Česká republika	66
2.2.2 Slovenská republika.....	68
2.2.3 Porovnanie.....	69
2.3 Príklad č. 3 – kombinácia príjmov	70
2.3.1 Česká republika	70
2.3.2 Slovenská republika.....	73
2.3.3 Porovnanie.....	76
3 VLASTNÉ NÁVRHY RIEŠENIA.....	78
3.1 Paušálne výdaje.....	78
3.2 Zníženie základu dane.....	79
3.3 Zníženie dane	82
3.4 Sadzba dane.....	83
3.5 SP a ZP.....	84
3.6 Zmeny v zákonoch	84
ZÁVER	86
ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV.....	88
ZOZNAM POUŽITÝCH TABULIEK.....	91
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK.....	94
ZOZNAM PRÍLOH.....	95

ÚVOD

Dane sú súčasťou nášho života už od dávnych časov. Stretávame sa s nimi či už pri výplate mzdy alebo len nákupe v obchode, jednoducho na ne neustále narážame. Dnešný svet by bez nich ťažko fungoval. Sú dôležité najmä pre fungovanie štátu, ktorý ich vyberá a potom ich ďalej prerozdeľuje.

Táto bakalárska práca je venovaná práve daniam, konkrétne daniam z príjmov fyzických osôb. Zameriava sa najmä na porovnanie zdaňovania fyzických osôb v Českej a Slovenskej republike, keďže tieto dva štáty majú veľa spoločného. Práca je rozdelená do troch hlavných častí na teoretickú, analytickú a na návrhy riešenia.

V prvej časti je uvedené teoretické vymedzenie daní a takisto jednotlivých pojmov, ktoré s nimi súvisia, akými sú napr. predmet dane, daňový subjekt alebo sadzba a základ dane. Ďalej sú popísané jednotlivé daňové systémy v Česku a Slovensku a zdaňovanie príjmov fyzických osôb v oboch krajinách.

Druhá časť, ktorá je analytická sa venuje výpočtu daňovej povinnosti poplatníkov v Českej republike a daňovníkov na Slovensku prostredníctvom modelových príkladov. Použité sú teoretické poznatky z predchádzajúcej časti. Uvedené príklady sa zameriavajú na zdaňovanie príjmov zo závislej činnosti, zo samostatnej zárobkovej činnosti a pri dosahovaní kombinovaných príjmov. Následne sú zistené výsledky porovnané a zhodnotené.

Obsahom poslednej časti sú návrhy na riešenie formou možnej daňovej optimalizácie a porovnanie, ktorá z krajín je pre poplatníka (daňovníka) výhodnejšia, aj na základe zistených výsledkov.

CIELE PRÁCE, METÓDY A POSTUPY SPRACOVANIA

Hlavným cieľom bakalárskej práce je porovnanie zdaňovania fyzických osôb v Českej a Slovenskej republike. Na jeho dosiahnutie sú potrebné znalosti niektorých pojmov a postupov, najmä z oblasti zdaňovania príjmov fyzických osôb v Česku a na Slovensku, ktoré sú v tejto práci vymedzené. Na ich základe sú zhotovené jednotlivé modelové príklady a vypočítaná daňová povinnosť poplatníka a daňovníka.

Súčasťou hlavného cieľu je aj vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov a porovnanie, ktorá krajina je výhodnejšia pre zdaňovanie fyzických osôb. Na základe zistených poznatkov budú navrhnuté riešenia vo forme nožnej daňovej optimalizácie.

Pre dosiahnutie daného cieľu sú použité rozličné metódy.

Prvou z nich je **metóda abstrakcie**, prostredníctvom ktorej sú od nepodstatných informácií a poznatkov oddelené tie podstatné. Je využitá najmä v teoretickej časti (1).

Ďalšou použitou metódou je **metóda analýzy**, pomocou ktorej sa celok rozloží na jednotlivé časti a umožňuje tak poznávanie podstaty daného objektu, javu alebo situácie. Je to rozbor vlastností, vzťahov a faktov od celku k častiam. S touto metódou súvisí aj **metóda syntézy**, ktorá zase predstavuje spojenie poznatkov získaných analytickými metódami v celok. Je základom pre pochopenie vzájomnej súvislosti javov a sumarizuje poznatky, ktoré vedú k získaniu nových (1).

Pri tvorbe príkladov v analytickej časti je použitá **metóda modelovania**. Rozumie sa ňou aplikácia modelov na riešenie danej problematiky (1).

Veľmi dôležitou metódou je aj **metóda komparácie**, na jej základe môžeme jednotlivé javy a objekty porovnávať a vyvodzovať závery o ich vlastnostiach a procesoch. Použitá je hlavne v analytickej a návrhovej časti (1).

Poslednou metódou, ktorá je použitá v práci je **metóda dedukcie**, prostredníctvom ktorej sa teoretické závery overujú v praxi (1).

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ

V tejto časti bakalárskej práce je vymedzená daň, jej vlastnosti, funkcie, triedenie a takisto dôležité pojmy, ktoré s ňou súvisia akými sú napr. daňový subjekt a daňový systém. Následné sú uvedené daňové systémy Českej aj Slovenskej republiky a zdaňovanie príjmov fyzických osôb v oboch krajinách.

1.1 Daň a jej vlastnosti

Vznik daní je spätý so vznikom organizovaných štátov a so vznikom peňažného hospodárstva. Zatiaľ čo teoretické vymedzenie daní je v literatúre viac-menej zhodné, veľa krajín ich definíciu vo svojej legislatíve nemajú (2, s. 12 - 13).

V zákonodarstve Českej republiky všeobecná definícia daní taktiež chýba. Daň je vymedzená len v daňovom poriadku (řáde) (Zákon č. 280/2009 Zb., daňový poriadok, v znení neskorších predpisov) (2, s. 12).

Najčastejšie sa používa vymedzenie dane, ktoré ju definuje ako „... *povinnú, zákonom predom stanovenú čiastku, ktorou sa odčerpáva na nenávratnom princípe časť nominálneho dôchodku ekonomického subjektu*” (2, s. 11).

Daň môže byť vymedzená aj ako platobná povinnosť, ktorú štát stanoví zákonom na úhradu verejných potrieb prostredníctvom verejných rozpočtov alebo ako právnymi normami stanovené a vymedzené právo štátu na určitom plnení osobou (2, s. 11).

Z právneho hľadiska je daňou povinná platba do verejného rozpočtu, ktorá sa nazýva daň. Z ekonomického hľadiska nie je dôležité, či platba má vo svojom názve slovo daň, pretože je charakterizovaná svojimi vlastnosťami (3, s. 9).

Daň je povinná, zákonom uložená platba, ktorá plynie do verejného rozpočtu. Predstavuje transfer finančných prostriedkov od súkromného k verejnému sektoru. Je nenávratná, neekvivalentná a spravidla neúčelová (3, s. 9) (4, s. 15).

Povinnosť platiť daň, z právneho uhlu pohľadu, obmedzuje slobodu jednotlivca. Takýto postup je v právnom štáte možný len na základe uloženia povinnosti všeobecne záväznou právnou normou, v prípade daní je ňou vždy zákon (3, s. 10).

Neúčelovosť znamená, že keď sa daň platí, nikto nevie, čo bude z týchto prostriedkov financované. Konkrétna daň v určitej výške nemá financovať konkrétny vládny projekt,

ale stane sa súčasťou celkových príjmov verejného rozpočtu, z ktorého sa budú financovať rôzne verejné potreby. Uhradením dane tiež nikomu nevznikne právo na konkrétne plnenie z verejných zdrojov (3, s. 10) (4, s. 16).

Neekvivalentnosť pre poplatníka znamená, že nemá nárok na protihodnotu vo výške zodpovedajúcej jeho platbe. Dieť, akým sa jednotliviec podieľa na spoločných príjmoch, nemá žiadny alebo takmer žiadny vzťah k tomu, v akej výške bude participovať na výdajoch verejných rozpočtov alebo spotrebúvať verejne financované statky (3, s. 10) (4, s. 16).

Nenávratnosť predstavuje skutočnosť, že zaplatením dane nevzniká subjektu žiadny konkrétny nárok (3, s. 10).

Daň sa pravidelne opakuje v časových intervaloch alebo je nepravidelná a platí sa za určitých okolností (4, s. 15 - 16).

1.1.1 Funkcie daní

Dane sú dôležitým nástrojom ekonomickej politiky štátu, požaduje sa od nich omnoho viac než len naplnenie verejných rozpočtov. Plnia alebo môžu plniť celú radu funkcií. Tými najdôležitejšími sú (3, s. 11):

- fiškálna,
- alokačná,
- redistribučná,
- stimulačná,
- stabilizačná (3, s. 11).

Fiškálna funkcia

Je primárnou funkciou dane, predstavuje schopnosť naplniť verejný rozpočet. Musí byť vždy zachovaná, len výnimočne sa môžeme stretnúť s daňou, ktorá fiškálnu funkciu neplní (napríklad pri ekologickej dani) (3, s. 11).

Alokačná funkcia

Alokačná funkcia daní rieši problematiku umiestňovania vládnych výdajov a optimálneho rozdelenia medzi verejnou a súkromnou spotrebou. Predstavuje buď vloženie prostriedkov tam, kam ich trh vkladá málo alebo naopak odňatie prostriedkov z oblastí, kde ich je príliš mnoho (2, s. 20) (4 s. 19).

Uplatňuje sa vtedy, keď trh prejavuje neefektívnosť v alokácii zdrojov a pokiaľ na niektorých trhoch zlyháva efektívnosť trhových mechanizmov, resp. nezodpovedá predstave štátu o optimálnom rozvoji spoločnosti (3, s. 11) (4, s. 19).

Nevýznamnou možnosťou znížením čiastky dane môže štát alokovať prostriedky tam, kde to považuje za účelné (3, s. 12).

Redistribučná funkcia

Redistribučná funkcia vychádza z toho, že ľudia nepovažujú rozdelenie dôchodkov a bohatstva vzniknutých fungovaným trhu za spravodlivé aj keď je trhovovo efektívne (3, s. 12) (4, s. 19).

Dane sú vhodným nástrojom pre zmiernenie rozdielov v dôchodkoch jednotlivých subjektov. Majú za úlohu presunúť časť dôchodkov a bohatstva smerom od bohatších jedincov k chudobnejším, čiže sa vo väčšej miere vyberajú od bohatších, čo umožňuje štátu prostredníctvom transferov zvyšovať príjmy chudobnejším. (str. 12)

Ak má daň plniť redistribučnú funkciu, musí platiť, že ten, kto má viac, bude platiť vyššiu daň (3, s. 12) (4, s. 19).

Stimulačná funkcia

Stimulačná funkcia daní využíva toho, že dane sú subjektami vnímané ako ujma a kvôli tomu sú ochotné urobiť veľa, aby svoju daňovú povinnosť obmedzili. Štát preto subjektom poskytuje rôzne formy daňových úspor alebo ich vystavuje vyššiemu zdaneniu, ak sa napr. správajú nezodpovedne (3, s. 12).

Stabilizačná funkcia

Stabilizačná funkcia verejných financií znamená zmiernovanie cyklických výkyvov v ekonomike. V období konjunktúry, dane odčerpávajú do verejných rozpočtov vyšší diel a tým pomáhajú predchádzať prehriatiu ekonomiky a vytvárať rezervu pre „horšie časy“. V období stagnácie dane sústreďujú menší krajec do verejných rozpočtov a pomáhajú ekonomiku naštartovať (2, s. 20) (3, s. 13).

Stabilizačná funkcia sa snaží zaistiť dostatočnú zamestnanosť, cenovú stabilitu a ekonomický rast. Jej využitie predpokladá, v závislosti na hospodárskom cykle, zostavenie prebytkového, vyrovnaného alebo deficitného rozpočtu (2, s. 20).

Pri nedostatočnej výške efektívneho agregátneho dopytu by mala vláda do ekonomiky zasahovať a to najmä zmenami daní a vládnych výdajov (2, s. 20).

1.1.2 Triedenie daní

Dane je možné triediť z rôznych hľadísk:

Triedenie podľa dopadu – rozlíšenie podľa väzby na dôchodok poplatníka. Je to jedno z najzákladnejších členení, ktoré delí dane na (4, s. 20):

- **priame** - platí ich poplatník na úkor svojho dôchodku a predpokladá sa, že ich nemôže preniesť na iný subjekt. Patria sem dane dôchodkové a majetkové, prípadne dane z hlavy.
- **nepriame** – subjekt, ktorý odvádza daň, ich neplatí z vlastného dôchodku ale ich prenáša na iný subjekt. Patria sem dane zo spotreby a obrátov, daň z pridanej hodnoty a clá (4, s. 20).

Triedenie podľa objektu – členenie daní podľa objektu na ktorý sú uložené (4, s. 20):

- **z dôchodku (príjmu)** – sú ukladané na dôchodky poplatníka,
- **zo spotreby** - postihujú buď všetku spotrebu alebo spotrebu vybraných skupín výrobkov,
- **z majetku** - zdaňujú hnutel'ný aj nehnuteľný majetok, jeho držbu aj nadobudnutie (2, s. 26) (4, s. 20).

Triedenie podľa subjektu – členenie podľa toho ktorý subjekt je nútený platiť daň (2, s. 26):

- **dane platené domácnosťami** – daň dôchodková, výdajová a majetková,
- **dane platené firmami** – napr. spotrebné dane, daň z pridanej hodnoty, daň majetková (4, s. 27).

Triedenie podľa adresnosti - podľa vzťahu k platobnej schopnosti poplatníka (4, s. 22):

- **osobné** - majú vzťah ku konkrétnemu poplatníkovi, zohľadňujú jeho platobnú schopnosť. Patria sem dôchodkové dane, platené fyzickými osobami.
- **in rem (v preklade „na vec“)** – platia sa bez ohľadu na platobnú schopnosť poplatníka. Sú to dane spotrebné, z pridanej hodnoty, výnosové, dôchodkové (platené spoločnosťami) a majetkové (4, s. 22).

Triedenie podľa druhu sadzby - členenie daní podľa vzťahu medzi veľkosťou dane a veľkosťou daňového základu (4, s. 22):

- **stanovené bez vzťahu ku zdaňovanému základu** - sú to dane paušálne a z hlavy,
- **špecifické (jednotkové)** - sú stanovené podľa množstva jednotiek daňového základu alebo množstva jednotiek užitočnej vlastnosti v daňovom základe. Patria sem dane spotrebné, pozemková a domová a daň z zľavy.
- **ad valorem** (v preklade „k hodnote“) - určujú sa podľa ceny zdaňovaného základu. Patria sem daň z pridanej hodnoty, daň obratová, dôchodková a výnosová (4, s. 22).

Triedenie podľa daňového určenia - t. j. podľa rozpočtu, do ktorého plynú (4, s. 22):

- **štátne** (federálne vo federálnych štátoch),
- **municipálne** - miestne,
- **vyšších územnosprávnych celkov**,
- **zverené** - celoštátne platné dane, plynúce do vládnych rozpočtov nižších úrovní (2, s. 28) (4, s. 22 - 23).

Triedenie daní podľa stupňa progresie - je dôležité v súvislosti s požiadavkou spravodlivosti (4, s. 28):

- **proporcionálne** – s rastom dôchodkov poplatníka sa miera jeho zdanenia nemení. Poplatník platí rovnaké %-o svojho dôchodku ako daň, bez ohľadu na výšku dôchodku.
- **progresívne** – s rastom dôchodku miera zdanenia rastie (napr. pri dôchodkovej dani). Poplatník platí tým väčšiu časť svojho dôchodku ako daň, čím je dôchodok vyšší.
- **regresívne** – s rastom dôchodku miera zdanenia klesá. Poplatník platí tým menšiu časť svojho dôchodku ako daň, čím je dôchodok vyšší (4, s. 28 - 29).

Medzi ďalšie typy členenia daní patrí napr. triedenie podľa veličiny (kapitálové, bežné), triedenie inštitucionálne (napr. klasifikácie daní Eurostatu, OECD alebo Medzinárodného menového fondu), podľa trhov, strany trhu atď. (4, s. 21, 23, 27).

1.2 Daňový systém

„Daňový systém je súhrn všetkých daní, ktoré sa na danom území, spravidla štátnom, vyberajú. Daňový systém zahŕňa taktiež vzťahy medzi jednotlivými daňami a pravidlami, podľa ktorých sa dane vyberajú“ (3, s. 53).

Národné ekonomiky nepoužívajú k naplneniu verejných rozpočtov jednu veľkú daň, ale niekoľko menších daní. Je tomu tak najmä preto, že každá daň má svoje kladné aj záporné stránky, ktoré majú dopady na ekonomiku, a tak je rozumné vytvoriť systém z viac daní. Takýto systém môže plniť viac funkcií v rámci fiškálnej politiky a rešpektovať pravidlá správneho zdanenia (3, s. 53).

Dane v daňovom systéme majú na seba väzby. Ich previazanosť sa prejavuje, napr. tým, že keď nastane zmena v konštrukcii jednej dane ovplyvní to výnos inej dane (3, s. 53).

Na dobrý daňový systém sa kladú rozličné požiadavky:

- **zabezpečenie dostatočného daňového výnosu** – dane majú naplniť verejné rozpočty, preto je táto požiadavka na daňový systém primárna a neopomenuteľná,
- **daňová spravodlivosť** - cieľ, ktorým subjekt prispieva prostredníctvom daní na spoločné potreby, by mal odpovedať možnostiam a prospechu, ktorý pociťuje zo spotreby služieb, ktoré poskytuje štát,
- **efektívnosť** (daňová, právna) – uložená daň znižuje úžitok toho, kto ju nesie. Preto, pre naplnenie daňovej efektívnosti, je nutné, aby bol minimalizovaný rozdiel medzi stratou úžitku daňových subjektov a výnosom verejných rozpočtov. Efektívnosť výberu dane znižujú priame a nepriame administratívne náklady výberu dane a nadmerné bremeno, a tak objem získaných verejných prostriedkov je menší než strata zapríčinená odvodom daní na strane daňových subjektov. Daňový systém by mal priniesť dostatočné príjmy do verejných rozpočtov, a vytvoriť prostredie pre využívanie daní.
- **jednoduchosť a jednoznačnosť (zrozumiteľnosť)** - pravidlá stanovenia dane by mali byť jednoznačné a výber daní musí byť pre subjekt čo najmenej zaťažujúci a zároveň musí umožniť vybrať dane s čo najmenšími nákladmi. Čím jednoduchšia je konštrukcia dane, tým skôr je každý schopný dopredu stanoviť výšku svojej daňovej povinnosti.

- **právna perfektnosť** - možnosť vyhnúť sa dani vďaka nepresným formuláciám v daňových zákonoch narušuje parametre daňového systému a zvyšuje neistotu daňového subjektu, ktorý vďaka nim nevie ako správne a presne plniť svoje daňové povinnosti,
- **transparentnosť** - daňový systém by mal byť konštruovaný tak, aby každému, kto o ňom v politickej rovine rozhoduje, bolo jasné, ako dane pôsobia, od koho, na čo a kam plynú,
- **pružnosť** - daňový systém by mal byť pružný, aby bol schopný rýchlo reagovať na meniace sa požiadavky spoločnosti a stav ekonomiky,
- **predvídateľnosť** (3, s. 53 - 56) (4, s. 44).

Všetky požiadavky nemožno súčasne v plnej miere naplniť, preto musia byť v praktickej politike vytýčené priority a musí byť stanovené, na ktoré požiadavky bude kladený dôraz (3, s. 57).

1.3 Konštrukčné prvky dane

Konštrukcia dane je zložitá, je potreba posudzovať všetky jej prvky v ich vzájomných súvislostiach. Medzi základné konštrukčné prvky, ktoré rozhodujú o tom, v akej miere na jednotlivé subjekty budú dane dopadať, patrí (3, s. 13):

- **daňový subjekt,**
- **predmet dane,**
- oslobodenie od dane,
- **základ dane a zdaňovacie obdobie,**
- odpočty od základu dane,
- **sadzba dane,**
- zľavy na dani (3, s. 13 - 14).

1.3.1 Daňový subjekt

K daňovým charakteristikám štátu vždy patrilo aj to, kto bol dane povinný platiť a odvádzať (3, s. 14).

„*Daňový subjekt je osoba podľa zákona povinná strpieť, odvádzať alebo platiť daň*“ (3, s. 14).

Z hľadiska konštrukcie a pravidiel platenia dane sa daňové subjekty delia na poplatníkov a platiteľov dane. Toto rozdelenie je z právneho hľadiska jednoznačné, ale nezodpovedá teoretickému vymedzeniu pojmov (3, s. 14).

„Poplatník je daňový subjekt, ktorého predmet (najmä príjem alebo majetok) je dani podrobený“ (3, s. 14).

Poplatník je nositeľom daňového bremena, čiže jeho disponibilné zdroje by sa mali výberom dane krátiť. Spravidla, je tiež povinný daň sám odvádzať, čo ale nie je nutné (3, s. 15).

„Platiteľ dane je daňový subjekt, ktorý je zo zákona povinný odvieť do verejného rozpočtu daň vybranú od iných subjektov alebo zrazenú iným poplatníkom pod svojou majetkovou zodpovednosťou“ (3, s. 15).

Platiteľ, síce daň odvádza, ale môže ju preniesť na iný subjekt. Pri niektorých výberoch dane (u ktorých je vymedzený poplatník, ktorého predmet dane je podrobený dani), je daň vyberaná prostredníctvom platiteľa, čím sa minimalizuje možnosť daňových únikov, pretože poplatník nie je priamym daňovým subjektom. Tento výber dane sa nazýva zrážka dane u zdroja (3, s. 15).

Výber dane z príjmov v čo najväčšej miere prostredníctvom platiteľa dane je jednou zo zásad rovnej dane. Výhodou je, že sa daň odvedie veľmi rýchlo po vzniku príjmu a tiež znižuje administratívne náklady (3, s. 15).

1.3.2 Predmet dane

Všeobecne sa predmetom zdanenia rozumie veličina, z ktorej sa daň vyberá. Jeho stručné vymedzenie je spravidla súčasťou názvu daňového zákona, napr. zákon o daniach z príjmov (3, s. 16).

Predmety zdanenia je možné rozdeliť do štyroch veľkých skupín (3, s. 16):

- **hlava** – daň z hlavy (niekedy nazývaná paušálna daň) je historicky najstaršia, predmetom dane je sám daňový subjekt,
- **majetok** – v súčasných daňových systémoch sa používajú majetkové dane len doplnkovo,
- **dôchodok** – s dôchodkovými daňami (daňami z príjmov) sa najužšie spája stimulačná a redistribučná funkcia,

- **spotreba** – dane zo spotreby bývajú značne komplikované, môžu sa deliť na všeobecné, selektívne a ekologické (3, str. 16 - 18).

Dane zo spotreby sa často označujú ako nepriame dane a dôchodkové a majetkové ako dane priame (3, str. 18).

Vzhľadom k tomu, že vymedzenie predmetu dane býva široké, je potrebné ho doplniť vyňatím z predmetu dane, ktoré určuje hranicu, za ktorú už nesiahajú. Vyňatie z predmetu dane sa používa aj vtedy, keď je treba rozlíšiť predmety niekoľkých daní, aby sa predišlo viacnásobnému daňovému zaťaženiu (3, s. 19).

Časť predmetu dane väčšinou nie je súčasťou základne pre stanovenie čiastky dane ale je oslobodená. Z oslobodenej časti predmetu dane sa daň nevyberá a daňový subjekt nie je povinný ju zahrnúť do základu dane. Oslobodenie môže byť (3, s. 19):

- **čiasťočné** - má väčšie dopady,
- **úplné** – môže mať tvrdšie dopady, použije sa keď sú splnené súčasne všetky podmienky vrátane limitu,
- **podmienené** - daňový subjekt je povinný doložiť následne splnenie podmienok pre uplatnenie oslobodenia od dane,
- **nezdaniteľné minimum** - má obmedziť neefektívny výber veľmi malých výšok dane (Str. 20).

Aby sa predmet zdanenia stal základňou pre výpočet dane, je treba ho presne definovať, vytvoriť predpoklady pre jeho kvantifikáciu a vymedziť jednotku, v ktorej sa bude merať. Takto vyjadrený a upravený predmet dane sa nazýva základ dane (3, s. 20).

1.3.3 Základ dane

Cesta k vymedzeniu základu dane začína u predmetu dane (3, s. 16).

„Základ dane je predmet dane vyjadrený v merných jednotkách a upravený podľa zákonných pravidiel“ (3, s. 21).

Základ dane musí byť definovaný v merateľných jednotkách (vo fyzikálnych alebo v hodnotovom vyjadrení). Od spôsobu jeho vyjadrenia sa odvíja aj typ použitej sadzby dane. Základ dane nemusí byť stanovený pre jednotlivého poplatníka (napr. pri spoločnom zdanení) a nemôže ním byť záporné číslo. Ak však miesto základu dane z

príjmov vyjde záporné číslo (nazýva sa daňovou stratou), môže byť použité spôsobom stanoveným daňovým zákonom (3, s. 21 - 23).

U daní z príjmov sa základ dane znižuje o odpočty, ktoré sa delia na **štandardné** (znižujú základ dane o predom stanovenú pevnú čiastku alebo časť základu dane, pokiaľ daňový subjekt splní podmienky), **neštandardné** (predstavujú položky, ktoré môže daňový subjekt odpočítať od základu dane v preukázateľne vynaloženej výške), **absolútne a relatívne** (3, s. 23 - 24).

1.3.4 Sadzba dane

Stanovenie dane sa nezaobíde bez základu dane a sadzby dane (3, s. 24).

„Sadzba dane je algoritmus, prostredníctvom ktorého sa zo základu dane (zniženého o odpočty) stanoví základná čiastka dane“ (3, s. 24).

Z praktického hľadiska sa sadzby dane delia (3, s. 24):

a) podľa druhu predmetu dane alebo daňového subjektu:

aa) jednotná - je rovnaká pre všetky typy a druhy predmetu danej dane, nezávisle na jeho kvalite či na type daňového subjektu,

ab) diferencovaná - jej výška sa líši podľa druhu (kvality) predmetu dane a podľa daňového subjektu (3, s. 25).

b) vo vzťahu k veľkosti základu dane:

ba) pevná - je vzťahnutá k fyzikálnej jednotke základu dane (napr. sadzba dane na 1 ks cigarety),

bb) relatívna (ad valorem):

- **proporcionálna (lineárna)** - daň rastie s rastom základu v rovnakom pomere. Zvyčajne je stanovená ako určité percento zo základu dane, ktoré sa s veľkosťou základu dane nemení.
- **progresívna** - môže mať podobu výpočtového algoritmu, ktorý zaistí plynulé zvyšovanie miery zdanenia pre každý prírastok základu dane (3, s. 25 - 26).

Pretože daň musí byť vždy stanovená v peňažných jednotkách, platí, že v peňažných jednotkách musí byť vyjadrený buď základ dane, alebo jej sadzba (3, s. 25).

Sadzby dane sa môžu rozlišovať aj po ich technickej (konštrukčnej) stránke (jednotkové a na jednotku základu dane, pásmové a na interval základu) a môžu byť znižované alebo zvyšované (3, s. 26, 32).

1.4 Daňový systém v Českej republike

V roku 2004 vstúpila Česká republika do Európskej únie. Hlavou štátu je prezident. Zákonodarnú moc v Českej republike predstavuje dvojkomorový parlament tvorený Poslaneckou snemovňou a Senátom (5, s. 222):

1.4.1 Daňová sústava

Základom pre súčasný daňový systém Českej republiky je daňová sústava vytvorená v roku 1993. Historicky boli dane rozdelené na priame a nepriame (2, s. 19) (3, s. 59):

a) priame dane:

- z príjmov (dôchodkové) - fyzických osôb, právnických osôb,
- z majetku - daň z nehnuteľných vecí (z pozemkov, zo stavieb), daň z nadobudnutia nehnuteľných vecí, daň cestná (2) (3, s. 61).

b) nepriame dane (zo spotreby):

- všeobecné – daň z pridanej hodnoty,
- selektívne (akcízy) - spotrebné - daň z minerálnych olejov, daň z liehu, daň z piva, daň z vína a medziproduktov, daň z tabakových výrobkov,
- energetické - daň zo zemného plynu a niektorých ďalších plynov, daň z pevných palív, daň z elektriny (2) (3, s. 64).

1.4.2 Daň z príjmov fyzických osôb

Daň z príjmov fyzických osôb bola zavedená, v Českej republike, daňovou reformou 1. 1. 1993. Je upravená zákonom č. 586/1992 Zb., o daniach z príjmov (ďalej len ZDPčr), v znení platnom pre daný rok. Jej cieľom je zdanenie globálneho dôchodku každého jednotlivca. Má zložitú konštrukciu a sú na ňu kladené najvyššie požiadavky (4, s. 160) (3, s. 156) (6).

1.4.3 Daňový subjekt

Podľa ZDPčr sú poplatníkmi dane z príjmov fyzických osôb fyzické osoby, ktoré môžu byť daňovými rezidentmi Českej republiky alebo daňovými nerezidentmi (7, § 2).

Daňový rezidenti Českej republiky – majú na území Českej republiky, bydlisko (miesto kde má poplatník stály byt s úmyslom sa v ňom trvalo zdržovať) alebo sa tu zvyčajne zdržujú (pokiaľ tu pobývajú aspoň 183 dní v príslušnom kalendárnom roku, súvisle alebo v niekoľkých obdobiach, pričom sa započítava každý započatý deň pobytu). Ich daňová povinnosť sa vzťahuje na ich celosvetové príjmy teda príjmy zo zdrojov na území ČR aj príjmy zo zahraničia (3, s. 161) (7, § 2).

Daňový nerezidenti – sú to poplatníci, ktorý nie sú daňovými rezidentmi ČR alebo to o nich stanovia medzinárodné zmluvy. Ich daňová povinnosť, sa vzťahuje len na príjmy zo zdrojov dosiahnutých na území ČR. Patria sem aj poplatníci ktorý sa na území ČR zdržujú len za účelom štúdia alebo liečenia. Zdaňujú sa im len príjmy zo zdrojov na území ČR, aj keď sa tu zvyčajne zdržujú (7, § 2).

U dane z príjmov fyzických osôb sú aj platitelia, čo sú osoby, ktoré odvádzajú zrážkovú daň alebo zálohy na daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti (3, s. 161).

1.4.4 Predmet dane

Dani z príjmov fyzických osôb podliehajú všetky príjmy fyzických osôb (peňažné, nepenažné a dosiahnuté smenou), okrem príjmov, ktoré nie sú jej predmetom. Príjmom sa rozumie všetko, čím dochádza ku zvýšeniu majetku poplatníka (3, s. 163) (7, § 3).

V ZDPčr je vymedzených päť základných skupín príjmov, ktoré sú predmetom dane z príjmov fyzických osôb:

- príjmy zo závislej činnosti (§ 6),
- príjmy zo samostatnej činnosti (§ 7),
- príjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- príjmy z nájmu (§ 9),
- ostatné príjmy (§ 10) (7, § 3).

Vyňatie z predmetu dane

Príjmy ktoré nie sú predmetom dane sú uvedené v § 3 ods. 4 ZDPčr, ako napr.:

- príjmy získané nadobudnutím akcií alebo podielových listov alebo vydaním,
- úvery alebo zápožičky (s určitými výnimkami),
- príjmy z rozšírenia rozsahu alebo vysporiadania spoločného vlastníctva manželov atď. (7, § 3).

Patria sem najmä prijaté úverové finančné nástroje (okrem výnimiek) a príjmy vymedzené zvlášť pre niektorý druh príjmov tvoriaci čiastkový základ dane (3, s. 163).

Oslobodenie

V § 4 a ďalej v § 4a (bezúplatné príjmy) ZDPčr je uvedené množstvo príjmov (viac než 60), ktoré sú oslobodené od dane (3, s. 163) (7, § 4, § 4a).

Medzi najdôležitejšie skupiny oslobodených príjmov patria:

- niektoré bezúplatné príjmy – týkajú sa napr. všetkého nadobudnutia majetku dedičstvom, prípadne odkazom, bezúplatného plnenia od príbuzného (v priamej a vedľajšej rade), príležitostných darov,
- dôchodky a sociálne transfery – napr. penzie (starobné, invalidné), dávky z verejných rozpočtov, študijné štipendiá, príspevky od nadácií atď.,
- niektoré príjmy z predaja majetku – je tu množstvo výnimiek napr. nejedná sa o majetok vložený do obchodného majetku,
- náhrady škody a poistné plnenia – s určitými výnimkami,
- niektoré výhry (3, s. 164 - 165).

1.4.5 Príjmy zo závislej činnosti § 6

Poplatník, ktorý má príjmy zo závislej činnosti sa nazýva zamestnanec a platiteľ príjmu zase zamestnávateľ (7, § 6).

Príjmy zo závislej činnosti sú vymedzené v §6 ZDPčr. Sú to najmä:

- plnenia v podobe príjmu zo súčasného alebo skoršieho pracovnoprávneho, služobného alebo členského pomeru a obdobného pomeru, v ktorých poplatník pri výkone práce pre platiteľa príjmu je povinný dbať príkazov platiteľa a plnenia v podobe funkčného pôžitku,
- príjmy za prácu člena družstva, spoločníka spoločnosti s. r. o. a komanditistu k. s.,
- odmeny člena orgánov právnickej osoby a likvidátora,

- príjmy plynúce zo súčasných, budúcich alebo skorším výkonom činnosti z ktorej plynú príjmy uvedené vyššie (bez ohľadu na to či plynú od platiteľa, u ktorého poplatník vykonáva alebo nevykonáva činnosť z ktorej plynie príjem zo závislej činnosti) (7, § 6).

Tieto príjmy môžu byť pravidelné alebo jednorazové, bez ohľadu na to, či je na ne právny nárok alebo nie. Nezáleží na tom či ich od zamestnávateľa dostáva zamestnanec alebo iná osoba, či sú vyplácané alebo pripisované k dobru alebo spočívajú v inej forme plnenia (7, § 6).

Medzi príjmy, ktoré sa nepovažujú za predmet dane zo závislej činnosti (okrem § 3 ods. 4 ZDPčr), patria podľa § 6 ods. 7 ZDPčr :

- náhrady cestovných výdajov,
- hodnoty osobných ochranných pracovných prostriedkov, pracovných odevov a obuvi, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov a ochranných nápojov, vrátane nákladov na ich údržbu,
- čiastky prijaté zamestnancom zálohovo od zamestnávateľa,
- náhrady za opotrebenie vlastného náradia, zariadení a predmetov pre výkon práce poskytované zamestnancovi,
- povinné plnenia zamestnávateľa na vytváranie a dodržiavanie pracovných podmienok, pre výkon práce (7, § 6).

Ďalej je v § 6 ods. 9 ZDPčr uvedených niekoľko príjmov, ktoré sú oslobodené od predmetu dane zo závislej činnosti. Sú to napr.:

- nepeňažné plnenia vynaložené zamestnávateľom na odborný rozvoj zamestnancov (súvisiaci s predmetom činnosti zamestnávateľa) alebo rekvalifikáciu,
- hodnota stravovania poskytovaného ako nepeňažné plnenie ku spotrebe na pracovisku (poskytované zamestnávateľom) alebo v rámci závodného stravovania (poskytované inými subjektami),
- hodnota nealkoholických nápojov poskytovaných ako nepeňažné plnenie zamestnávateľom zamestnancom ku spotrebe na pracovisku,
- príjmy za prácu žiakov a študentov z praktického vyučovania a prípravy atď. (7, § 6).

V niektorých prípadoch sa môže vyskytnúť aj čiastočné oslobodenie, napr. u rekreácie a zájazdu (3, s. 177).

1.4.6 Príjmy zo samostatnej činnosti § 7

Sú druhým najvýznamnejším druhom príjmov fyzických osôb. Sú to príjmy z činností, ktoré uskutočňuje podnikateľ vlastným menom a na vlastný účet (neplatí pre spolupracujúce osoby, spoločníkov v. o. s. a komplementárov k. s.). Podliehajú dani z príjmov fyzických osôb a sociálnemu poisteniu (3, s. 192).

Podľa § 7 ZDPčr sem patrí:

- príjem z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva,
- príjem zo živnostenského podnikania,
- príjem z iného podnikania neuvedeného vyššie, ku ktorému je potrebné podnikateľské oprávnenie,
- podiel spoločníka v. o. s. a komplementára k. s. na zisku,
- príjem z užitia alebo poskytnutia práv z priemyselného vlastníctva, autorských práv vrátane práv príbuzných autorskému a to vrátane príjmov z vydávania, rozmnožovania a rozširovania literárnych a iných diel vlastným nákladom,
- príjem z nájmu majetku zaradeného v obchodnom majetku,
- príjem z výkonu nezávislej činnosti (7, § 7).

Medzi príjmy z iného podnikania ku ktorému je potrebné podnikateľské oprávnenie, patria napr. príjmy lekárov, advokátov, auditorov, daňových poradcov atď. (3, s. 192).

Pri podieloch spoločníka v. o. s. a komplementára k. s. na zisku, podľa § 7 ods. 10 ZDPčr, predmetom dane nie sú náhrady cestovných výdajov, poskytované spoločníkom v. o. s. a komplementárom k. s. do výšky stanovenej zvláštnym predpisom (7, § 7).

1.4.7 Príjmy z kapitálového majetku § 8

Za príjmy z kapitálového majetku sú tu považované len príjmy z držby finančného majetku, čiže bežné príjmy a nie kapitálové (3, s. 213).

Medzi príjmy z kapitálového majetku, ktoré sú uvedené v § 8 ZDPčr patria napr.:

- podiely na zisku obchodnej korporácie alebo podielového fondu (ak je v ňom podiel predstavovaný cenným papierom) a úroky z držby cenných papierov,

- podiely na zisku tichého spoločníka z účasti na podnikaní,
- úroky, výhry a iné výnosy z vkladov na vkladných knižkách, úroky z peňažných prostriedkov na účte (neurčeného k podnikaniu),
- výnos z jednorazového vkladu a z vkladu jemu na roveň postaveného,
- plnenie zo zisku zverenského fondu alebo rodinnej fundácie atď. (7, § 8).

1.4.8 Príjmy z nájmu § 9

Podľa § 9 ZDPčr sa do príjmov z nájmu zahŕňajú:

- príjmy z nájmu nehnuteľných vecí alebo bytov,
- príjmy z nájmu hnutel'ných vecí, okrem príležitostného nájmu podľa § 10 odst. 1 písm. a) (7, § 9).

Ak je príjem z nájmu hmotných hnutel'ných vecí len príležitostný, potom sa považuje za ostatný príjem (rovnako sa posudzujú aj príjmy z pachtu) (3, s. 215).

Pri pachte obchodného závodu je príjmom prepachtovateľa (ktorý nevedie účtovníctvo) (7, § 9):

- hodnota pohľadávok a dlhov, prípadne vyššia cena,
- neuhradený rozdiel medzi hodnotou vecí v obchodnom závode na začiatku pachtu a ich vyššou hodnotou po ukončení pachtu alebo podľa údajov v účtovníctve pachtiera (7, § 9).

1.4.9 Ostatné príjmy § 10

Medzi ostatné príjmy (pri ktorých nedochádza ku zvýšeniu majetku), patria tie, ktoré nie sú uvedené v príjmoch podľa § 6, § 7, § 8 a § 9 ZDPčr. Sú to napr. (7, § 10):

- príjmy z príležitostných činností alebo z príležitostného nájmu hnutel'ných vecí,
- príjmy z úplatného prevodu nehnuteľnej veci, cenného papiera a inej veci,
- príjmy z prevodu účasti na spoločnosti s ručením obmedzením, komanditistu na k. s. alebo z prevodu družstevného podielu,
- prijaté výživné, dôchodky a obdobné opakujúce sa pôžitky,
- príjmy z hazardných hier,
- príjmy z reklamných súťaží a reklamných zlosovaní,
- bezúplatný príjem atď. (7, § 10).

V § 10 ods. 3 sú ďalej uvedené ostatné príjmy, oslobodené od dane (napr. výhry, pokiaľ nepresiahnu určitú výšku alebo niektoré bezúplatné príjmy) (7, § 10).

1.4.10 Základ dane

„Základom dane je čiastka, o ktorú príjmy plynúce poplatníkovi v zdaňovacom období presahujú výdaje preukázateľne vynaložené na ich dosiahnutie, zaistenie a udržanie...“ (7, § 5).

Schéma základu dane z príjmov fyzických osôb je pomerne zložitá, čo zodpovedá mnohotvárnosti foriem a druhov príjmov jednotlivcov. Pretože rôzne druhy príjmov majú odlišnú „využitelnosť“, všetky príjmy sú rozdelené do oddelene posudzovaných častí, čiže do piatich čiastkových základov dane. Základom dane je potom súčet čiastkových základov dane zistených podľa jednotlivých druhov príjmov (3, s. 167) (7, § 5).

Čiastkovými základmi dane z príjmov fyzických osôb sú:

- príjmy zo závislej činnosti (§ 6),
- príjmy zo samostatnej činnosti (§ 7),
- príjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- príjmy z nájmu (§ 9),
- ostatné príjmy (§ 10) (3, s. 167).

Do základu dane sa nezahŕňajú príjmy, ktoré sú oslobodené, zahrnuté do samostatného základu dane a z ktorých sa vyberá daň zvláštnou sadzbou dane podľa § 36 (7, § 5).

Čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti § 6

Čiastkovým základom dane sú príjmy zo závislej činnosti (okrem samostatného základu dane, kde sa daň vyberá zrážkou, a príjmov oslobodených), zvýšené o poistné na sociálne zabezpečenie, poistné na verejné zdravotné poistenie a príspevok na štátnu politiku zamestnanosti, ktoré je povinný hradiť zamestnávateľ (7, § 5, § 6).

Čiastkový základ dane z príjmov zo samostatnej činnosti § 7

Čiastkovým základom dane:

- sú príjmy zo samostatnej činnosti, okrem príjmu autora za príspevok do novín, časopisu, rozhlasu alebo televízie (pri splnení určitých podmienok), pretože ten tvorí samostatný základ dane. Tieto príjmy sa znižujú o výdaje vynaložené na ich

dosiahnutie, zaistenie a udržanie (okrem podielu spoločníka v. o. s. a komplementára k. s. na zisku). Ďalej sa použijú § 23 až 33.

- je u spoločníka v. o. s., pomerná časť základu dane alebo daňovej straty v. o. s. a u komplementára k. s. zase pomerná časť základu dane alebo daňovej straty k. s.,
- u poplatníka, s príjmami z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva alebo zo živnostenského podnikania, ktorý uplatní ako účtovné obdobie hospodársky rok, rozdiel medzi príjmami a výdajmi (3, s. 197) (7, § 7).

Poplatník zo samostatnej činnosti si môže, príjmy znížiť o výdaje na ich dosiahnutie, zaistenie a udržanie. Výdaje si môže uplatniť dvomi spôsobmi (3, s. 192):

- **v preukázanej výške** – potrebné viesť daňovú evidenciu alebo účtovníctvo,
- **paušálne** (3, s. 193).

Poplatník sa môže samostatne rozhodnúť, pre každé zdaňovacie obdobie, akým spôsobom bude uplatňovať výdaje. Spôsob stanovenia výdajov, sa vzťahuje vždy na všetky príjmy v danom čiastkovom základe dane (3, s. 197).

Paušálne výdaje

Pokiaľ poplatník nechce niesť náklady a riziko spojené s preukazovaním výdajov, môže si výdaje uplatniť paušálom (percentom z príjmov). Tento variant je zavádzaný pre zníženie administratívnych výdajov. Ak sa poplatník rozhodne uplatniť paušálne výdaje, potom sa má za to, že výdaje obsahujú všetko, čo mohol vynaložiť na dosiahnutie príjmov. Poplatník je takisto povinný viesť záznamy o príjmoch a evidenciu pohľadávok. Tento spôsob uplatnenia výdajov nemôže spätne meniť (3, s. 195, 197) (7, § 7).

Jednotlivé sadzby paušálnych výdajov sú uvedené v tabuľke na ďalšej strane.

Tabuľka č. 1: Sadzby paušálnych výdajov (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 196; 7, § 7)

Sadzba paušálnych výdajov	Druhy príjmov	Maximálna čiastka paušálnych výdajov
80 %	Príjmy z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a zo živnostenského podnikania remeselného	1 600 000 Kč
60 %	Z príjmov zo živnostenského podnikania	1 200 000 Kč
40 %	Z iných príjmov zo samostatnej činnosti	800 000 Kč
30 %	Z príjmov z nájmu majetku zaradeného v obchodnom majetku (okrem podielu spoločníka v. o. s. a komplementára k. s. na zisku a okrem príjmu autora za príspevok do novín, časopisu, rozhlasu alebo televízie (pri splnení určitých podmienok))	600 000 Kč

Čiastkový základ dane z príjmov z kapitálového majetku § 8

Tieto príjmy sa môžu zdaňovať v rámci čiastkového základu dane alebo tvoria samostatné základy dane, zdaňované zrážkou u zdroja (3, s. 213, 214).

Čiastkový základ dane

V rámci čiastkového základu dane sa zdaňujú napr. (3, s. 214):

- úroky z vkladov na účtoch, ktoré sú určené pre podnikanie,
- úroky a iné výnosy z poskytnutých úverov a zápožičiek,
- úrokové výnosy zo zmeniek (3, s. 214).

Samostatné základy dane

Prevažná časť týchto príjmov tvorí samostatné základy dane a zdaňujú sa zrážkou u zdroja. Sú tu najmä (3, s. 213):

- úroky z vkladov na účtoch, ktoré nie sú určené k podnikaniu,
- úroky z jednorazového vkladu,
- úroky a iné výnosy z vkladných listov,
- úrokové výnosy z dlhopisov a pod.,
- podiely na zisku kapitálových korporácií,
- podiely na zisku tichého spoločníka (3, s. 213).

Samostatný základ dane aj zrážková daň sa zaokrúhľujú na celé koruny dole, ale existuje aj mnoho výnimiek napr. pri dividendách (3, s. 214).

Čiastkový základ dane z príjmov z nájmu § 9

Čiastkovým základom dane sú príjmy z nájmu hnutelných a nehnuteľných vecí alebo bytov (okrem príležitostného nájmu), znížené o výdaje vynaložené na ich dosiahnutie, zaistenie a udržanie. Ďalej sa použijú § 23 až 33 (7, § 9).

Poplatník môže, tak ako u príjmov zo samostatnej činnosti:

- preukazovať výdaje - podľa evidencie príjmov a výdajov alebo účtovného výsledku hospodárenia,
- uplatniť výdaje paušálom – 30 % z príjmov, najviac do výšky 600 000 Kč. Poplatník je povinný viesť záznamy o príjmoch a evidenciu pohľadávok (3, s. 215) (7, § 9).

Do tohto čiastkového základu dane je potrebné zahrnúť aj nepeňažné nájomné (3, s. 215).

Čiastkový základ dane z ostatných príjmov § 10

Čiastkovým základom dane je pri ostatných príjmoch príjem znížený o výdaje preukázateľne vynaložené na jeho dosiahnutie (7, § 10).

U týchto príjmov je možné uplatniť výdaje paušálom len u príležitostných príjmoch z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva. V tomto prípade je, v jednom čiastkovom základe dane, možná kombinácia výdajov paušálom a v preukázanej výške. Výdaje je možné uplatniť len do výšky jedného druhu príjmov (3, s. 215).

Odpočty od základu dane

Poplatník si môže od základu dane odčítať položky, ktoré sú uvedené v § 34 ZDPčr. Sú to najmä (7, § 34):

- **daňová strata alebo jej časť** – pokiaľ výdaje presiahnu príjmy v § 7 a § 9, môže si poplatník o stratu znížiť úhrn čiastkových základov dane z príjmov v § 7 až 10. Daňovú stratu môže poplatník uplatniť kedykoľvek (buď naraz alebo po častiach):
 - v 2 zdaňovacích obdobiach predchádzajúcich zdaňovaciemu obdobiu alebo obdobiu, za ktoré sa podáva daňové priznanie, za ktoré sa stanoví daňová strata, max. do 30 000 000 Kč,

- v najviac 5 nasledujúcich zdaňovacích obdobiach, bezprostredne nasledujúcich po období, za ktoré sa daňová strata stanoví.
- **odpočet na podporu výskumu a vývoja a odpočet na podporu odborného vzdelávania** – ak nie je možné tieto odpočty odčítať z dôvodu nízkeho základu dane alebo daňovej straty, je možné ich odčítať najneskôr v 3. období nasledujúcom po období, v ktorom vznikli (3, s. 226) (7, §5, § 34).

Nezdaniteľné časti základu dane

Patria sem neštandardné odpočty, ktoré sa uplatňujú v preukázanej výške. Ich úlohou je znižovať nerovnosť v príjmoch. Jednotlivé nezdaniteľné časti základu dane, o ktoré si poplatník môže znížiť základ dane, sú uvedené v § 15 ZDPčr. Patria sem (3, s. 220 – 221) (7, § 15):

- **úroky z úverov na bytové potreby** – za úver na bytovú potrebu sa považuje úver o stavebnom sporení a hypotekárny úver (prípadne preklenovací úver). Podmienkou pre uplatnenie tohto odpočtu je, že úver bol použitý na bytové potreby a úroky boli v priebehu zdaňovacieho obdobia skutočne hradené. Odpočet je limitovaný čiastkou 300 000 Kč na zdaňovacie obdobie pre jednu spoločne hospodáriacu domácnosť.
- **bezúplatné plnenia na verejne prospešné účely** – ZDPčr taxatívne vymenováva účely, ktoré sa uznávajú za verejne prospešné a taktiež špecifikuje subjekty, ktorým môžu byť smerované. Bezúplatné plnenie môže byť peňažné aj nepeňažné (napr. odber orgánu od žijúceho darcu sa oceňuje čiastkou 20 000 Kč). Pre uplatnenie odpočtu musí minimálna veľkosť súhrnu všetkých započítateľných bezúplatných plnení, v priebehu zdaňovacieho obdobia, dosiahnuť aspoň 1 000 Kč alebo 2 % zo základu dane. Maximálne je možné znížiť základ dane, bezúplatným plnením, o 15 %.
- **príspevky na penzijné pripoistenie, penzijné poistenie alebo doplnkové penzijné sporenie** - sú to dobrovoľné platby poplatníka na pravidelnú penziu v dôchodkovom veku. Maximálna výška odpočtu je 24 000 Kč za zdaňovacie obdobie. Pri penzijnom pripoistení a doplnkovom penzijnom sporení, prispieva štát maximálne do čiastky príspevku 1 000 Kč/mesiac. Ako odpočet možno uplatniť zaplatené príspevky prevyšujúce čiastku, do ktorej štát priamo prispieva.

- **poistné na súkromné životné poistenie** – podmienkou je, že výplata nie je zjednaná skôr než v kalendárnom roku, v ktorom poplatník dovŕšil 60 rokov a zároveň k výplate nepríde skôr než po 60 mesiacoch od uzatvorenia zmluvy s poisťovňou. Maximálna výška odpočtu je 24 000 Kč za jedno zdaňovacie obdobie.
- **zaplatené členské príspevky člena odborovej organizácie** – možné je odčítať čiastku do výšky 1,5 % zdaniteľných príjmov podľa § 6 ZDPčr (okrem tých čo sú zdanené zrážkou), maximálne do výšky 3 000 Kč za zdaňovacie obdobie,
- **úhrady na skúšky overujúce výsledky ďalšieho vzdelávania** – najviac je možné uplatniť odpočet do výšky 10 000 Kč, u poplatníka so zdravotným postihnutím do 13 000 Kč a poplatníka s ťažším zdravotným postihnutím do výšky 15 000 Kč (3, s. 221 - 226) (7, § 15).

1.4.11 Sadzba dane

Daň sa zisťuje zo základu dane zníženého o nezdaniteľnú časť základu dane a o odčítateľné položky od základu dane. Zaokrúhľuje sa na celé stokoruny nadol (7, § 16).

Sadzba dane je, v ČR od roku 2008, lineárna. Jej výška je 15 %. V roku 2013 sa však výpočet dane so zavedením solidárneho zvýšenia dane, skomplikoval (3, s. 227).

Sadzba solidárneho zvýšenia dane je lineárna a jej výška predstavuje 7 % z kladného rozdielu medzi (3, s. 228) (7, § 16a):

- súčtom príjmov zahrňovaných do čiastkového základu dane podľa § 6 (príjmy zo závislej činnosti) a 7 (príjmov zo samostatnej činnosti) v príslušnom zdaňovacom období a
- 48-násobkom priemernej mzdy (pre rok 2020, 34 835 Kč x 48 = 1 672 080 Kč) (3, s. 229) (7, § 16a).

Solidárne zvýšenie dane sa použije na časť základu dane, ktorá presahuje 48-násobok priemernej mzdy (1 672 080 Kč). Vypočíta sa bez zaokrúhlenia (3, s. 229).

1.4.12 Zľavy na dani

Poplatník si môže, podľa § 35, § 35ba, § 35bc ZDPčr, vypočítanú daň za zdaňovacie obdobie, znížiť o zľavy na dani. Majú sociálnu funkciu a prispievajú k optimálnej redistribúcii dôchodkov. Ich uplatnenie sa viaže na splnenie zákonných podmienok a preukázanie skutočností. Medzi tieto zľavy sa zaraďuje (3, s. 231) (7, § 35, § 35ba a 35bc):

- zľava za zamestnanca so zdravotným postihnutím vo výške 18 000 Kč,
- zľava za zamestnanca s ťažším zdravotným postihnutím vo výške 60 000 Kč,
- základná zľava na poplatníka vo výške 24 840 Kč,
- zľava na manžela vo výške 24 840 Kč, žijúcim s poplatníkom v spoločne hospodáriacej domácnosti, ak jeho vlastný príjem nepresahuje 68 000 Kč za zdaňovacie obdobie. Ak je manželovi priznaný nárok na preukaz ZŤP/P, potom sa zvyšuje čiastka na dvojnásobok.
- základná zľava na invaliditu vo výške 2 520 Kč, ak je poplatníkovi priznaný invalidný dôchodok pre invaliditu 1. alebo 2. stupňa z dôchodkového poistenia,
- rozšírená zľava na invaliditu vo výške 5 040 Kč, ak je poplatníkovi priznaný invalidný dôchodok pre invaliditu 3. stupňa alebo iný dôchodok z dôchodkového poistenia,
- zľava na držiteľa preukazu ZŤP/P vo výške 16 140 Kč, ak je poplatníkovi priznaný nárok na preukaz ZŤP/P,
- zľava na študenta vo výške 4 020 Kč, ak sa poplatník sústavne pripravuje na budúce povolanie štúdiom či predpísaným výcvikom, do dovŕšenia veku 26 rokov alebo veku 28 rokov pri prezenčnej forme štúdia v doktorskom študijnom programe,
- zľava za umiestnenie dieťaťa, ktorá zodpovedá výške výdavkov poplatníkom preukázateľne vynaložených za umiestnenie vyživovaného dieťaťa v predškolskom zariadení, maximálne do výšky minimálnej mzdy. Uplatniť sa môže za každé vyživované dieťa, len pokiaľ žije s poplatníkom v spoločne hospodáriacej domácnosti.
- zľava na evidenciu tržieb vo výške 5 000 Kč, najviac vo výške kladného rozdielu medzi 15 % čiastkového základu dane zo samostatnej činnosti a základnej zľavy

na poplatníka. Je možné ju uplatniť len v zdaňovacom období, v ktorom poplatník prvýkrát zaevidoval tržbu (7, § 35, § 35ba, § 35bb, § 35bc).

1.4.13 Daňové zvýhodnenia

Ako ďalšiu zľavu si môže poplatník uplatniť daňové zvýhodnenie na vyživované dieťa, ktoré s ním žije v spoločne hospodáriacej domácnosti (7, § 35c).

Výška tohto daňového zvýhodnenia je podľa § 35c ZDPčr:

- 15 204 Kč ročne na jedno dieťa,
- 19 404 Kč na druhé dieťa,
- 24 204 Kč na tretie a každé ďalšie dieťa (7, § 35c).

Za vyživované dieťa sa považuje maloleté dieťa alebo plnoleté dieťa do veku 26 rokov (ak sa sústavne pripravuje na budúce povolanie alebo sa nemôže naň sústavne pripravovať, alebo vykonáva zárobkovú činnosť pre chorobu či úraz, alebo je neschopné ju vykonávať kvôli dlhodobu nepriaznivému stavu) (7, § 35c).

Daňové zvýhodnenie sa môže uplatniť formou zľavy na dani, daňového bonusu alebo v kombinácii. Zľavu na dani, poplatník môže využiť až do výšky daňovej povinnosti za príslušné zdaňovacie obdobie. Ak je daňové zvýhodnenie vyššie než daňová povinnosť, je rozdiel daňovým bonusom. Ten sa môže uplatniť ak je jeho výška aspoň 100 Kč (maximálne do výšky 60 300 Kč ročne) a ak mal poplatník príjem zo závislej činnosti (§ 6) alebo zo samostatnej činnosti (§ 7), aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy (pre rok 2020, 14 600 Kč x 6 = 87 600 Kč). V § 35c ZDPčr je ďalej vymenovaných niekoľko ďalších podmienok (7, § 35c) (8).

1.4.14 Sociálne a zdravotné poistenie

Sociálne poistenie má z ekonomického hľadiska daňový charakter, pretože účasť na ňom je povinná. Každá platba sociálneho poistenia má nadväznosť na určitý okruh dávok (3, s. 157).

Sociálne poistenie sa v ČR skladá z niekoľkých subsystémov (3, s. 157):

- **verejné zdravotné poistenie** – slúži ku krytiu výdajov spojených s financovaním nutnej zdravotnej starostlivosti. Tento subsystém legislatívne patrí pod

Ministerstvo zdravotníctva a výnos poisťného sa prerozdeľuje cez určený fond zdravotným poisťovňam, ktoré ho spravujú.

▪ **sociálne zabezpečenie:**

- nemocenské poistenie – dávky z neho majú poistencom čiastočne nahradiť chýbajúce príjmy z činnosti,
- dôchodkové poistenie - pomáha najmä v prípade dlhodobej alebo trvalej neschopnosti pracovať (staroba, invalidita),
- štátna politika zamestnanosti - týka sa nezamestnanosti (3, s. 157 - 158).

Základným kritériom účasti u verejného zdravotného poistenia je trvalý pobyt na území ČR a u sociálneho zabezpečenia je povinne účastný ten, kto má zdaniteľný príjem (3, s. 161 - 162).

Účasť na sociálnom poistení tvoria u (3, s. 171):

- VZP – zamestnanci a ich zamestnávateľa, SZČO, osoby bez zdaniteľných príjmov a štát,
- sociálneho zabezpečenia – zamestnanci, ich zamestnávateľa a SZČO (3, s. 171).

Účasť na nemocenskom poistení je pre SZČO dobrovoľná (3, s. 199).

Sadzby poisťného sociálneho poistenia, v roku 2020, sú znázornené v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č. 2: Sadzby VZP a sociálneho zabezpečenia v roku 2020 (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 172, 181)

Poistenie Osoba	Verejné zdravotné poistenie	Nemocenské poistenie	Dôchod- kové poistenie	Štátna politika zamestnanosti	Sociálne zabezpečenie spolu
Zamestnanec	4,5 %	-	6,5 %	-	6,5 %
Zamestnávateľ	9 %	2,1 %	21,5 %	1,2 %	24,8 %
SZČO	13,5 %	-	28 %	1,2 %	29,2 %

Maximálny vymeriavací základ u sociálneho zabezpečenia je 48-násobok priemernej mzdy (pre rok 2020, 34 835 Kč x 48 = 1 672 080 Kč). U verejného zdravotného poistenia maximálny vymeriavací základ nie je (3, s. 188, 207).

Minimálny vymeriavací základ je u zamestnanca len pri VZP vo výške minimálnej mzdy (14 600 Kč). U SZČO je stanovený aj pri VZP (17 417,50 Kč/mesiac) aj u sociálneho zabezpečenia (8 709 Kč/mesiac pri hlavnej činnosti, 3 484 Kč/mesiac pri vedľajšej) (3, s. 188, 208).

Vymeriavacím základom zamestnanca je jeho zdaniteľný príjem, u zamestnávateľa súčet vymeriavacích základov jeho zamestnancov na príslušný druh poistenia a u SZČO je to 50 % čiastkového základu dane príjmov zo samostatnej činnosti (3, s. 179, 181, 199).

1.4.15 Zdaňovacie obdobie a daňové priznanie

Daňové obdobie

Podľa § 16b ZDPčr, je zdaňovacím obdobím, dane z príjmov fyzických osôb, kalendárny rok (7, § 16b).

Daňové priznanie

Je najčastejším typom daňového tvrdenia. Používa sa u všetkých daniach v právnom slova zmysle. Poznáme tieto typy daňových priznaní (3, s. 85):

- **riadne** – daňový subjekt je povinný ho podať v zákonnej lehote (alebo na výzvu správcu dane),
- **opravné** – podané pred uplynutím lehoty na jeho podanie,
- **dodatočné** (3, s. 85).

Daňové priznanie je povinný podať každý (7, § 38):

- ktorého príjmy (ktoré sú predmetom dane, nie sú oslobodené a ani sa z nich nevyberá daň zrážkou):
 - presiahli 15 000 Kč,
 - nepresiahli 15 000 Kč, ale vykazuje daňovú stratu.
- u koho sa daň zvyšuje o solidárne zvýšenie dane,
- u koho platiteľ dane oznámil dlžnú čiastku na dani alebo neoprávnene vyplatenu čiastku na daňovom bonuse a predal doklady k vybratiu rozdielu,
- u koho prišlo k výpláte poistného plnenia zo súkromného životného poistenia alebo k predčasnému ukončeniu zmluvy tohto poistenia (7, § 38).

Podávať daňové priznanie nemusí poplatník, ktorý má:

- príjmy zo závislej činnosti (§ 6) od jedného alebo viac platiteľov dane (ak splní podmienku v § 38g ods. 2),
- príjmy len zo závislej činnosti zo zahraničia, ktoré sú vyňaté zo zdanenia (7, § 38g).

V daňovom priznaní uvedie poplatník všetky svoje príjmy, ktoré sú predmetom dane, okrem oslobodených príjmov a z ktorých sa daň vyberá zvláštnou sadzbou (7, § 38).

Daňové priznanie sa podáva najneskôr do 3 mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia. U subjektov, ktoré majú zákonom uloženú povinnosť mať účtovnú závierku overenú auditorom alebo daňové priznanie podal poradca, je to 6 mesiacov (9, § 136).

1.4.16 Zálohy na daň

Platia sa v priebehu zálohového obdobia (obdobie od prvého dňa, nasledujúceho po uplynutí posledného dňa lehoty na podanie daňového priznania za minulé zdaňovacie obdobie, do posledného dňa lehoty pre jeho podanie v nasledujúcom zdaňovacom období), pričom sa vychádza z poslednej známej daňovej povinnosti. Pri jej výpočte sa však vylúčia príjmy a výdaje podľa § 10 (7, § 38a).

Zálohy neplatí poplatník, ktorého posledná známa daňová povinnosť nepresiahla 30 000 Kč a ktorý má daň stanovenú paušálnou čiastkou. Poplatníci, ktorých posledná známa daňová povinnosť (7, § 38a):

- presiahla 30 000 Kč, ale nepresiahla 150 000 Kč, platia zálohy na daň vo výške 40 % poslednej známej daňovej povinnosti,
- presiahla 150 000 Kč, platia zálohy na daň vo výške $\frac{1}{4}$ poslednej známej daňovej povinnosti (7, § 38a).

Poplatník, ktorého ZD tvorí súčet ČZD a jedným z nich je ČZD podľa § 6 (z ktorého mal platiteľ povinnosť zraziť zálohu na daň), ktorý je rovný alebo väčší než 50 % z celkového ZD, takto zálohy neplatí. Ak je tento ČZD menší než 15 %, platí zálohy z celkového ZD, ak je medzi 15 – 50 %, platí zálohy v polovičnej výške (7, § 38a).

1.4.17 Výpočet daňovej povinnosti

Celkový základ dane sa vypočíta ako súčet čiastkových základov dane zistených podľa jednotlivých druhov príjmov (7, § 5).

Výpočet dane z príjmov FO v ČR je zobrazený v tabuľke na nasledujúcej strane.

Tabuľka č. 3: Výpočet dane z príjmov FO v ČR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 220, 235, 257; 7)

súčet čiastkových základov dane podľa § 6 až 10 ZDPčr
= základ dane
- nezdaniteľné časti základu dane (§ 15 ZDPčr)
- položky odpočítateľné od základu dane (§ 34 ZDPčr)
= základ dane po znížení (zaokrúhlený na stovky korún dole)
x sadzba dane (§ 16 ZDPčr)
+ solidárne zvýšenie dane (§ 16a ZDPčr)
= čiastka dane pred zľavami
- zľavy na dani (§ 35 ZDPčr)
= daň po zľavách
- daňové zvýhodnenie (§ 35 ZDPčr)
= čiastka dane alebo daňový bonus
- zaplatené zálohy, započítanie zrážkovej dane (§ 6 a § 36 ZDPčr)
= výsledná daňová povinnosť (doplatok/preplatok)

1.5 Daňový systém Slovenskej republiky

Slovenská republika (rovnako ako Česká republika) vstúpila do Európskej únie v roku 2004. V štáte je s účinnosťou od 1. 1. 2009 zavedené euro. Slovenská republika je pluralitným štátom s jednokomorovým parlamentom, ktorý predstavuje Národná rada, a prezidentom (v súčasnosti prezidentkou) (5, s. 320).

1.5.1 Daňová sústava

Dane v Slovenskej republike sú taktiež rozdelené na priame a nepriame (10):

a) priame dane:

- dane z príjmov – fyzických osôb, právnických osôb,
- z majetku (miestne dane) - miestne,
 - daň z motorových vozidiel.

b) nepriame dane:

- daň z pridanej hodnoty,
- spotrebné (selektívne) dane – daň z alkoholických nápojov, daň z tabakových výrobkov, daň z minerálneho oleja, daň z elektriny, uhlia a zemného plynu (10, 11).

Medzi miestne dane, ktoré sú vyberané obcou, patrí daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za ubytovanie, daň za predajné automaty, daň za nevýherné hracie prístroje, daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta a daň za jadrové zariadenie. Daň z motorových vozidiel je udeľovaná vyšším územným celkom (5, s. 320).

1.5.2 Daň z príjmov fyzických osôb

Daň z príjmov fyzických osôb v Slovenskej republike upravuje Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len ZDPsr) (12).

1.5.3 Daňový subjekt

Daňovým subjektom dani z príjmov FO, je podľa ZDPsr daňovník s neobmedzenou daňovou povinnosťou alebo s obmedzenou daňovou povinnosťou (12, § 2).

Daňovník s neobmedzenou daňovou povinnosťou – má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, bydlisko (prípadne zámer sa v tomto bydlisku trvale zdržiavať) alebo sa tu zvyčajne zdržiava (aspoň 183 dní v príslušnom kalendárnom roku, súvisle alebo v niekoľkých obdobiach, pričom sa započítava aj začatý deň pobytu) (12, § 2).

Daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou – je ním fyzická osoba, ktorá nemá na území SR trvalý pobyt, bydlisko a ani sa tu zvyčajne nezdržiava (zdržiava sa tu menej ako 183 dní v príslušnom kalendárnom roku, súvisle alebo v niekoľkých obdobiach, pričom sa započítava aj začatý deň pobytu). Patrí sem aj fyzická osoba, ktorá sa zvyčajne zdržiava na území SR len za účelom štúdia alebo liečenia, alebo ktorá prekračuje hranice SR (denne alebo v dohodnutých časových obdobiach za účelom výkonu závislej činnosti, ktorej zdroj je na území SR) (12, § 2).

Ďalej je tu platiteľ dane, ktorý je povinný zraziť alebo vybrať daň, či preddavok na daň od daňovníka, pričom majetkovo za ne zodpovedá, a odvádzať ich správcovi dane (12, § 2).

1.5.4 Predmet dane

Podľa § 2 ZDPsr je predmetom dane daňovníka príjem (výnos) z jeho činnosti a z nakladania s jeho majetkom okrem osobitne vymedzeného predmetu dane v § 12. Príjmom môže byť peňažné alebo nepeňažné plnenie dosiahnuté aj zámenou (12, § 2).

Predmetom dane z príjmov fyzických osôb sú podľa § 3 ZDPsr:

- príjmy zo závislej činnosti (§ 5),
- príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti, z prenájmu a z použitia diela a umeleckého výkonu (§ 6),
- príjmy z kapitálového majetku (§ 7),
- ostatné príjmy (§ 8) (12, § 3).

Ďalej sem patria napr. podiely na zisku, majetku, výsledku podnikania alebo likvidačnom zostatku (12, § 3).

Vyňatie z predmetu dane

Medzi príjmy, uvedené v § 3 ods. 2 ZDPsr, ktoré nie sú predmetom dane, patrí (12, § 3):

- prijatá náhrada oprávnenej osoby,
- príjem získaný vydaním, darovaním alebo dedením nehnuteľnosti, bytu, nebytového priestoru (alebo ich častí), alebo hnutelnej veci, práva, alebo inej majetkovej hodnoty (okrem výnimiek),
- úver a pôžička,
- daň z pridanej hodnoty, uplatnená v cene tovaru alebo služby, pokiaľ ide o platiteľa tejto dane,
- príjem z nadobudnutia nových akcií a podielov alebo ich výmeny pri zrušení daňovníka bez likvidácie (12, § 3).

Oslobodenie

Príjmy, ktoré sú oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb sú vymenované v § 9 ZDPsr. Patrí sem, napr. príjem z predaja nehnuteľnosti, z predaja hnutelnej veci, z predaja cenných papierov atď., po splnení určitých podmienok alebo napr. rozličné dávky, podpory, príspevky, štipendiá, škody atď. (12, § 9).

1.5.5 Príjmy zo závislej činnosti § 5

Za príjmy zo závislej činnosti sa na základe § 5 ZDPsr považujú pravidelné, nepravidelné alebo jednorazové príjmy. Tieto príjmy sú ďalej vyplácané, poukazované alebo pripisované k dobru, alebo spočívajú v inej forme plnenia zamestnancovi od zamestnávateľa (prípadne v súvislosti s výkonom závislej činnosti). Sú nimi napr. (12, § 5):

- príjmy zo súčasného alebo predchádzajúceho pracovnoprávneho vzťahu, služobného, členského alebo štátnozamestnaneckého pomeru, či z obdobného vzťahu,
- príjmy za prácu likvidátorov, prokuristov, nútených správcov, členov družstiev, spoločníkov a konateľov,
- platy a funkčné príplatky ústavných činiteľov Slovenskej republiky,
- odmeny za výkon funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy, iných právnických osôb alebo spoločenstiev,
- príjmy z prostriedkov sociálneho fondu,
- príjmy z činnosti športovca na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu atď. (12, § 5).

Patrí sem aj príjem zamestnanca vo výške 1 % zo vstupnej ceny motorového vozidla (poskytnutého zamestnávateľom zamestnancovi na služobné a súkromné účely) v prvom roku, a v nasledujúcich siedmich kalendárnych rokoch z jeho vstupnej ceny vo výške 1 % každoročne zníženej o 12,5 %. Ďalej sem patrí rozdiel medzi vyššou trhovou cenou zamestnaneckej akcie a jej cenou garantovanou zamestnaneckou opciou (znížená o sumu zaplatenú zamestnancom za nákup zamestnaneckej opcie), cena alebo výhra prijatá zamestnancom (ktorý sa zúčastnil súťaže vyhlásenej jeho zamestnávateľom) a nepeňažné plnenie poskytnuté zamestnancovi zamestnávateľom, ktorý je platiteľom dane (12, § 5).

Vyňatie z predmetu dane

V § 5 (ods. 5) ZDPsr sú tiež vymedzené príjmy, ktoré nepatria do predmetu dane zo závislej činnosti, ako napr. rozličné náhrady (cestovného, výdavkov, za používanie vlastného náradia atď.), nepeňažné plnenie (vo výške hodnoty poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov atď.), suma prijatá zamestnancom ako preddavok od zamestnávateľa (aby ju v jeho mene vynaložil) atď. (12, § 5).

V § 5 (ods. 7) sú ďalej uvedené príjmy zo závislej činnosti, ktoré sú oslobodené, napr. suma vynaložená na vzdelávanie zamestnanca (spolu s podmienkami), hodnota nealkoholických nápojov poskytovaných zamestnávateľom zamestnancovi na spotrebu na pracovisku, použitie rekreačného, zdravotníckeho, vzdelávacieho, predškolského, telovýchovného alebo športového zariadenia poskytnutého zamestnávateľom zamestnancom, poistné na verejné zdravotné poistenie, poistené na sociálne poistenie, náhrada príjmu a príplatok k náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti atď. (12, § 5).

1.5.6 Príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti, z prenájmu a z použitia diela a umeleckého výkonu § 6

Tieto príjmy, rozdelené do štyroch kategórií, sú obsiahnuté v § 6 ZDPsr (12, § 6).

Príjmami z podnikania, podľa § 6 ods. 1 ZDPsr, sú (12, § 6):

- príjmy z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva,
- príjmy zo živností,
- príjmy z podnikania vykonávaného podľa osobitných predpisov, neuvedené vyššie,
- príjmy spoločníkov v. o. s a komplementárov k. s. (12, § 6).

Príjmami z inej samostatnej zárobkovej činnosti, podľa § 6 ods. 2 ZDPsr, sú (12, § 6):

- príjmy z vytvorenia diela a z podania umeleckého výkonu, z vydávania, rozmnožovania a rozširovania literárnych diel a iných diel a z vytvorenia, zhotovenia, použitia a postúpenia práv k predmetu duševného vlastníctva,
- príjmy z činností, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním,
- príjmy znalcov a tlmočníkov za činnosť podľa osobitného predpisu,
- príjmy z činností sprostredkovateľov, ktoré nie sú živnosťou,
- príjmy z činnosti športovca a športového odborníka (vrátane príjmov na základe zmluvy o sponzorstve v športe) (12, § 6).

Medzi tieto dve skupiny príjmov patrí aj príjem z nakladania s obchodným majetkom daňovníka, úroky z peňažných prostriedkov na bežných účtoch (súvisiacich s príjmami

z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti), príjem z predaja podniku alebo jeho časti a výška odpusteného dlhu alebo jeho časti u dlžníka (12, § 6).

Príjmami z prenájmu, podľa § 6 ods. 3 ZDPsr, sú príjmy z prenájmu nehnuteľností a hnutel'ných vecí (ktoré sa prenajímajú ako príslušenstvo nehnuteľnosti) a **príjmami z použitia diela a umeleckého výkonu, podľa § 6 ods. 4 ZDPsr**, sú príjmy za udelenie súhlasu na použitie diela a použitie umeleckého výkonu (12, § 6).

1.5.7 Príjmy z kapitálového majetku § 7

Medzi príjmy z kapitálového majetku, podľa § 7 ZDPsr spadajú (12, § 7):

- úroky a ostatné výnosy z cenných papierov,
- úroky, výhry a iné výnosy z vkladov na vkladných knižkách, z peňažných prostriedkov na vkladovom účte, na účte stavebného sporiteľa a z bežného účtu,
- úroky a iné výnosy z poskytnutých úverov a pôžičiek a úroky z hodnoty splateného vkladu v dohodnutej výške spoločníkov v. o. s.,
- dávky z doplnkového dôchodkového sporenia,
- plnenia z poistenia pre prípad dožitia určitého veku,
- výnosy zo zmeniek okrem príjmov z ich predaja,
- príjmy z podielových listov dosiahnuté z ich vyplatenia (vrátenia),
- výnosy (príjmy) zo štátnych dlhopisov a štátnych pokladničných poukázok ,
- výnos, ktorý vzniká pri splatnosti cenného papiera z rozdielu medzi jeho menovitou hodnotou (prípadne cenou za, ktorú sa kúpi späť) a emisným kurzom pri jeho vydaní (12, § 7).

1.5.8 Ostatné príjmy § 8

Ostatnými príjmami sú, podľa § 8 ZDPsr, príjmy ktoré nie sú uvedené v § 5, § 6 a § 7. Patria sem, napr. (12, § 8):

- príjmy z príležitostných činností, z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a z príležitostného prenájmu hnutel'ných vecí,
- príjmy z prevodu vlastníctva nehnuteľností a z predaja hnutel'ných vecí,
- príjmy z prevodu opcí, cenných papierov,
- príjmy z prevodu účasti na s. r. o., k. s. a členských práv družstva,

- dôchodky a podobné opakujúce sa pôžitky,
- výhry v lotériách, iných podobných hrách a výhry z reklamných súťaží a žrebovaní,
- príjmy z derivátových operácií atď. (12, § 8).

1.5.9 Základ dane

Základ dane tvorí súčet čiastkových základov dane podľa jednotlivých druhov príjmov.

Základom dane, ako je uvedené v § 4 ZDPsr, je (5, s. 322) (12, § 4):

- súčet čiastkového základu dane z príjmov podľa § 5 ZDPsr, ktorý sa zníži o nezdaniteľné časti základu dane alebo ich časť, a čiastkových základov dane z príjmov podľa § 6 ods. 3 a 4 a § 8 ZDPsr,
- čiastkový základ dane z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDPsr, ktorý sa zníži o nezdaniteľné časti základu dane alebo ich časť (12, § 4).

Príjmy z kapitálového majetku tvoria osobitný základ dane alebo sa z nich vyberá daň zrážkou (12, § 7).

Čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti § 5

Čiastkovým základom dane sú podľa § 5 ZDPsr zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti, ktoré sú znížené o (12, § 5):

- poistné a príspevky, ktoré je zamestnanec povinný platiť,
- príspevky na zahraničné poistenie zamestnanca (12, § 5).

Čiastkový základ dane pri príjmoch z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti, z prenájmu a z použitia diela a umeleckého výkonu § 6

Na zistenie čiastkového základu dane sa podľa § 6 ZDPsr použijú ustanovenia v § 17 až 29. Daňovník môže uplatňovať pri týchto príjmoch preukázateľne vynaložené daňové výdavky a viesť počas celého zdaňovacieho obdobia daňovú evidenciu (12, § 6).

Pri príjmoch z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti:

- ak daňovník vykáže daňovú stratu, môže si o ňu znížiť čiastkový základ dane, počas najviac piatich bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období, počnúc zdaňovacím obdobím bezprostredne nasledujúcim po zdaňovacom období, za ktoré bola táto daňová strata vykázaná, najviac do výšky 50 % základu dane,

- čiastkovým základom dane spoločníka v. o. s., je časť základu dane v. o. s. a u komplementára k. s., časť základu dane k. s. zisteného podľa § 17 až 29,
- príjmy spoločníkov v. o. s. a komplementárov k. s. sa môžu znížiť len o poistné a príspevky (ktoré je povinný platiť spoločník v. o. s. alebo komplementár k. s.) a výdavky podľa § 19 ods. 2 písm. e) (činnosť vykonávaná v inom mieste) a p) (stravné),
- výška odpusteného dlhu alebo jeho časti u dlžníka (ktorá súvisí a je dôsledkom nakladania s jeho obchodným majetkom), sa zahrnie do základu dane dlžníka v zdaňovacom období, v ktorom bol odpustený,
- pokiaľ daňovník (ktorý nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty alebo ním je len časť zdaňovacieho obdobia) neuplatňuje preukázateľné daňové výdavky, môže si uplatniť výdavky vo výške 60 % z úhrnu príjmov z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti, najviac do výšky 20 000 eur. (12, § 4, § 6, § 19, § 30).

Pri príjmoch z prenájmu a z použitia diela a umeleckého výkonu:

- ak preukázateľné daňové výdavky spojené s týmito príjmami sú vyššie ako tieto príjmy, na rozdiel sa neprihliada,
- pokiaľ daňovník s príjmami z použitia diela a umeleckého výkonu (ktorý nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty alebo je ním len časť zdaňovacieho obdobia) neuplatňuje preukázateľné výdavky, môže uplatniť výdavky vo výške 60 % z týchto príjmov, najviac do výšky 20 000 eur (12, § 6).

Hnuteľné veci a nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (ktoré využívajú na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov obaja manželia), zahrnie do obchodného majetku jeden z manželov. Príjem z predaja a výdavky súvisiace s využívaním týchto hnuteľných vecí a nehnuteľností sa rozdelia medzi oboch manželov v pomere, v akom ich využívajú pri svojej činnosti (12, § 6).

Čiastkový základ dane pri ostatných príjmoch § 8

Do čiastkového základu dane sa zahrnie zdaniteľný príjem znížený o výdavky preukázateľne vynaložené na jeho dosiahnutie alebo zdaniteľné príjmy neznižené o výdavky (12, § 8).

Príjmy plynúce manželom z prevodu majetku alebo práva v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (ktoré boli zahrnuté v obchodnom majetku niektorého

z manželov), sa zdaňujú u toho z manželov, ktorý mal tento majetok alebo právo zahrnuté v obchodnom majetku ako posledný (12, § 8).

1.5.10 Nezdaniiteľné časti základu dane

Podľa § 11 ZDPsr si daňovník môže znížiť čiastkový základ dane zistený podľa § 5 (príjmy zo závislej činnosti) alebo § 6 ods. 1 a 2 (príjmy z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti) ZDPsr, prípadne súčet čiastkových základov dane z týchto príjmov, o nezdaniiteľné časti základu dane. Základ dane si môže znížiť o nasledujúce nezdaniiteľné časti základu dane (12, § 11):

- na daňovníka,
- na manželku (manžela),
- na doplnkové dôchodkové sporenie a doplnkové dôchodkové sporenie v zahraničí rovnakého alebo porovnateľného druhu,
- úhrady súvisiace s kúpeľnou starostlivosťou a s ňou spojenými službami (od roku 2021 už neplatí) (12, § 11) (13).

Ak má daňovník súčet čiastkových základov dane z týchto príjmov, zníži si najskôr čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti (§ 5) o uvedené nezdaniiteľné časti základu dane. Čiastkový základ dane z príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti (§ 6) si zníži len o uvedené nezdaniiteľné časti základu dane, prevyšujúce čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti (12, § 11).

Nezdaniiteľná časť základu dane na daňovníka

Táto nezdaniiteľná časť základu dane závisí od dosiahnutého základu dane daňovníka v príslušnom zdaňovacom období (12, § 11):

- ak sa rovná alebo je nižší ako 92,8-násobok sumy životného minima (pre rok 2020, $210,20 \text{ €} \times 92,8 = 19\,506,56 \text{ €}$), platného k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia, nezdaniiteľná časť základu dane (ročne) je suma zodpovedajúca 21,0-násobku sumy platného životného minima ($210,20 \text{ €} \times 21,0 = 4\,414,20 \text{ €}$),
- ak je vyšší ako 92,8-násobok platného životného minima ($19\,506,56 \text{ €}$), nezdaniiteľná časť základu dane (ročne) sa zistí ako rozdiel 44,2-násobku platného životného minima ($210,20 \text{ €} \times 44,2 = 9\,290,84 \text{ €}$) a jednej štvrtiny základu dane.

Ak je táto suma nižšia než nula, nezdaniteľná časť základu dane (ročne) sa rovná nule (12, § 11) (14).

Nezdaniteľná časť základu dane na manželku (manžela)

Pre uplatnenie tejto nezdaniteľnej časti základu dane musí manželka (manžel), žijúca s daňovníkom v domácnosti v príslušnom zdaňovacom období, spĺňať aspoň jednu z nasledujúcich požiadaviek (12, § 11):

- stará sa o vyživované (nezaopatrené) maloleté dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti,
- poberá peňažný príspevok na opatrovanie,
- je zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie,
- je považovaná za občana so zdravotným postihnutím alebo s ťažkým zdravotným postihnutím (12, § 11 a 33).

Túto nezdaniteľnú časť základu dane použije daňovník v príslušnom zdaňovacom období ak:

- a) dosiahne základ dane, ktorý sa rovná alebo je nižší než 176,8-násobok platného životného minima (37 163,36 €) a jeho manželka (manžel) žijúca s daňovníkom v domácnosti v tomto zdaňovacom období:
 - nemá vlastný príjem, nezdaniteľná časť základu dane (ročne) je 19,2-násobok platného životného minima (4 035,84 €),
 - má vlastný príjem nepresahujúci sumu 19,2-násobku platného životného minima (4 035,84 €), nezdaniteľná časť základu dane (ročne) predstavuje rozdiel medzi 19,2-násobkom platného životného minima (4 035,84 €) a vlastným príjmom manželky (manžela),
 - má vlastný príjem presahujúci sumu 19,2-násobku platného životného minima (4 035,84 €), nezdaniteľná časť základu dane sa rovná nule (12, § 11) (14).
- b) dosiahne základ dane vyšší ako 176,8-násobok platného životného minima (37 163,36 €) a jeho manželka (manžel) žijúca s daňovníkom v domácnosti v tomto zdaňovacom období:
 - nemá vlastný príjem, nezdaniteľná časť základu dane (ročne) je rozdiel 63,4-násobku platného životného minima (13 326,68 €) a jednej štvrtiny základu dane daňovníka. Ak je táto rozdielna suma nižšia než nula, nezdaniteľná časť základu dane sa rovná nule.

- má vlastný príjem, nezdaniteľná časť základu dane (ročne) je suma vypočítaná podľa predchádzajúceho bodu, znížená o vlastný príjem manželky (manžela). Ak je táto suma nižšia než nula, nezdaniteľná časť základu dane sa rovná nule (12, § 11) (14).

Nezdaniteľná časť základu dane na doplnkové dôchodkové sporenie

Od základu dane je možné odpočítať príspevky daňovníka na doplnkové dôchodkové sporenie vo výške (v úhrne najviac do 180 €/rok), v akej boli v zdaňovacom období preukázateľne zaplatené. Pre uplatnenie tejto nezdaniteľnej časti základu dane musia byť splnené súčasne dve podmienky (12, § 11):

- príspevky zaplatil daňovník na základe účastníckej zmluvy uzatvorenej po 31. decembri 2013 (alebo na základe zmeny účastníckej zmluvy),
- daňovník nemá uzatvorenú inú účastnícku zmluvu, ktorá nespĺňa podmienky uvedené v predchádzajúcom bode (12, § 11).

Úhrady súvisiace s kúpeľnou starostlivosťou a s ňou spojenými službami

Túto nezdaniteľnú časť základu dane si mohol daňovník uplatniť na seba, na manželku (manžela) alebo vyživované dieťa v úhrne najviac do výšky 50 €/rok za každého. Mohol si ju uplatniť len jeden z týchto daňovníkov (12, § 11).

1.5.11 Sadzba dane

Sadzba dane z príjmov fyzických osôb, zo základu dane zisteného podľa § 4 ods. 1 písm.

a) ZDPsr, sa stanoví ako (12, § 15):

- 19 % z časti základu dane, ktorá nepresiahne 176,8-násobok sumy platného životného minima (210 € x 176,8 = 37 128 €) vrátane,
- 25 % z časti základu dane, ktorá presiahne 176,8-násobok platného životného minima (>37 128 €) (12, § 15) (14).

Sadzba dane z príjmov fyzických osôb zo základu dane, zníženého o daňovú stratu, zisteného podľa § 4 ods. 1 písm. b) ZDPsr, sa stanoví ako (12, § 15):

- 15 % zo základu dane, ak daňovník dosahuje príjmy z podnikania a samostatnej zárobkovej činnosti nižšie než 100 000 €,
- 19 % (z časti základu dane, ktorá nepresiahne 176,8-násobok sumy platného životného minima vrátane) alebo 25 % (z časti základu dane, ktorá presiahne

176,8-násobok platného životného minima), ak dosahuje príjmy z podnikania a samostatnej zárobkovej činnosti vyššie než 100 000 eur (12, § 15).

Pri príjmoch z kapitálového majetku (§ 7) sa používa 19 % sadzba (12, § 15).

1.5.12 Daňový bonus

Daňový bonus je čiastka o ktorú si daňovník môže znížiť daň. Podľa § 33 ZDPsr, ho môže využiť, ak v zdaňovacom období (12, § 33):

- dosiahol zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy (pre rok 2020 580 € x 6 = 3 480 €) alebo
- dosiahol zdaniteľné príjmy z podnikania a samostatnej zárobkovej činnosti aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy (3 480 €) a vykázal z týchto príjmov čiastkový základ dane (12, § 33) (15).

Daňovník ho môže uplatniť na každé vyživované dieťa ktoré s ním žije v domácnosti, pričom prechodný pobyt dieťaťa mimo domácnosť na jeho uplatnenie nemá vplyv. Ak dieťa v domácnosti vyživujú viacerí daňovníci, môže si daňový bonus uplatniť len jeden z nich (12, § 33).

Suma daňového bonusu predstavuje 22,17 € mesačne (266,04 € ročne) alebo dvojnásobok tejto sumy mesačne (na vyživované dieťa do jeho šiestich rokov veku). Využiť sa môže už v kalendárnom mesiaci, v ktorom sa dieťa narodilo, v ktorom sa začína jeho sústavná príprava na budúce povolanie, alebo v ktorom bolo osvojené či prevzaté do starostlivosti. Je možné ho uplatniť najviac do výšky dane vypočítanej za príslušné zdaňovacie obdobie. Ak je však suma dane nižšia ako suma daňového bonusu, daňovník má právo požiadať správcu dane o vyplatenie tohto rozdielu (12, § 33).

Daňový bonus môže využiť aj daňovník s neobmedzenou daňovou povinnosťou, pokiaľ úhrn jeho zdaniteľných príjmov na území Slovenskej republiky predstavuje najmenej 90 % zo všetkých jeho príjmov (12, § 33).

1.5.13 Sociálne a zdravotné poistenie

V SR sú platby sociálneho poistenia pre zamestnávateľa aj zamestnanca povinné. Sadzby poistenia sú vyobrazené v tabuľke na nasledujúcej strane (5, s. 323).

Tabuľka č. 4: Sadzby sociálneho a zdravotného poistenia v SR v roku 2020 (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 5, s. 323 - 324; 16; 17)

Osoba		Zamestnanec	Zamestnávateľ	SZČO
Druh poistenia				
Nemocenské poistenie		1,40 %	1,40 %	4,40 %
Dôchodkové poistenie	Starobné	4 %	14 %	18 %
	Invalidné	3 %	3 %	6 %
Poistenie v nezamestnanosti		1 %	1 %	-
Garančné poistenie		-	0,25 %	-
Úrazové poistenie		-	0,8 %	-
Rezervný fond		-	4,75 %	4,75 %
Zdravotné poistenie		4 %	10 %	14 %
Zdravotné poistenie pri zamestnávaní zdravotne postihnutej osoby		2 %	5 %	7 %

Maximálny vymeriavací základ u sociálneho poistenia je pre zamestnanca, zamestnávateľa a SZČO 7 091 €/mesiac. U úrazového poistenia je pre zamestnávateľa neobmedzený. U SZČO je minimálny vymeriavací základ vo výške 506,50 € (50 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na sociálne poistenie) (16).

U zdravotného poistenia je stanovený len minimálny vymeriavací základ a to u SZČO vo výške 506,50 € (17).

1.5.14 Zdaňovacie obdobie a daňové priznanie

Daňové obdobie

Daňovým obdobím je podľa § 2 ZDPsr kalendárny rok (12, § 2).

Daňové priznanie

Daňové priznanie je povinný podať daňovník (12, § 32):

- ktorý má zdaniteľné príjmy presahujúce 50 % sumy nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka ($4\,414,20\ \text{€}/2 = 2\,207,10\ \text{€}$),

- ktorý má zdaniteľné príjmy nepresahujúce 50 % sumy nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka (2 207,10 €), ale vykazuje daňovú stratu,
- ktorý má zdaniteľné príjmy len zo závislej činnosti presahujúce 50 % sumy nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka (2 207,10 €) a za splnenia ďalších podmienok,
- ktorému zamestnávateľ vykonal ročné zúčtovanie, za splnenia ďalších podmienok (12, § 32) (14).

Daňové priznanie sa podáva podľa § 49 ZDPsr do troch kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia, pričom správca dane môže túto lehotu predĺžiť o 3 alebo 6 mesiacov (12, § 49).

1.5.15 Preddavky na daň

Preddavky na daň v priebehu preddavkového obdobia (obdobie od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, do posledného dňa lehoty na jeho podanie v nasledujúcom zdaňovacom období) platí daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť (§ 34):

- presiahla 5 000 €, ale nepresiahla 16 600 €, štvrťročne vo výške $\frac{1}{4}$ poslednej známej daňovej povinnosti,
- presiahla 16 600 €, mesačne vo výške $\frac{1}{12}$ poslednej známej daňovej povinnosti (§ 34).

1.5.16 Výpočet daňovej povinnosti

Celkový základ dane sa taktiež stanoví ako súčet čiastkových základov dane jednotlivých druhov príjmov. Výpočet daňovej povinnosti je zobrazený v tabuľke na ďalšej strane (5, s. 322).

Tabuľka č. 5: Výpočet daňovej povinnosti FO v SR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 12, 18)

čiasťkový základ dane podľa § 5 ZDPsr
- nezdaniteľné časti základu dane (§ 11 ZDPsr)
+ čiasťkový základ dane podľa § 6 ods. 3 a 4 ZDPsr
+ čiasťkový základ dane podľa § 8 ZDPsr
= základ dane § 4 ods. 1 písm a)
x sadzba dane (§ 15 ZDPsr) 19 %, 25 %
+ čiasťkový základ dane podľa § 6 ods. 1 a 2. ZDPsr – daňová strata (§ 30 ZDPsr)
- nezdaniteľné časti základu dane (§ 11 ZDPsr)
= základ dane § 4 ods. 1 písm. b)
x sadzba dane (§ 15 ZDPsr) 15 %, 19 %, 25 %
+ 19 % z osobitného základu dane z príjmov podľa § 7
= daň zo ZD podľa § 4 ods. 1 písm a) a b)
- daňový bonus (§ 33 ZDPsr)
- zaplatené preddavky (§ 34 ZDPsr)
= výsledná daňová povinnosť (daň na úhradu/daňový preplatok)

2 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

V tejto časti bakalárske práce sú uvedené tri príklady zdaňovania príjmov fyzických osôb v Českej a Slovenskej republike. Pri ich výpočte je použitý kurz ECB k 31. 12. 2020 (26,242 Kč = 1 €). Najskôr bude vypočítaná daňová povinnosť u poplatníka z Česka a potom u daňovníka zo Slovenska (19).

Prvý príklad, ktorý je rozdelený na menšie príklady, sa sústreďuje na zdanenie príjmov zo závislej činnosti. V druhom príklade je vypočítaná daňová povinnosť pri dosahovaní príjmov zo samostatnej činnosti. Posledný príklad sa zameriava na poplatníka a daňovníka, ktorí dosahujú kombinované príjmy. Na konci každého príkladu je porovnané zdaňovanie v oboch krajinách.

2.1 Príklad č. 1 – príjmy zo závislej činnosti

Prvý príklad pozostáva z niekoľkých menších príkladov, ktoré zobrazujú výpočet ročnej daňovej povinnosti poplatníkov (daňovníkov), ktorí dosahujú príjmy zo závislej činnosti. Najskôr sú uvedené príklady s výpočtom u 3 českých poplatníkov a potom u 3 slovenských daňovníkov. Následne je uskutočnené porovnanie a vyhodnotenie zistených výsledkov.

2.1.1 Česká republika

Troja český poplatníci dosahujú nasledujúce príjmy zo závislej činnosti:

- poplatník A – má hrubý príjem na úrovni minimálnej mesačnej mzdy 14 600 Kč/mesiac, ktorá je stanovená pre rok 2020,
- poplatník B – má hrubý príjem vo výške priemernej mesačnej mzdy 34 835 Kč/mesiac,
- poplatník C – má nadpriemerný príjem vo výške 145 000 Kč/mesiac, použije sa preto solidárne zvýšenie dane (20).

a) Všetci poplatníci sú slobodní a bez detí. U zamestnávateľa podpísali prehlásenie poplatníka dani z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti, takže si uplatnia zľavu na poplatníka.

Tabuľka č. 6: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri zľave na poplatníka, v Kč
(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 242, 244; 7)

Poplatník	A	B	C
Hrubý príjem	175 200,-	418 020,-	1 740 000,-
SP zamestnávateľ (24,8 %)	43 450,-	103 669,-	414 675,84
ZP zamestnávateľ (9 %)	15 768,-	37 622,-	156 600,-
Základ dane	234 418,-	559 311,-	2 311 275,84
Základ dane po zaokrúhlení	234 400,-	559 300,-	2 311 200,-
Sadzba dane (15 %)	35 160,-	83 895,-	346 680,-
Solidárne zvýšenie (7 %)	-	-	4 755,-
Čiastka dane pred zľavami	35 160,-	83 895,-	351 435,-
Zľavy na dani - zľava na poplatníka	24 840,-	24 840,-	24 840,-
Daň po zľavách	10 320,-	59 055,-	326 595,-
Daňové zvýhodnenie	-	-	-
Výsledná daňová povinnosť	10 320,-	59 055,-	326 595,-

Postup výpočtu:

Hrubé príjmy sú vynásobené 12-timi, čo predstavuje 12 mesiacov v kalendárnom roku. Z ročných príjmov je následne vypočítané sociálne a zdravotné poistenie hradené zamestnávateľom. Pri poplatníkovi C sa sociálne poistenie nepočíta z hrubého ročného príjmu ale z maximálneho vymeriavacieho základu pre sociálne zabezpečenie (1 672 080 Kč).

Súčtom hrubého príjmu a poistenia dostávame základ dane, ktorý sa zaokrúhľuje na celé sto koruny nadol. Z upraveného základu dane sa vypočíta 15 % daň. U poplatníka C sa ešte zistí 7 % solidárna daň z rozdielu jeho ročného hrubého príjmu (1 740 000,-) a maximálneho vymeriavacieho základu u sociálneho zabezpečenia (1 672 080 Kč). Solidárne zvýšenie sa pripočíta k dani.

Od dane sa odpočíta zľava na poplatníka. Keďže poplatníci nemajú žiadne daňové zvýhodnenie, dostaneme tak výslednú daňovú povinnosť.

b) Každý z uvedených poplatníkov má manželku, ktorá s nimi žije v spoločnej hospodáriacej domácnosti a jej príjmy sú nižšie ako 68 000 Kč (za zdaňovacie obdobie). Môžu si teda uplatniť zľavu na manželku. Poplatníci majú podpísané prehlásenie k dani u zamestnávateľa, uplatňujú teda aj zľavu na poplatníka.

Tabuľka č. 7: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri zľave na poplatníka a manželku, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 242, 244; 7)

Poplatník	A	B	C
Hrubý príjem	175 200,-	418 020,-	1 740 000,-
...			
Čiastka dane pred zľavami	35 160,-	83 895,-	351 435,-
Zľavy na dani - zľava na poplatníka	24 840,-	24 840,-	24 840,-
- zľava na manželku	24 840,-	24 840,-	24 840,-
Daň po zľavách	0	34 215,-	301 755,-
Daňové zvýhodnenie	-	-	-
Výsledná daňová povinnosť	0	34 215,-	301 755,-

Postup je, ako pri a), až po výpočet čiastky dane pred zľavami rovnaký. Od dane si môžu poplatníci teraz odčítať nielen zľavu na poplatníka, ale aj zľavu na manželku. Keďže poplatníci nemajú zase daňové zvýhodnenie, získavame tak výslednú daňovú povinnosť.

c) V nasledujúcich dvoch tabuľkách sú poplatníci, ktorí majú manželky s príjmami nad 68 000 Kč (za zdaňovacie obdobie.) Neuplatnia si preto zľavu na manželku. Majú tiež podpísané prehlásenie k dani a uplatňujú preto zľavu na poplatníka. Všetci poplatníci majú deti. Najskôr je uvedená tabuľka s výpočtom pri jednom dieťati a potom pri dvoch deťoch. Všetky deti sú staršie ako 6 rokov.

Tabuľka č. 8: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri zľave na poplatníka a daňovom zvýhodnení na 1 dieťa, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 242, 244; 7)

Poplatník	A	B	C
Hrubý príjem	175 200,-	418 020,-	1 740 000,-
...			
Čiastka dane pred zľavami	35 160,-	83 895,-	351 435,-
Zľavy na dani - zľava na poplatníka	24 840,-	24 840,-	24 840,-
Daň po zľavách	10 320,-	59 055,-	326 595,-
Daňové zvýhodnenie - 1 dieťa	15 204,-	15 204,-	15 204,-
Výsledná daňová povinnosť/daňový bonus	- 4 884,-	43 851,-	311 391,-

Postup je až, po výpočet dani po zľavách, rovnaký ako pri a). Od dani po zľavách sa odpočíta daňové zvýhodnenie na deti. V tomto prípade je to jedno dieťa. Po uplatnení daňového zvýhodnenia získame výslednú daňovú povinnosť, pričom poplatníkovi A vznikol daňový bonus.

Tabuľka č. 9: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri zľave na poplatníka a daňovom zvýhodnení na 2 deti, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 242, 244; 7)

Poplatník	A	B	C
Hrubý príjem	175 200,-	418 020,-	1 740 000,-
...			
Čiastka dane pred zľavami	35 160,-	83 895,-	351 435,-
Zľavy na dani - zľava na poplatníka	24 840,-	24 840,-	24 840,-
Daň po zľavách	10 320,-	59 055,-	326 595,-
Daňové zvýhodnenie - 1. dieťa	15 204,-	15 204,-	15 204,-
- 2. dieťa	19 404,-	19 404,-	19 404,-
Výsledná daňová povinnosť	- 24 288,-	24 447,-	291 987,-

Pri daňovom zvýhodnení na dve deti, u poplatníka A vychádza ešte väčší daňový bonus.

2.1.2 Slovenská republika

Zadanie pre výpočet daňovej povinnosti zo závislej činnosti, je u troch slovenských daňovníkov takmer rovnaké ako u českých poplatníkov. Všetky príjmy sú prepočítané

skorej uvedeným kurzom z Kč na eurá. Výnimkou je len poplatníka AA, pri ktorom je použitá minimálna mzda na Slovensku (580 €), pretože prepočtom na kurz vychádza nižšia čiastka (556,36 €):

- daňovník AA - má hrubý príjem na úrovni minimálnej mesačnej mzdy 580 €/mesiac, stanovenej pre rok 2020 na Slovensku,
- daňovník BB – má hrubý príjem vo výške 1 327,45 €/mesiac,
- daňovník CC – dosahuje hrubý príjem vo výške 5 525,49 €/mesiac.

aa) Daňovníci nemajú manželku a ani deti, uplatňujú len nezdaniiteľnú časť základu dane na daňovníka.

Tabuľka č. 10: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri nezdaniiteľnej časti ZD na daňovníka, v € (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 12; 21)

Poplatník	AA	BB	CC
Hrubý príjem	6 960,-	15 929,40	66 305,88
SP zamestnanec (9,4 %)	654,24	1 497,36	6 232,75
ZP zamestnanec (4 %)	278,40	637,17	2 652,23
Základ dane	6 027,36	13 794,87	57 420,90
Nezdaniiteľné časti základu dane - na daňovníka	4 414,20	4 414,20	0
Znížený základ dane	1 613,16	9 380,67	57 420,90
Daň (19 %)	306,50	1 782,33	7 054,32
Daň (25 %)	-	-	5 073,23
Daň spolu	306,50	1 782,33	12 127,55
Daňový bonus	-	-	-
Výsledná daňová povinnosť	306,50	1 782,33	12 127,55

Hrubé príjmy sa znovu vynásobia 12-timi. Z ročných hrubých príjmov sa vypočíta sociálne a zdravotné poistenie zamestnanca. Odčítaním poistenia od príjmov sa získa základ dane. Daňovníci AA a BB si môžu o nezdaniiteľnú časť ZD na daňovníka, znížiť základ dane (keďže je nižší ako suma 19 506,56 €). Daňovník CC si ju uplatniť nemôže, jeho základ dane je vyšší ako 19 506,56 € a po výpočte (9 290,84 € – 57 420,90 €/4) vychádza NČZD na daňovníka ako nulová.

Keďže je u daňovníka AA a BB základ dane nižší ako 37 128 €, použijú na výpočet dane zo ZD 19 % sadzbu. Poplatník CC má základ dane vyšší než 37 128 €, preto použije 19 % sadzbu na 37 128 € a 25 % na zvyšných 20 292,90 €. Tieto dane následne spočíta. Takto vypočítaná daň (keďže daňovníci nemajú žiadne deti) predstavuje výslednú daňovú povinnosť.

bb) Všetci daňovníci majú manželku, žijúcu s nimi v domácnosti, ktorá nemá príjmy a je zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Uplatňujú teda nezdaniiteľnú časť základu dane na manželku a ďalej na daňovníka. Daňovníci nemajú deti.

Tabuľka č. 11: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri nezdaniiteľnej časti ZD na daňovníka a manželku, v € (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 12; 21)

Poplatník	AA	BB	CC
Hrubý príjem	6 960,-	15 929,40	66 305,88
...			
Základ dane	6 027,36	13 794,87	57 420,90
Nezdaniiteľné časti základu dane			
- na daňovníka	4 414,20	4 414,20	0
- na manželku	4 035,84	4 035,84	0
Znížený základ dane	0	5 344,83	57 420,90
Daň (19 %)	-	1 015,52	7 054,32
Daň (25 %)	-	-	5 073,23
Daň spolu	0	1 015,52	12 127,55
Daňový bonus	-	-	-
Výsledná daňová povinnosť	0	1 015,52	12 127,55

Výpočet je rovnaký ako pri aa) rozdielom je že poplatník si tentoraz odčíta od základu dane, nie len NČZD na daňovníka ale aj na manželku. Daňovník AA a BB si ju môžu uplatniť, pretože ich základ dane je nižší ako 37 163,36 €. U daňovníka AA potom vychádza znížený základ dane aj daňová povinnosť ako nulová. Daňovník CC NČZD na manželku využiť nemôže, keďže jeho základ dane je vyšší ako 37 163,36 €, po výpočte (13 326,68 € - 57 420,90 €/4) vychádza nula.

cc) V nasledujúcich dvoch tabuľkách je uvedený výpočet pre daňovníkov, ktorí majú manželky, na ktoré neuplatňujú NČZD na manželku. Uplatňujú len NČZD na daňovníka. Všetci poplatníci majú deti, na ktoré využívajú daňový bonus. Najskôr je uvedená tabuľka s výpočtom pri jednom dieťati a potom pri dvoch deťoch. Všetky deti sú staršie ako 6 rokov.

Tabuľka č. 12: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri nezdaniiteľnej časti ZD na daňovníka a daňovom bonuse na 1 dieťa, v € (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 12; 21)

Poplatník	AA	BB	CC
Hrubý príjem	6 960,-	15 929,40	66 305,88
...			
Základ dane	6 027,36	13 794,87	57 420,90
Nezdaniiteľné časti základu dane - na daňovníka	4 414,20	4 414,20	0
Znížený základ dane	1 613,16	9 380,67	57 420,90
Daň (19 %)	306,50	1 782,33	7 054,32
Daň (25 %)	-	-	5 073,23
Daň spolu	306,50	1 782,33	12 127,55
Daňový bonus - 1 dieťa	266,04	266,04	266,04
Výsledná daňová povinnosť	40,46	1 516,29	11 861,51

Postup výpočtu je rovnaký ako v aa) až po celkovú daň (daň spolu). Od nej sa odpočíta daňový bonus na deti, v tomto prípade na jedno dieťa.

Tabuľka č. 13: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri nezdaniteľnej časti ZD na daňovníka a daňovom bonuse na 2 deti, v € (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 21)

Poplatník	AA	BB	CC
Hrubý príjem	6 960,-	15 929,40	66 305,88
...			
Základ dane	6 027,36	13 794,87	57 420,90
Nezdaniteľné časti základu dane - na daňovníka	4 414,20	4 414,20	0
Znížený základ dane	1 613,16	9 380,67	57 420,90
Daň (19 %)	306,50	1 782,33	7 054,32
Daň (25 %)	-	-	5 073,23
Daň spolu	306,50	1 782,33	12 127,55
Daňový bonus - 1. dieťa	266,04	266,04	266,04
- 2. dieťa	266,04	266,04	266,04
Výsledná daňová povinnosť	- 225,58	1 250,25	11 595,47

Pri daňovom bonuse na dve deti u daňovníka AA vzniká preplatok.

2.1.3 Porovnanie

Príklad č. 1 – porovnanie osôb v a) a aa)

Porovnanie slobodných poplatníkov (daňovníkov) bez detí, majúcich príjmy len zo závislej činnosti. Sumy pri slovenských daňovníkoch sú prepočítané kurzom z eur na Kč. Pri poplatníkovi A a daňovníkovi AA je použité aj percentuálne porovnanie kvôli rozličnej výške minimálnej mzdy v oboch štátoch.

Tabuľka č. 14: Porovnanie českého poplatníka A a slovenského daňovníka AA v príklade č. 1 a) a aa), v Kč a percentách (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník A		SR – daňovník AA	
Hrubý príjem	175 200,-	100 %	(6 960 €) 182 644,32	100 %
ZD pred zdanením	234 400,-	133,79 %	(1 613,16 €) 42 332,54	23,18 %
Daň spolu (pred zľavami)	35 160,-	20,07 %	(306,50 €) 8 043,17	4,40 %
Výsledná daňová povinnosť	10 320,-	5,89 %	(306,50 €) 8 043,17	4,40 %

Tabuľka č. 15: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka B a slovenského daňovníka BB v príklade č. 1 a) a aa), v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník B	SR – daňovník BB
Hrubý príjem	418 020,-	(15 929,40 €) 418 020,-
ZD pred zdanením	559 300,-	(9 380,67 €) 246 167,54
Daň spolu (pred zľavami)	83 895,-	(1 782,33 €) 46 771,90
Výsledná daňová povinnosť	59 055,-	(1 782,33 €) 46 771,90

Tabuľka č. 16: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka C a slovenského daňovníka CC v príklade č. 1 a) a aa), v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník C	SR – daňovník CC
Hrubý príjem	1 740 000,-	(66 305,88 €) 1 740 000,-
ZD pred zdanením	2 311 200,-	(57 420,90 €) 1 506 839,26
Daň spolu (pred zľavami)	351 435,-	(12 127,55 €) 318 251,17
Výsledná daňová povinnosť	326 595,-	(12 127,55 €) 318 251,17

Ako vyplýva z tabuliek slovenský daňovníci, ktorí nemajú manželku ani deti a uplatňujú si iba NČZD na daňovníka dosahujú nižšiu daňovú povinnosť ako český poplatníci, ktorí uplatňujú len zľavu na poplatníka. Je to spôsobené aj veľkosťou sumy NČZD na daňovníka, ktorá je vyššia ako zľava na poplatníka.

Príklad č. 1 – porovnanie osôb v b) a bb)

Porovnanie poplatníkov (daňovníkov) poberajúcich príjmy len zo závislej činnosti, ktorí majú manželku, ale nemajú deti. Pri poplatníkovi A a daňovníkovi AA je znovu použité aj percentuálne porovnanie.

Tabuľka č. 17: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka A a slovenského daňovníka AA v príklade č. 1 b) a bb), v Kč a percentách (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník A		SR – daňovník AA	
Hrubý príjem	175 200,-	100 %	(6 960 €) 182 644,32	100 %
ZD pred zdanením	234 400,-	133,79 %	0	0
Daň spolu (pred zľavami)	35 160,-	20,07 %	0	0
Výsledná daňová povinnosť	0	0	0	0

Tabuľka č. 18: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka B a slovenského daňovníka BB v príklade č. 1 b) a bb), v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník B	SR – daňovník BB
Hrubý príjem	418 020,-	(15 929,40 €) 418 020,-
ZD pred zdanením	559 300,-	(5 344,83 €) 140 259,03
Daň spolu (pred zľavami)	83 895,-	(1 015,52 €) 26 649,28
Výsledná daňová povinnosť	34 215,-	(1 015,52 €) 26 649,28

Tabuľka č. 19: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka C a slovenského daňovníka CC v príklade č. 1 b) a bb), v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník C	SR – daňovník CC
Hrubý príjem	1 740 000,-	(66 305,88 €) 1 740 000,-
ZD pred zdanením	2 311 200,-	(57 420,90 €) 1 506 839,26
Daň spolu (pred zľavami)	351 435,-	(12 127,55 €) 318 251,17
Výsledná daňová povinnosť	301 755,-	(12 127,55 €) 318 251,17

Ak poplatník aj daňovník majú príjmy zo závislej činnosti na úrovni minimálnej mzdy, pri uplatnení zľavy na poplatníka a manželku a NČZD na daňovníka a manželku dosahujú nulovú daňovú povinnosť. Pri poplatníkovi B vychádza nižšia daňová povinnosť než u daňovníka BB. U nadpriemerných príjmov sa situácia mení v prospech českého poplatníka C. Zapríčiňuje to aj 25 % sadzba dane na Slovensku a to, že daňovník nemá nárok na NČZD na daňovníka a manželku, na rozdiel od českého poplatníka. Dá sa povedať, že čím vyššie má slovenský daňovník príjmy, tým bude nižšia NČZD na daňovníka a manželku.

Príklad č. 1 – porovnanie osôb v c) a cc)

Porovnanie poplatníkov (daňovníkov) dosahujúcich príjmy zo závislej činnosti, ktorí majú manželky a s nimi 1 až 2 deti. Pri poplatníkovi A a daňovníkovi AA je zase porovnanie aj v percentách.

Tabuľka č. 20: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka A a slovenského daňovníka AA v príklade č. 1 c) a cc), v Kč a percentách (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník A		SR – daňovník AA	
Hrubý príjem	175 200,-	100 %	(6 960 €) 182 644,32	100 %
ZD pred zdanením	234 400,-	133,79 %	(1 613,16 €) 42 332,54	23,18 %
Daň spolu (pred zľavami)	35 160,-	20,07 %	(306,50 €) 8 043,17	4,40 %
Výsledná daňová povinnosť (1 dieťa)	- 4 884,-	- 2,79 %	(40,46 €) 1 061,75	0,58 %
Výsledná daňová povinnosť (2 deti)	- 24 288,-	- 13,86 %	(- 255,58 €) – 5 919,67	- 3,24 %

Tabuľka č. 21: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka B a slovenského daňovníka BB v príklade č. 1 c) a cc), v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník B	SR – daňovník BB
Hrubý príjem	418 020,-	(15 929,40 €) 418 020,-
ZD pred zdanením	559 300,-	(9 380,67 €) 246 167,54
Daň spolu (pred zľavami)	83 895,-	(1 782,33 €) 46 771,90
Výsledná daňová povinnosť (1 dieťa)	43 851,-	(1 516,29 €) 39 790,48
Výsledná daňová povinnosť (2 deti)	24 447,-	(1 250,25 €) 32 809,06

Tabuľka č. 22: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka C a slovenského daňovníka CC v príklade č. 1 c) a cc), v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník C	SR – daňovník CC
Hrubý príjem	1 740 000,-	(66 305,88 €) 1 740 000,-
ZD pred zdanením	2 311 200,-	(57 420,90 €) 1 506 839,26
Daň spolu (pred zľavami)	351 435,-	(12 127,55 €) 318 251,17
Výsledná daňová povinnosť (1 dieťa)	311 391,-	(11 861,51 €) 311 269,75
Výsledná daňová povinnosť (2 deti)	291 987,-	(11 595,47 €) 304 288,32

Situácia sa mení v prospech českého poplatníka ak poberá zľavu na poplatníka a daňové zvýhodnenie na deti. Jeho daňová povinnosť vychádza nižšia. Spôsobuje to aj výška daňového bonusu na deti, ktorá je na Slovensku menšia ako v Česku. V SR je navyše rovnaká bez rozdielu koľko detí daňovník má. Zvyšuje sa len ak má dieťa do 6 rokov veku, no stále je v prepočte nižšia ako suma daňového zvýhodnenia na 1 dieťa v Česku. U daňovníka CC je takisto väčšia daňová povinnosť zapríčinená nemožnosťou uplatnenia NČZD na daňovníka.

2.2 Príklad č. 2 – príjmy zo samostatnej činnosti

V druhom príklade je uvedený výpočet daňovej povinnosti zo samostatnej činnosti u českého poplatníka a slovenského daňovníka. U oboch je výpočet uskutočnený pri použití skutočných výdajov aj paušálnych. Najskôr je porovnané, ktorý spôsob uplatňovania výdajov je výhodnejší a ďalej je porovnanie zdaňovania poplatníka a daňovníka.

2.2.1 Česká republika

Poplatník D, žijúci v Brne, má manželku, ktorá má vlastný príjem vo výške 30 000 Kč/mesiac. Zľavu na ňu nevyužije. Uplatní si len zľavu na poplatníka. Spolu majú dve deti (5 a 14 ročné), ktoré s nimi žijú v spoločne hospodáriacej domácnosti. Poplatník na ne uplatňuje daňové zvýhodnenie. Taktiež si platí príspevky na penzijné pripoistenie 1 800 Kč/mes. (21 600 Kč/rok).

Poplatník D je samostatne zárobkovo činnou osobou. Má živnosť – vedenie účtovníctva. V roku 2020 z nej dosiahol príjmy vo výške 790 260 Kč a výdaje predstavovali 197 565 Kč.

Tabuľka č. 23: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo samostatnej činnosti českého poplatníka D, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 220, 235, 257; 7)

Položka	Skutočné výdaje	Paušálne výdaje
Príjmy	790 260,-	790 260,-
Výdaje	197 565,-	474 156,-
Základ dane	592 695,-	316 104,-
Nezdaniteľné časti ZD (§ 15) - penzijné pripoistenie	9 600,-	9 600,-
Položky odpočítateľné od ZD (§ 34)	-	-
ZD po znížení	583 095,-	306 504,-
Zaokrúhlený základ dane	583 000,-	306 500,-
x sadzba dane (15 %)	87 450,-	45 975,-
Solidárne zvýšenie (§ 16a)	-	-
Daň pred zľavami	87 450,-	45 975,-
Zľavy na dani - na poplatníka	24 840,-	24 840,-
Daň po zľavách	62 610,-	21 135,-
Daňové zvýhodnenie - 1. dieťa	15 204,-	15 204,-
- 2. dieťa	19 404,-	19 404,-
Výsledná daňová povinnosť	28 002,-	- 13 473,-

Skutočné výdaje

Základ dane sa zistí rozdielom príjmov a výdajov na dosiahnutie, zaistenie a udržanie príjmov. Od základu dane sa odčíta penzijné pripoistenie, čiže nezdaniteľná časť ZD. Poplatník D si ale uplatní len časť, ktorá prevyšuje 12 000 Kč/rok (príspevok štátu), čiže 9 600 Kč. Dostane takto znížený základ dane, ktorý sa zaokrúhli na celé sto koruny nadol. Z neho sa následne zistí 15 % daň. Solidárne zvýšenie sa nepoužije, pretože príjmy poplatníka sú nižšie než 1 672 080 Kč. Zistená daň sa ďalej zníži o zľavu na poplatníka a daňové zvýhodnenie na deti. Získame tak výslednú daňovú povinnosť.

Paušálne výdaje

Poplatník D si môže uplatniť paušálne výdaje vo výške 60 % z príjmov, najviac do výšky 1 200 000 Kč. Základ dane zistí ako rozdiel príjmov a vypočítaných paušálnych výdajov (474 156 Kč). Ďalší postup je rovnaký ako pri skutočných výdajoch.

Uplatnenie paušálnych výdajov je pre poplatníka D výhodnejšie, dosahuje tak daňový bonus.

2.2.2 Slovenská republika

Pre daňovníka DD zo Slovenska platí podobné zadanie ako u poplatníka D z Česka. Všetky sumy sú len prepočítané kurzom z Kč na eurá.

Daňovník DD má manželku s vlastným príjmom 1 143,21 €, neuplatňuje na ňu nezdaniteľnú časť ZD. Spolu majú dve deti (5 a 14 ročné), ktoré s nimi žijú v domácnosti. Daňovník na ne uplatňuje daňový bonus. Platí si tiež príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie 68,59 €/mesiac (832,08 €/rok).

Daňovník DD má živnosť – vedenie účtovníctva. V roku 2020 z nej dosiahol príjmy vo výške 30 114,32 € a výdaje predstavovali 7 528,58 €.

Tabuľka č. 24: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo samostatnej činnosti slovenského daňovníka DD, v € (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 12, 18)

Položka	Skutočné výdaje	Paušálne výdaje
Príjmy	30 114,32	30 114,32
Výdaje	7 528,58	18 068,59
Základ dane	22 585,74	12 045,73
Nezdaniteľné časti základu dane		
- na daňovníka	3 644,41	6 279,41
- doplnkové dôchodkové sporenie	180,-	180,-
Znížený ZD	18 761,33	5 586,32
x daň 15 %	2 814,20	837,95
Daň zo ZD	2 814,20	837,95
Daňový bonus - 1. dieťa	266,04	266,04
- 2. dieťa	532,08	532,08
Výsledná daňová povinnosť	2 016,08	39,83

Skutočné výdaje

Základ dane sa vypočíta ako rozdiel príjmov a skutočných výdajov. Daňovník si môže uplatniť NČZD na daňovníka. Keďže jeho ZD vychádza vyšší ako 19 506,56 €, zistí sa ako rozdiel sumy 9 290,84 € a 22 585,74 €/4. Ďalej môže daňovník DD uplatniť NČZD

na doplnkové dôchodkové sporenie, ale len do výšky 180 €/rok. Odčítaním jednotlivých NČZD od ZD sa dosiahne znížený základ dane, z ktorého sa zistí 15 % daň. Vypočítaná daň sa zníži o daňový bonus na deti, pričom u detí do šiestich rokov sa zdvojnásobuje. Po uplatnení daňového bonusu dostaneme výslednú daňovú povinnosť.

Paušálne výdaje

Poplatník DD môže použiť paušálne výdaje vo výške 60 % z príjmov, najviac 20 000 €. Základ dane sa zistí ako rozdiel príjmov a vypočítaných paušálnych výdajov (18 068,59 €). Ďalší postup je rovnaký ako pri skutočných výdajoch.

Znovu, ako pri českom poplatníkovi D, je výhodnejšie uplatnenie paušálnych výdajov.

2.2.3 Porovnanie

Porovnanie skutočných výdajov

Porovnanie českého poplatníka a slovenského daňovníka, ktorí dosahujú iba príjmy zo samostatnej činnosti a uplatňujú skutočné výdaje. Obaja majú manželky a 2 deti.

Tabuľka č. 25: Porovnanie zdanenia českého poplatníka D a slovenského daňovníka DD z príkladu č. 2, pri uplatňovaní skutočných výdajov, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník D	SR – daňovník DD
Príjmy	790 260,-	(30 114,32 €) 790 260,-
Výdaje	197 565,-	(7 528,58 €) 197 565,-
ZD pred úpravami	592 695,-	(22 585,74 €) 592 695,-
ZD pred zdanením	583 000,-	(18 761,33 €) 492 334,82
Daň spolu (pred zľavami)	87 450,-	(2 814,20 €) 73 850,24
Výsledná daňová povinnosť	28 002,-	(2 016,08 €) 52 905,97

Z tabuľky vyplýva, že menšia daňová povinnosť vychádza u českého poplatníka. Spôsobuje to aj výška daňového zvýhodnenia na deti a možnosť odpočtu vyššej čiastky príspevkov na penzijné pripoistenie v Česku.

Porovnanie paušálnych výdajov

Porovnanie českého poplatníka a slovenského daňovníka, ktorí dosahujú iba príjmy zo samostatnej činnosti a uplatňujú paušálne výdaje. Obaja majú manželky a 2 deti.

Tabuľka č. 26: Porovnanie zdanenia českého poplatníka D a slovenského daňovníka DD z príkladu č. 2, pri uplatňovaní paušálnych výdajov, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník D	SR – daňovník DD
Príjmy	790 260,-	(30 114,32 €) 790 260,-
Výdaje	474 156,-	(18 068,59 €) 474 155,94
ZD pred úpravami	316 104,-	(12 045,73 €) 316 104,-
ZD pred zdanením	306 500,-	(5 586,32 €) 146 596,21
Daň spolu (pred zľavami)	45 975,-	(837,95 €) 21 989,48
Výsledná daňová povinnosť	- 13 473,-	(39,83 €) 1 045,22

Pri uplatnení paušálnych výdajov vzniká aj poplatníkovi aj daňovníkovi omnoho nižšia daňová povinnosť ako pri skutočných výdajoch. Uplatniť si totiž môžu 60 % výdajov z príjmov zo samostatnej činnosti. Českému poplatníkovi dokonca vzniká daňový bonus zatiaľ čo slovenský daňovník má stále kladnú daňovú povinnosť. Výhodnejšie zdaňovanie, je pri dosahovaní príjmov zo samostatnej činnosti v Česku. Spôsobuje to aj vyššie daňové zvýhodnenie na deti a väčší limit na odpočet príspevkov na penzijné pripistenie.

2.3 Príklad č. 3 – kombinácia príjmov

V treťom príklade sa porovnáva daňová povinnosť českého poplatníka a slovenského daňovníka, pričom sa vychádza zo zadania druhého príkladu. Poplatník a daňovník tentoraz okrem príjmov zo samostatnej činnosti, dosiahli aj ďalšie druhy príjmov. Príklady sú znovu prepočítané pri možnosti využitia skutočných aj paušálnych výdajov. Najskôr je porovnané, ktorá metóda uplatňovania výdajov je výhodnejšia a ďalej je uvedené porovnanie zdaňovania poplatníka a daňovníka.

2.3.1 Česká republika

Poplatník D, žijúci v Brne, má manželku, ktorá má vlastný príjem vo výške 30 000 Kč/mesiac. Zľavu na ňu nevyužije. Uplatní si len zľavu na poplatníka. Spolu majú dve deti (5 a 14 ročné), ktoré s nimi žijú v spoločne hospodáriacej domácnosti. Poplatník na ne uplatňuje daňové zvýhodnenie. Taktiež si platí príspevky na penzijné pripistenie

vo výške 1 800 Kč/mes. (21 600 Kč/rok). Poskytol tiež dar škole na podporu vzdelávania v sume 20 000 Kč.

Poplatník D mal v roku 2020 nasledujúce príjmy a výdaje:

Príjmy zo závislej činnosti (§ 6):

Uzatvoril dohodu o pracovnej činnosti s českou firmou. Vykonával pre ňu školenie a zaúčanie zamestnancov. Príjmy z tejto činnosti predstavovali 36 500 Kč/rok.

Príjmy zo samostatnej činnosti (§ 7):

Poplatník D má živnosť – vedenie účtovníctva. Z tejto činnosti dosiahol príjmy vo výške 790 260 Kč a výdaje 197 565 Kč.

Príjmy z kapitálového majetku (§ 8):

Dosiahol úrok z poskytnutej pôžičky v hodnote 3 842 Kč.

Príjmy z nájmu (§ 9):

Po celý rok prenajímal byt v Brne, príjmy z nájmu predstavovali 124 800 Kč/rok a výdaje 28 100 Kč/rok.

Príjmy ostatné (§ 10):

Poplatník D vyhral vo verejnej súťaži sumu vo výške 25 000 Kč.

Tabuľka č. 27: Ročné zúčtovanie dane z príjmov českého poplatníka D pri dosahovaní kombinovaných príjmov, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 220, 235, 257; 7)

Položka	Skutočné výdaje	Paušálne výdaje
Príjem	36 500,-	36 500,-
SP (24,8 %) a ZP (9 %) zamestnávateľ	9 052,- 3 285,-	9 052,- 3 285,-
ČZD § 6	48 837,-	48 837,-
Príjmy	790 260,-	790 260,-
Výdaje	197 565,-	474 156,-
ČZD § 7	592 695,-	316 104,-
ČZD § 8	3 842,-	3 842,-
Príjmy	124 800,-	124 800,-
Výdaje	28 100,-	37 440,-
ČZD § 9	96 700,-	87 360,-
ČZD § 10	25 000,-	25 000,-
Základ dane	767 074,-	481 143,-
Nezdaniteľné časti ZD		
- penzijné pripoistenie	9 600,-	9 600,-
- dar	20 000,-	20 000,-
Položky odpočítateľné od ZD	-	-
ZD po znížení	737 474,-	451 543,-
Zaokrúhlený ZD	737 400,-	451 500,-
x sadzba (15 %)	110 610,-	67 725,-
Solidárne zvýšenie (7 %)	-	-
Daň pred zľavami	110 610,-	67 725,-
Zľavy na dani – na poplatníka	24 840,-	24 840,-
Daň po zľavách	85 770,-	42 885,-
Daňové zvýhodnenie		
- 1. dieťa	15 204,-	15 204,-
- 2. dieťa	19 404,-	19 404,-
Výsledná daňová povinnosť	51 162,-	8 277,-

Skutočné výdaje

Základ dane predstavuje súčet čiastkových základov dane podľa § 6 až 10. ČZD § 6 sa zistí, ak ku ročným príjmom zo závislej činnosti (školenie a zaúčanie) pripočítame sociálne a zdravotné poistenie hradené zamestnávateľom, ktoré sa vypočíta z týchto príjmov. ČZD § 7 predstavuje rozdiel príjmov zo samostatnej činnosti (živnosť) a výdajov vynaložených na dosiahnutie, zaistenie a udržanie týchto príjmov. ČZD § 8 predstavujú len získané úroky a ČZD § 10 zase výhra. Rozdielom príjmov z nájmu a skutočne vynaložených výdajov na tieto príjmy sa vypočíta ČZD § 9.

Celkový základ dane sa zníži o NČZD, ktoré predstavujú bezúplatné plnenie v podobe poskytnutého daru a penzijného pripoistenia (znovu len vo výške 9 600 Kč). Týmto sa dosiahne znížený základ dane, ktorý sa zaokrúhli na celé sto koruny nadol. Z upraveného základu dane sa vypočíta 15 % daň, pričom solidárne zvýšenie tu nie je. Daň sa následne zníži o zľavu na poplatníka a daňové zvýhodnenie na deti, čím sa zistí výsledná daňová povinnosť.

Paušálne výdaje

Postup pri uplatnení paušálnych výdajov je rovnaký ako pri skutočných. Rozdielom je len výpočet ČZD § 7 a ČZD § 9. ČZD § 7 sa zistí ako rozdiel príjmov zo samostatnej činnosti (živnosť) a paušálnych výdajov vo výške 60 % z týchto príjmov. ČZD § 9 sa vypočíta ak sa od príjmov z nájmu odpočítajú paušálne výdaje vo výške 30 % z týchto príjmov.

Znovu vychádza uplatnenie paušálnych výdajov ako výhodnejšie.

2.3.2 Slovenská republika

Zadanie pre daňovníka DD je takmer rovnaké ako pri poplatníkovi D v tomto príklade, všetky sumy sú iba prepočítané kurzom z Kč na eurá.

Daňovník DD, žijúci v Trnave, má manželku, s vlastným príjmom vo výške 1 143,21 €/mesiac. NČZD na ňu neuplatňuje. Spolu majú dve deti (5 a 14 ročné), ktoré s nimi žijú v domácnosti. Daňovník na ne uplatňuje daňový bonus. Taktiež si platí príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie vo výške 68,59 €/mesiac (832,08 €/rok). Poskytol tiež dar škole na podporu vzdelávania v sume 762,14 € (na Slovensku si ale odpočet naň neuplatní).

Daňovník DD mal v roku 2020 nasledujúce príjmy a výdaje:

Príjmy zo závislej činnosti (§ 5):

Uzatvoril dohodu o pracovnej činnosti so slovenskou firmou. Vykonal pre ňu školenie a zaúčanie zamestnancov. Príjmy z tejto činnosti predstavovali 1 390,90 €/rok.

Príjmy z podnikania (§ 6 ods. 1)

Daňovník DD má živnosť – vedenie účtovníctva. Z tejto činnosti dosiahol príjmy vo výške 30 114,32 € a výdaje 7 528,58 €.

Príjmy z prenájmu (§ 6 ods. 3):

Po celý rok prenajímal byt v Trnave, príjmy z nájmu predstavovali 4 755,74 €/rok a výdaje 1 070,80 €/rok.

Príjmy z kapitálového majetku (§ 7)

Dosiahol úrok z poskytnutej pôžičky v hodnote 146,41 €. Tento príjem tvorí osobitný základ dane.

Príjmy ostatné (§ 8):

Poplatník D vyhral vo verejnej súťaži sumu vo výške 952,67 €.

Tabuľka č. 28: Ročné zúčtovanie dane z príjmov slovenského daňovníka DD pri dosahovaní kombinovaných príjmov, v € (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 12, 18)

Položka	Skutočné výdaje	Paušálne výdaje
Hrubý príjem	1 390,90	1 390,90
SP zamestnanec (9,4 %)	130,74	130,74
ZP zamestnanec (4 %)	55,63	55,63
ČZD § 5	1 204,53	1 204,53
Nezdaniteľné časti ZD (§ 11) - doplnkové dôchodkové sporenie - na daňovníka	180,- 1 024,53 (z 4 414,20)	180,- 1 024,53 (z 4 414,20)
ČZD § 6 ods. 3	3 297,52	3 297,52
ČZD § 6 ods. 4	-	-
ČZD § 8	838,16	838,16
ZD podľa § 4 ods. 1 písm. a)	4 135,68	4 135,68
x sadzba 19 %	785,78	785,78
ČZD § 6 ods. 1 a 2	22 585,74	12 045,73
Nezdaniteľné časti ZD - na daňovníka (prevyšujúca časť)	3 389,67 (zvyšok z 4 414,20)	3 389,67 (zvyšok z 4 414,20)
ZD podľa § 4 ods. 1 písm. b)	19 196,07	8 656,06
x sadzba dane 15 %	2 879,41	1 298,41
19 % osobitný ZD	27,82	27,82
Daň spolu	3 693,01	2 112,01
Daňový bonus - 1. diet'a - 2. diet'a	266,04 532,08	266,04 532,08
Výsledná daňová povinnosť	2 894,89	1 313,89

Skutočné výdaje

V prvom rade sa zistia základy dane podľa § 4 ods. 1 písm. a) a b).

ZD podľa § 4 ods. 1 písm. a) predstavuje súčet čiastkových základov dane § 5, § 6 ods. 3 a 4 a § 8.

ČZD § 5 sa zistí, ak od príjmov zo závislej činnosti (školenie a zaúčanie) odpočítame sociálne a zdravotné poistenie zamestnanca, zistené z týchto príjmov. Od ČZD § 5 si môže daňovník DD odpočítať NČZD v podobe doplnkového dôchodkového sporenia (znovu len 180 €) a NČZD na poplatníka (len do výšky 1 024,53 zostatok je prevyšujúca časť, ktorá sa uplatní pri ČZD § 6 ods. 1 a 2).

ČZD § 6 ods. 3 sa vypočíta ako rozdiel príjmov z prenájmu (ktoré prevyšujú 500 €) a skutočných výdajov. Skutočné výdaje sa dosiahnu vydedením príjmov z prenájmu prevyšujúcich 500 € (4 255,74 €) príjmami takto neupravenými (4 755,74 €), pričom vypočítaná hodnota z tohto podielu sa vynásobí výdajmi z prenájmu (1 070,80 €). Daňovník nemá žiadne príjmy, ktoré spadajú do ČZD § 6 ods. 4. ČZD § 8 je iba príjem z výhry, ktorý je do 350 € oslobodený a zdaňuje sa len čiastka prevyšujúca 350 € (čiže 602,67 €). Z tejto zníženej čiastky sa vyberá zrážková daň 19 % (čo je 114,51 €), ktorá sa zrazí z neupravenej výhry (952,67 – 114,51). Zrážku vykonáva platiteľ a daňovníkovi vyplátí len upravenú čiastku vo výške 838,16 €.

ZD podľa § 4 ods. 1 písm. b) predstavuje ČZD § 6 ods. 1 a 2. Zistí sa rozdielom príjmov a skutočných výdajov zo samostatnej činnosti (živnosť). ČZD § 6 ods. 1 a 2 sa následne zníži o zvyšok NČZD na daňovníka (3 389,67 €).

Zo ZD podľa § 4 ods. 1 písm. a) sa vypočíta 19 % daň a zo ZD podľa § 4 ods. 1 písm. b) zase 15 %. K takto zistenej dani sa ešte pripočíta 19 % daň z osobitného ZD podľa § 7.

Celkovú daň si môže daňovník DD znížiť o daňový bonus na deti (pri deťoch do šiestich rokov je dvojnásobný) čím sa dosiahne výsledná daňová povinnosť.

Paušálne výdaje

Postup výpočtu je rovnaký ako pri skutočných výdajoch rozdiel sa vyskytuje len pri ČZD § 6 ods. 1 a 2. Zistí sa rozdielom príjmov zo samostatnej činnosti (živnosť) a 60 % paušálnych výdajov z týchto príjmov.

Uplatnenie paušálnych výdajov je výhodnejšie.

2.3.3 Porovnanie

Skutočné výdaje

Porovnanie poplatníka a daňovníka, ktorí dosahujú kombinované príjmy pri uplatňovaní skutočných výdajov. Obaja majú manželky a 2 deti.

Tabuľka č. 29: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka D a slovenského daňovníka DD z príkladu č. 3, pri uplatňovaní skutočných výdajov, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník D	SR – daňovník DD
ZD spolu (pred zdanením)	737 400,-	(23 331,75 €) 612 271,-
Daň spolu (pred zdanením)	110 610,-	(3 693,01 €) 96 911,97
Výsledná daňová povinnosť	51 162,-	(2 894,89 €) 75 967,70

Znovu, ako pri 2. príklade, vychádza výhodnejšia daňová povinnosť u českého poplatníka. Okrem vyššieho daňového zvýhodnenia na deti a väčšieho limitu na odpočet penzijného pripoistenia v Česku, to ovplyvňuje aj to, že český poplatník si môže odpočítať od ZD poskytnutý dar.

Paušálne výdaje

Porovnanie poplatníka a daňovníka, ktorí dosahujú kombinované príjmy pri uplatňovaní paušálnych výdajov. Obaja majú manželky a 2 deti.

Tabuľka č. 30: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka D a slovenského daňovníka DD z príkladu č. 3, pri uplatňovaní paušálnych výdajov, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	ČR – poplatník D	SR – daňovník DD
ZD spolu (pred zdanením)	451 500,-	(12 791,74 €) 335 680,84
Daň spolu (pred zdanením)	67 725,-	(2 112,01 €) 55 423,37
Výsledná daňová povinnosť	8 277,-	(1 313,89 €) 34 479,10

Pri uplatnení paušálnych výdajov je výsledná daňová povinnosť u poplatníka aj daňovníka znovu nižšia. U českého poplatníka D je znovu zdanenie výhodnejšie. Je to zapríčinené aj tým, že slovenský daňovník si nemôže u príjmov z prenájmu uplatniť paušálne výdaje.

3 VLASTNÉ NÁVRHY RIEŠENIA

V tejto časti bakalárskej práce budú uvedené návrhy na riešenie formou daňovej optimalizácie a porovnanie zdaňovania v oboch krajinách. Ak chceme dosiahnuť toho, aby bola výsledná daňová povinnosť čo najlepšia, musíme poznať a orientovať sa v daňových zákonoch a predpisoch. Medzi možné spôsoby legálnej daňovej optimalizácie patrí:

- využitie skutočných alebo paušálnych výdajov,
- zmeny v zákonoch,
- sadzba dane,
- SP a ZP,
- zníženie ZD,
- zníženie dane.

3.1 Paušálne výdaje

Poplatník má, pri určitých druhoch príjmov, možnosť výberu medzi skutočnými a paušálnymi výdajmi. Uplatňovanie paušálnych výdajov (percenta z príjmov) je jednoduchšie z hľadiska nižších administratívnych nákladov, pretože poplatník/daňovník vedie iba záznamy o príjmoch a evidenciu pohľadávok. Takisto nemusí niesť riziko spojené s preukazovaním výdajov. Jednotlivé sadzby paušálnych výdajov a príjmy pri ktorých je možné ich uplatniť sú znázornené v tabuľke na nasledujúcej strane.

Tabuľka č. 31: Paušálne výdaje v ČR a SR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 7, 12)

ČR		SR	
Druhy príjmov	Sadzba	Druhy príjmov	Sadzba
Príjmy zo závislej činnosti § 6	x	Príjmy zo závislej činnosti § 5	x
Príjmy zo samostatnej činnosti § 7	80 % (max. 1 600 000 Kč)	Príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti, z použitia diela a umeleckého výkonu § 6 ods. 1, 2 a 4	60 % (max. 20 000 €)
	60 % (max. 1 200 000 Kč)		
	40 % (max. 800 000 Kč)		
	30 % (max. 600 000 Kč)		
Príjmy z kapitálového majetku § 8	x	Príjmy z kapitálového majetku § 7	x
Príjmy z nájmu § 9	30 % (max. 600 000 Kč)	Príjmy z prenájmu § 6 ods. 3	x
Ostatné príjmy § 10	x	Ostatné príjmy § 8	x

Ako vyplýva z tabuľky, český ZDP ponúka pri príjmoch zo samostatnej činnosti viac druhov sadziieb ako slovenský ZDP. Takisto maximálny limit uplatnenia je v ČR vyšší.

Na Slovensku by sa mali zaviesť paušálne výdaje aj pri príjmoch z prenájmu.

3.2 Zníženie základu dane

Český poplatník má možnosť si znížiť základ dane o nezdaniteľné časti základu dane (ZDPčr § 15) a položky odpočítateľné od základu dane (ZDPčr § 34). Slovenský poplatník môže svoj základ dane taktiež znížiť o nezdaniteľné časti ZD (ZDPsr §11) a ďalej o daňovú stratu (ZDPsr § 30). Tieto možnosti zníženia majú stanovený limit a viažu sa na splnenie určitých podmienok. Položky, ktorými je možné znížiť ZD sú uvedené v tabuľke na nasledujúcej strane.

Tabuľka č. 32: Nezdaniiteľné časti ZD a odpočítateľné položky od ZD (ČZD) v ČR a SR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, 7, 12)

ČR		SR	
Nezdaniiteľné časti ZD			
Úroky z úverov na bytové potreby	max. 300 000 Kč		
Bezúplatné plnenia na verejne prospešné účely	minimálne 2 % zo ZD alebo 1 000 Kč	x	
	max. 15 % zo ZD		
	odber krvi 3 000 Kč		
	odber orgánu od žijúceho darcu 20 000 Kč		
	odber krvotvorných buniek 20 000 Kč		
Príspevky na penzijné pripoistenie, penzijné poistenie alebo doplnkové penzijné sporenie	max. 24 000 Kč	Na doplnkové dôchodkové sporenie a doplnkové dôchodkové sporenie v zahraničí	max. 180 € (4 723,56 Kč)
Poistné na súkromné životné poistenie	max. 24 000 Kč		
Zaplatené členské príspevky člena odborovej organizácie	do výšky 1,5 % zdaniteľných príjmov podľa § 6 ZDPčr		
	max. 3 000 Kč		
Úhrady na skúšky overujúce výsledky ďalšieho vzdelávania	max. 10 000 Kč	x	
	max. 13 000 Kč u poplatníka so zdravotným postihnutím		
	max. 15 000 Kč u poplatníka s ťažším zdravotným postihnutím		

x		Na daňovníka	4 414,20 € (115 837,43 Kč)
			9 290,84 € (243 810,22 Kč) - ¼ ZD
		Na manželku (manžela)	4 035,84 € (105 908,51 Kč)
			4 035,84 € - príjem manželky (manžela)
			13 326,68 € (349 722,93 Kč) - ¼ ZD daňovníka
úhrady súvisiace s kúpeľnou starostlivosťou a s ňou spojenými službami	13 326,68 € - príjem manželky	max. 50 € (1 312,10 Kč)	
Položky odpočítateľné od ZD (prípadne ČZD)			
Daňová strata alebo jej časť	najviac v 5 nasledujúcich zdaňovacích obdobiach	Daňová strata	najviac v 5 po sebe nasledujúcich zdaňovacích obdobiach
	v 2 zdaňovacích obdobiach, max. do 30 000 000 Kč.		najviac do 50 % ZD
Odpočet na podporu výskumu a vývoja		x	
Odpočet na podporu odborného vzdelávania			

ZDPčr ponúka viac položiek, ktorými si môže poplatník znížiť svoj základ dane. Naproti tomu zase ZDPsr umožňuje odpočítať od ZD vyššie sumy napr. pri NČZD na manželku a daňovníka. Nevýhodou je, ale že tieto dve položky sú v ZDPsr komplikovane popísané. Oba zákony však umožňujú zníženie ZD prostredníctvom daňovej straty a doplnkového penzijného/dôchodkového sporenia.

Vhodné by bolo aby sa na Slovensku zaviedlo viac NČZD napr. možnosť odpočtu bezúplatného plnenia. Takisto by sa mohli zrušiť určité podmienky uplatnenia NČZD v SR (napr. na daňovníka) aby na ne mal nárok aj daňovník s nadpriemernými príjmami.

3.3 Zníženie dane

Poplatník v ČR má možnosť si od dane odpočítať rozličné zľavy (ZDPčr § 35, § 35ba, § 35bb, § 35bc) a daňové zvýhodnenie na deti (ZDPčr § 35c). Oproti tomu daňovník v SR si môže daň znížiť len o daňový bonus na deti (ZDPsr § 33). Znovu sa na uplatnenie viaže splnenie určitých podmienok.

Tabuľka č. 33: Zľavy na dani a daňové zvýhodnenie/bonus v ČR a SR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, 7, 12)

ČR		SR
Zľavy na dani		
Za zamestnanca	18 000 Kč so zdravotným postihnutím	x
	60 000 Kč s ťažším zdravotným postihnutím	
Na poplatníka	24 840 Kč	
Na manžela (manželku)	24 840 Kč (dvojnásobok ak má preukaz ZŤP/P)	
Na invaliditu	2 520 Kč, základná pri invalidite 1. a 2. stupňa	
	5 040 Kč, rozšírená pri invalidite 3. stupňa	
Na držiteľa preukazu ZŤP/P	16 140 Kč	
Na študenta	4 020 Kč	
Za umiestnenie dieťaťa	max. do výšky minimálnej mzdy (14 600 Kč)	
Na evidenciu tržieb	5 000 Kč	
Daňové zvýhodnenie/daňový bonus		
Na jedno dieťa	15 204 Kč	266,04 € (dvojnásobok pri dieťati do 6 rokov veku) (6 981,42 Kč)
Na druhé dieťa	19 404 Kč	
Na tretie a ďalšie dieťa	24 204 Kč	

Český ZDP zase ponúka viac možností optimalizácie dane. Slovenský ZDP neposkytuje žiadnu zľavu na dani. Umožňuje len uplatnenie daňového bonusu na deti. Je to zároveň jediný spôsob zníženia dane, ktorý majú oba zákony spoločný. Ako vyplýva z tabuľky, v SR je aj toto jediné zníženie dane nižšie než v ČR a navyše sa viaže na dosiahnutie určitej výšky príjmu (zo závislej činnosti alebo z podnikania a samostatnej zárobkovej činnosti). Pre lepšiu optimalizáciu v SR by bolo nutné zaviesť zľavy na dani, ktoré by si mohol daňovník uplatniť.

3.4 Sadzba dane

Ďalším rozdielom čo sa týka zdaňovania poplatníkov v ČR a daňovníkov v SR je odlišná sadzba dane. Zatiaľ čo v ZDPčr je pre fyzické osoby stanovená 15 % daň (plus 7 % solidárne zvýšenie ak je základ dane vyšší než 1 672 080 Kč), ZDPsr vymedzuje až tri sadzby dane a to 15 %, 19 % a 25 %. Ich použitie je znovu komplikovanejšie popísané ako u ZDPčr. Jednotlivé sadzby a ich aplikovanie je znázornené v tabuľke:

Tabuľka č. 34: Sadzby dane v ČR a SR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 7, 12, 14)

	ČR	SR
Sadzba	Uplatnenie	
7 %	na časť ZD, ktorá presiahne 48-násobok priemernej mzdy	x
15 %	pri všetkých zdaniteľných príjmoch FO	pri ZD podľa § 4 ods. 1 písm. b) ak sú príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 nižšie než 100 000 €
19 %	x	pri ZD podľa § 4 ods. 1 písm. a) z časti ZD, ktorá nepresiahne 37 128 € vrátane
		pri ZD podľa § 4 ods. 1 písm. b) z časti ZD ktorá nepresiahne 37 128 € vrátane, ak má príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 vyššie než 100 000 €
		pri osobitnom ZD z kapitálového majetku
25 %	x	pri ZD podľa § 4 ods. 1 písm. a) z časti ZD, ktorá presiahne 37 128 €
		pri ZD podľa § 4 ods. 1 písm. b), z časti ZD, ktorá presiahne 37 128 € ak má príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 vyššie než 100 000 €

Na Slovensku by sa mala sadzba znížiť, vďaka čomu by sa zlepšila situácia pre slovenského daňovníka.

3.5 SP a ZP

Takisto u sociálneho a zdravotného poistenia sú medzi ČR a SR odlišnosti. V oboch štátoch sú tieto platby povinné (okrem nemocenského poistenia u SZČO, kde sú dobrovoľné)

Tabuľka č. 35: Sociálne a zdravotné poistenie v ČR a SR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, 5, 16, 17)

Osoba	Sadzba poistenia			
	ČR		SR	
	SP	ZP	SP	ZP
Zamestnanec	6,5 %	4,5 %	9,4 %	4 %
Zamestnávateľ	24,8 %	9 %	25,2 %	10 %
SZČO	29,2 %	13,5 %	33,15 %	14 %

Pri ZP je medzi osobami rozdiel od 0,5 od 1 %. Väčšie rozdiely nastávajú pri sociálnom poistení. V SR je celkové sociálne poistenie vyššie než v ČR a skladá sa aj z viac subsystémov. Zamestnanec v SR platí nie len dôchodkové poistenie ale aj nemocenské a poistenie v nezamestnanosti. Zamestnávateľ zase hradí aj okrem štátnej politiky nezamestnanosti (poistenie v nezamestnanosti), nemocenského a dôchodkového poistenia aj garančné a úrazové poistenie a odvody do rezervného fondu. Výhodou ale je, že v SR pri zamestnávaní zdravotne postihnutej osoby sú odvody na zdravotné poistenie o polovicu nižšie.

3.6 Zmeny v zákonoch

V českom aj slovenskom zákone o dani z príjmov nastávajú neustále zmeny, napr. v roku 2020 pribudla na Slovensku nová 15 % sadzba dane pre SZČO a v Česku zase možnosť spätného uplatnenia daňovej straty. Je preto nutné aby boli zákony zrozumiteľné a prehľadné inak to spôsobuje zbytočný zmätok a komplikácie. Osoby preto často musia vyhľadávať pomoc odborníkov. Problémom je tiež, že v ZDPsr sú niektoré čiastky (napr.

pri nezdaniteľných častiach ZD) uvedené v podobe násobkov (napr. životného minima). Vhodnejšie by preto bolo uvedenie konkrétnych súm tak ako v ZDPčr (22).

Napriek všetkému aj v roku 2021 zmeny pokračujú napr. od 1. 1. 2021 je v ČR superhrubá mzda zrušená a takisto sa v tomto roku zrušila aj solidárna daň. Namiesto toho je zavedená 23 % daň (23).

Na Slovensku sa zase napr. zrušila nezdaniteľná časť základu dane na kúpeľnú starostlivosť alebo nastanú zmeny vo výške daňového bonusu (13).

ZÁVER

Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo porovnanie zdaňovania fyzických osôb v Českej a Slovenskej republike. Súčasťou neho bolo aj vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov a porovnanie, v ktorej krajine je výhodnejšie zdaňovanie príjmov fyzických osôb. Na základe zistení bolo navrhnuté riešenie vo forme daňovej optimalizácie. Na dosiahnutie cieľu boli použité rozličné metódy. Práca bola rozdelená do troch hlavných častí.

V prvej teoretickej časti bola vymedzená daň, jej vlastnosti, funkcie a triedenie. Ďalej boli popísané dôležité pojmy, ktoré s daňami súvisia. Medzi ne patrí, napr. daňový systém, daňový subjekt, predmet dane a sadzba a základ dane. Následne boli popísané jednotlivé daňové systémy v Českej a Slovenskej republike. Uvedené bolo, napr. kto je subjektom dane z príjmov fyzických osôb v daných štátoch, čo patrí medzi predmet dane, sadzba dane, spôsob stanovenia základu dane a uvedenie postupu výpočtu daňovej povinnosti.

Druhá, analytická, časť sa venovala výpočtu daňovej povinnosti, poplatníkov z Česka a daňovníkov zo Slovenska, pomocou modelových príkladov. Použité boli teoretické poznatky z predchádzajúcej časti.

Prvý príklad sa zameriaval na zdaňovanie príjmov zo závislej činnosti pričom poplatníci a daňovníci uplatňovali rôzne zľavy, nezdaniteľné časti základu dane, daňové zvýhodnenia a bonusy. V druhom príklade bola vypočítaná daňová povinnosť poplatníka a daňovníka, ktorí dosahovali príjmy zo samostatnej činnosti, pričom uplatňovali skutočné alebo paušálne výdaje. Tretí príklad bol zameraný na výpočet daňovej povinnosti pri kombinácii príjmov. Výsledky príkladov boli následne porovnané a zhodnotené. Pri výpočte aj porovnaní sa použil kurz Európskej centrálnej banky.

Na základe porovnaní je možné skonštatovať, že výhodnejší je český systém zdaňovania najmä u poplatníkov s deťmi. Dôvodom je aj väčšia optimalizácia a nižšia sadzba dane v Česku. Na Slovensku síce sú niektoré nezdaniteľné časti základu dane vyššie (v porovnaní so zľavami na dani v ČR), ale ak daňovník dosiahne určitú výšku príjmu, nemôže si ju uplatniť. Takisto orientácia v slovenskom zákone o dani z príjmov je zložitejšia a niektoré sumy sa zisťujú násobkom. Výpočet výslednej daňovej povinnosti v SR tiež pôsobí komplikovanejšie.

Obsahom poslednej časti boli návrhy na riešenie prostredníctvom daňovej optimalizácie. Medzi ne patrí uplatňovanie paušálnych výdajov, nezdaniteľné časti základu dane, zľavy

na dani, daňové zvýhodnenia a bonusy. Spomenuté bolo aj sociálne a zdravotné poistenie a niektoré zmeny v zákonoch ktoré boli zavedené v roku 2020 v oboch krajinách a ktoré sú alebo budú zavedené v roku 2021.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

- (1) Závěrečné práce – metodika. *LORENC.INFO* [online]. Praha: Miroslav Lorenc, ©2007-2013 [cit. 2021-05-14]. Dostupné z: <https://lorenc.info/zaverecne-prace/metodika.htm>
- (2) ŠIROKÝ, J. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-315-0.
- (3) ZÍDKOVÁ, H., L. LÁCHOVÁ a A. VANČUROVÁ. *Daňový systém ČR 2020*. 15. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-887-4.
- (4) KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. 7. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-8-7598-165-3.
- (5) ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SDEU, společný konsolidovaný základ daně (CCCTB), akční plán BEPS, zdanění finančního sektoru*. 7. aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Leges, 2018. ISBN 978-8-7502-274-5.
- (6) Obecné informace. *Finanční správa* [online]. Praha: Generálne finančné riaditeľstvo, ©2021 [cit. 2021-04-26]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace>
- (7) Zákon č.586/1992Sb., o daních z příjmů zo dňa 20. novembra 1992.
- (8) *FINANCE.cz* [online]. Praha: Internet Info, s. r. o., ©2021 [cit. 2021-04-28]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/vse-o-mzdach/minimalni-mzda/>
- (9) Zákon č.280/2009Sb. daňový řád zo dňa 22. júla 2009.
- (10) EuroEkonom.sk. Dane a daňová sústava. In: *EUROEKONÓM.SK* [online]. ©2021 [cit. 2021-04-28]. Dostupné z: <https://www.euroekonom.sk/financie/dane/>
- (11) Spotrebné dane. *Finančná správa Slovenská republika* [online]. Banská Bystrica: Finančné riaditeľstvo SR, ©2021 [cit. 2021-04-28]. Dostupné z: <https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/spotrebne-dane>
- (12) Zákon č.595/2003Z.z. o dani z príjmov zo dňa 4. decembra 2003.
- (13) *Podnikajte.sk* [online]. Považská Bystrica: Podnikajte.sk, s. r. o., ©2021 [cit. 2021-05-08]. Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/novela-zakona-dan-z-prijmov-2021>

- (14) Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka za rok 2020. *Finančná správa Slovenská republika* [online]. Banská Bystrica: Finančné riaditeľstvo SR, ©2021 [cit. 2021-05-01]. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/320658-Nezdanite%C4%BEEn%C3%A11-%C4%8Das%C5%A5-z%C3%A1kladu-dane-na-da%C5%88ovn%C3%ADka-za-rok-2020>
- (15) *Podnikajte.sk* [online]. Považská Bystrica: Podnikajte.sk, s. r. o., ©2021 [cit. 2021-05-01]. Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/pracovne-pravo-bozp/minimalna-mzda-2020>
- (16) Tabuľka platenia poisťného od 1. januára 2020. *SOCIÁLNA POISŤOVŇA* [online]. Bratislava: Sociálna poisťovňa, ©2021 [cit. 2021-05-02]. Dostupné z: <https://www.socpoist.sk/tabulka-platenia-poisneho-od-1-januara-2020-nkw/68495s>
- (17) Preddavky na poisťné. *VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÁ POISŤOVŇA* [online]. Bratislava: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., ©2020 [cit. 2021-05-02]. Dostupné z: <https://www.vszp.sk/platitelia/platenie-poisneho/preddavky-poistne.html>
- (18) *Podnikajte.sk* [online]. Považská Bystrica: Podnikajte.sk, s. r. o., ©2021 [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/zaklad-dane-vypocet-dane-z-prijmov-za-rok-2020>
- (19) Denný kurzový lístok ECB. *NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA EUROSISTÉM* [online]. Bratislava: Národná banka Slovenska, ©2021 [cit. 2021-05-05]. Dostupné z: <https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/kurzovy-listok/denny-kurzovy-listok-ecb>
- (20) OSVČ - priemerná mzda. *VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Praha: VZP ČR, ©2021 [cit. 2021-05-05]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc/osvc-prumerna-mzda>
- (21) Tlačivá používané v súvislosti s príjmami zo závislej činnosti podľa § 5 ZDP. *Finančná správa Slovenská republika* [online]. Banská Bystrica: Finančné riaditeľstvo SR, ©2021 [cit. 2021-05-06]. Dostupné z: https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/katalog-danovych-a-colnych/zoznam_vzorov_vydanych_fr_sr/tlaciva-zc-5zdp
- (22) *portál.Pohoda* [online]. Jihlava: STORMWARE s. r. o., ©2012 [cit. 2021-05-09]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/novinky-v-danich-z-prijmu-v-roce-2020-a-2021/>

(23) *FINANCE.cz* [online]. Praha: Internet Info, s. r. o., ©2021 [cit. 2021-05-09]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/533638-zruseni-superhrube-mzdy/>

(24) Databáze daňových tiskopisů. *Finanční správa* [online]. Praha: Generálne finančné riaditeľstvo, ©2021 [cit. 2021-05-10]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/danove-tiskopisy/databaze-aktualnich-danovych-tiskopisu>

(25) Daňové priznanie k dani z príjmov. *Finančná správa Slovenská republika* [online]. Banská Bystrica: Finančné riaditeľstvo SR, ©2021 [cit. 2021-05-10]. Dostupné z: <https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/danove-priznanie-dan-prijem#DanovePrizn>

ZOZNAM POUŽITÝCH TABULIEK

Tabuľka č. 1: Sadzby paušálnych výdajov (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 196; 7, § 7).....	31
Tabuľka č. 2: Sadzby VZP a sociálneho zabezpečenia v roku 2020 (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 172, 181).....	37
Tabuľka č. 3: Výpočet dane z príjmov FO v ČR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 220, 235, 257; 7)	40
Tabuľka č. 4: Sadzby sociálneho a zdravotného poistenia v SR v roku 2020 (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 5, s. 323 - 324; 16; 17)	52
Tabuľka č. 5: Výpočet daňovej povinnosti FO v SR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 12, 18)	54
Tabuľka č. 6: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri zľave na poplatníka, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 242, 244; 7).....	56
Tabuľka č. 7: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri zľave na poplatníka a manželku, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 242, 244; 7) ..	57
Tabuľka č. 8: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri zľave na poplatníka a daňovom zvýhodnení na 1 dieťa, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 242, 244; 7)	58
Tabuľka č. 9: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri zľave na poplatníka a daňovom zvýhodnení na 2 deti, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 242, 244; 7)	58
Tabuľka č. 10: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri nezdaniteľnej časti ZD na daňovníka, v € (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 12; 21)	59
Tabuľka č. 11: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri nezdaniteľnej časti ZD na daňovníka a manželku, v € (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 12; 21)	60
Tabuľka č. 12: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri nezdaniteľnej časti ZD na daňovníka a daňovom bonuse na 1 dieťa, v € (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 12; 21)	61

Tabuľka č. 13: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo závislej činnosti pri nezdaniteľnej časti ZD na daňovníka a daňovom bonuse na 2 deti, v € (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 21)	62
Tabuľka č. 14: Porovnanie českého poplatníka A a slovenského daňovníka AA v príklade č. 1 a) a aa), v Kč a percentách (Zdroj: Vlastné spracovanie).....	62
Tabuľka č. 15: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka B a slovenského daňovníka BB v príklade č. 1 a) a aa), v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie)	63
Tabuľka č. 16: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka C a slovenského daňovníka CC v príklade č. 1 a) a aa), v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie).....	63
Tabuľka č. 17: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka A a slovenského daňovníka AA v príklade č. 1 b) a bb), v Kč a percentách (Zdroj: Vlastné spracovanie)	63
Tabuľka č. 18: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka B a slovenského daňovníka BB v príklade č. 1 b) a bb), v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie).....	64
Tabuľka č. 19: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka C a slovenského daňovníka CC v príklade č. 1 b) a bb), v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie)	64
Tabuľka č. 20: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka A a slovenského daňovníka AA v príklade č. 1 c) a cc), v Kč a percentách (Zdroj: Vlastné spracovanie)	65
Tabuľka č. 21: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka B a slovenského daňovníka BB v príklade č. 1 c) a cc), v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie).....	65
Tabuľka č. 22: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka C a slovenského daňovníka CC v príklade č. 1 c) a cc), v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie).....	65
Tabuľka č. 23: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo samostatnej činnosti českého poplatníka D, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 220, 235, 257; 7).....	67
Tabuľka č. 24: Ročné zúčtovanie dane z príjmov zo samostatnej činnosti slovenského daňovníka DD, v € (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 12, 18).....	68
Tabuľka č. 25: Porovnanie zdanenia českého poplatníka D a slovenského daňovníka DD z príkladu č. 2, pri uplatňovaní skutočných výdajov, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie).....	69

Tabuľka č. 26: Porovnanie zdanenia českého poplatníka D a slovenského daňovníka DD z príkladu č. 2, pri uplatňovaní paušálnych výdajov, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie).....	70
Tabuľka č. 27: Ročné zúčtovanie dane z príjmov českého poplatníka D pri dosahovaní kombinovaných príjmov, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, s. 220, 235, 257; 7).....	72
Tabuľka č. 28: Ročné zúčtovanie dane z príjmov slovenského daňovníka DD pri dosahovaní kombinovaných príjmov, v € (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 12, 18)	75
Tabuľka č. 29: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka D a slovenského daňovníka DD z príkladu č. 3, pri uplatňovaní skutočných výdajov, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie).....	77
Tabuľka č. 30: Porovnanie zdaňovania českého poplatníka D a slovenského daňovníka DD z príkladu č. 3, pri uplatňovaní paušálnych výdajov, v Kč (Zdroj: Vlastné spracovanie).....	77
Tabuľka č. 31: Paušálne výdaje v ČR a SR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 7, 12)	79
Tabuľka č. 32: Nezdaniateľné časti ZD a odpočítateľné položky od ZD (ČZD) v ČR a SR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, 7, 12).....	80
Tabuľka č. 33: Zľavy na dani a daňové zvýhodnenie/bonus v ČR a SR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, 7, 12).....	82
Tabuľka č. 34: Sadzby dane v ČR a SR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 7, 12, 14)	83
Tabuľka č. 35: Sociálne a zdravotné poistenie v ČR a SR (Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 3, 5, 16, 17).....	84

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

atď.	a tak ďalej
ČR	Česká republika
ČZD	čiasťkový základ dane
FO	fyzická osoba
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
napr.	napríklad
NČZD	nezdaniteľná časť základu dane
SP	sociálne poistenie
SR	Slovenská republika
SZČO	samostatne zárobkovo činná osoba
VZP	verejné zdravotné poistenie
Zb.	zbierka
ZD	základ dane
ZDPčr	zákon o dani z príjmov Českej republiky
ZDPsr	zákon o dani z príjmov Slovenskej republiky
ZP	zdravotné poistenie
ZŤP	zdravotne ťažko postihnutý

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1: Daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb v ČR (Zdroj: 24)...I

Príloha č. 2: Daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb v SR (Zdroj: 25) .. V

Príloha č. 1: Daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb v ČR (Zdroj: 24)

Než začnete vyplňovať tiskopis, prečítajte si, prosím, pokyny.

Finančnému úradu pro / Specializovanému finančnému úradu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

03 DAP¹⁾
 řádné opravné dodatečné

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

05 DAP podává daňový poradce na základě plné moci k zastupování
 ano ne

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾
 ano ne

Ověřeno razítkem finančního úřadu

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Datum

ano ne

ano ne

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)
 za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část²⁾ od do
 dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení	07 Rodné příjmení ³⁾	08 Jméno(-a)
09 Titul ⁴⁾	10 Státní příslušnost	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec	13 Ulice / část obce	14 Číslo popisné/orientační
15 PSČ	16 Telefon / mobilní telefon ⁵⁾	17 E-mail ⁶⁾
18 Stát		

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje
 Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné/orientační	22 PSČ

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval
 Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné/orientační	26 PSČ
27 Telefon / mobilní telefon ⁵⁾		28 E-mail ⁶⁾	

29 Kód státu – vyplní jen daňový nerezident 29a Výše celosvětových příjmů Kč

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami⁷⁾ ano ne

25 5405 MFIn 5405 vzor č. 20

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 12 zákona		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 – ř. 33)		
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)		
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vymezení (ř. 36 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)		
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)		
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)		
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40)		
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vymezení (ř. 41 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)		
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)		
43 Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vymezení (ř. 31 – úhrn vyňatých příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)		
44 Uplatňovaná výše pravomocně stanovené ztráty (maximálně do výše ř. 41a)		
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)		

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění – darů/darů)		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		
48 Odst. 5 zákona (penzijní příspěvek, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)		
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		
52a § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		
53 Další částky		
54 Úhrn nezdánitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 52a + ř. 53)		
55 Základ daně snížený o nezdánitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)		
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů		
57 Daň podle § 16 zákona		

4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP		
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)		
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus		

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Rodné číslo
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)	
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)	
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/kteřý je držitelem ZTP/P)	
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)	
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)	
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)	
69b písm. h) zákona (sleva na evidenci tržeb)	
70 Úhm slev na daní podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (f. 62 + f. 63 + f. 64 + f. 65a + f. 65b + f. 66 + f. 67 + f. 68 + f. 69 + f. 69a + 69b)	
71 Daň po uplatnění slevy podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (f. 60 – f. 70)	

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
		bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
1	2	3		4		5	
1							
2							
3							
4							
Celkem							
72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě							
73 Sleva na daní (částka z f. 72, uplatněná maximálně do výše daně řa f. 71)							
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (f. 71 – f. 73)							
75 Daňový bonus (f. 72 – f. 73)							
76 Úhm vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)							
77 Rozdíl na daňovém bonusu (f. 75 – f. 76)							

6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň	
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (f. 74 nebo f. 75)	
80 Rozdíl řádků (f. 79 – f. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje	
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona	
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (f. 81)	
83 Rozdíl řádků (f. 82 – f. 81) : zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje	

7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhm sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na daní)	
85 Na zbývajících zálohách zaplacené poplatníkem celkem	
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona	
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)	
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	
87b Sražená daň podle § 36 odst. 8 zákona	
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona	
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona	
91 Zbývá doplatit (f. 74 – f. 77 – f. 84 – f. 85 – f. 86 – f. 87 – f. 87a – f. 87b – f. 88 – f. 89 – f. 90) : (+) zbývá doplatit, (-) zaplacené více	

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)“	
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (daru)	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši zaplacených úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na soukromé životní pojištění	
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
Potvrzení předškolního zařízení o výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani	
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí (§ 10 zákona)	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
Příloha pro poplatníky uplatňující odčitatelnou položku podle § 34 odst. 1 zákona	
Potvrzení o vyplacených příjmech podle § 10 odst. 1 písm. h) bod 1 zákona a o sražené dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z těchto příjmů	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	

Údaje o podepisující osobě¹⁾:

Kód podepisující osoby:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou), s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / Osoba oprávněná k podpisu

Datum

Otisk
razítkaVlastnoruční podpis
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu

1) Označte křížkem odpovídající variantu.

2) Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 239b, § 239c a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů.

3) Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.

*) Označené údaje jsou povinné.

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:

přeplatku na dani z příjmů fyzických osob Kč.

Přeplatek zašlete na adresu:

nebo vraťte na účet vedený u č.

kód banky specifický symbol

Vlastník účtu měna, ve které je účet veden

V dne Podpis daňového subjektu (podepisující osoby²⁾)

Príloha č. 2: Daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb v SR (Zdroj: 25)

DFFOBv20_1

FO

DAŇOVÉ PRIZNANIE

K DANI Z PRÍJMOV FYZICKEJ OSOBY

pre daňovníka, ktorý má príjmy podľa § 5 až 8 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“)

Číselné údaje sa zarovnávajú vpravo, ostatné údaje sa píše zľava. Nevyplnené riadky sa ponechávajú prázdne. Údaje sa vyplňajú paličkovým písmom (podľa tohto vzoru), písacím strojom alebo tlačiarňou, a to čiernou alebo tmavomodrou farbou.

Á Ā B Ć D Ę F G H Í J K L M N O P Q R Ś T Ú V X Ý Ź 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

01 - DIČ (ak nie je pridelené, uvádza sa rodné číslo) _____	Druh daňového priznania ☐ daňové priznanie ☐ opravné daňové priznanie ☐ dodatočné daňové priznanie ¹⁾ (vyznačí sa x)	Za rok 20 _____ Dátum zistenia skutočnosti na podanie dodatočného daňového priznania _____ . ____ . 20 ____
02 - Dátum narodenia _____ . ____ . ____	<i>Riadok 02 sa vyplní, len ak ide o daňovníka, ktorý nemá pridelené DIČ ani rodné číslo</i>	
03 - SK NACE _____ . ____ . ____	Hlavná, prevažná činnosť	

I. ODDIEL - ÚDAJE O DAŇOVNÍKOVI

04 - Priezvisko	05 - Meno	06 - Titul pred menom /za priezviskom
_____ / _____		
Adresa trvalého pobytu v deň podania daňového priznania na území Slovenskej republiky alebo v zahraničí		
07 - Ulica	08 - Súpisné/orientačné číslo	
_____		
09 - PSČ	10 - Obec	11 - Štát
_____		
12 Daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou (nerezident) podľa § 2 písm. e) bod 1 a 2 zákona a príslušného článku zmlúvy o zamedzení dvojitého zdanenia ²⁾ ☐ áno		13 Ekonomické, personálne alebo iné prepojenie podľa § 2 písm. n) zákona ³⁾ ☐ áno
Adresa bydliska alebo adresa pobytu na území Slovenskej republiky, kde sa daňovník zdržiaval v zdaňovacom období ⁴⁾		
14 - Ulica	15 - Súpisné/orientačné číslo	
_____		
16 - PSČ	17 - Obec	
_____		

II. ODDIEL - ÚDAJE O ZÁKONNOM ZÁSTUPCOVI ALEBO DEDIČOVI ALEBO ZÁSTUPCOVI ALEBO SPRÁVCOVI V KONKURZNOM KONANÍ, KTORÝ PODÁVA DAŇOVÉ PRIZNANIE (ďalej len "zástupca")

18 - Priezvisko	19 - Meno	20 - Titul pred menom /za priezviskom
_____ / _____		
21 - Rodné číslo	22 - Ulica	23 - Súpisné/orientačné číslo
_____ / _____		
24 - PSČ	25 - Obec	26 - Štát
_____		
27 - Telefónne číslo ⁵⁾	28 - Emailová adresa ⁶⁾	
_____		

Záznamy daňového úradu

Miesto pre evidenčné číslo
Odtlačok prezentačnej pečiatky daňového úradu

MF/015567/2020-721 Strana 1

DIČ (Rodné číslo)

- 1) Ak sa podáva dodatočné daňové priznanie len z dôvodov uvedených v § 32 ods. 8, 11 a 12 alebo § 40 ods. 7 zákona, uvádzajú sa tieto dôvody v XIII. oddiele.
 2) Ak ide o daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou na území Slovenskej republiky, vyplňa sa aj XI. oddiel.
 3) Vyznačí sa, ak daňovník, ktorý je prepojenou osobou podľa § 2 písm. n) zákona, v príslušnom zdaňovacom období vykonal vzájomnú obchodnú transakciu s osobou, voči ktorej je považovaný za závislú osobu podľa zákona, pričom sa v XIII. oddiele uvedie druh prepojenia a identifikácia osôb, s ktorými je prepojený.
 4) Vyplňa sa, len ak daňovník nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.
 5) Ak daňové priznanie podáva daňovník sám, uvádza sa v tomto riadku jeho telefónne číslo a emailová adresa. Ak za daňovníka podáva daňové priznanie zástupca, v tomto riadku sa uvádza telefónne číslo a emailová adresa tohto zástupcu, ak sa s daňovníkom nedohodli inak. Údaje v r. 27 a 28 nie sú podľa § 32 ods. 7 zákona povinné.

III. ODDIEL - ÚDAJE NA UPLATNENIE ZNÍŽENIA ZÁKLADU DANE (§ 11 zákona) A DAŇOVÉHO BONUSU (§ 33 zákona)

Údaje o poberaní dôchodkov uvedených v § 11 ods. 6 zákona

Poberal (a) som na začiatku zdaňovacieho obdobia dôchodok (ky) uvedený (é) v § 11 ods. 6 zákona alebo mi bol tento (tieto) dôchodok (ky) priznaný (é) spätne k začiatku príslušného zdaňovacieho obdobia (vyplňa sa, len ak daňovník bol poberateľom dôchodku uvedeného v § 11 ods. 6 zákona na začiatku zdaňovacieho obdobia alebo mu tento dôchodok bol priznaný spätne k začiatku príslušného zdaňovacieho obdobia)

 29 áno

Úhrnná suma dôchodku (ov) uvedeného (ných) v § 11 ods. 6 zákona za zdaňovacie obdobie (v eurách)⁹⁾

 30 ,

Údaje o manželke (manželovi), ktorá (ý) žije s daňovníkom v domácnosti¹⁰⁾ na uplatnenie nezdaniteľných častí základu dane

31 - Priezvisko a meno Rodné číslo /

32 uplatňujem nezdaniteľnú časť základu dane na manželku (manžela) podľa § 11 ods. 3 zákona Vlastné príjmy (v eurách)⁹⁾ , Počet mesiacov⁹⁾

33 uplatňujem nezdaniteľnú časť základu dane na kúpeľnú starostlivosť za manželku (manžela) podľa § 11 ods. 12 zákona Preukázateľne zaplatené úhrady (najviac 50 eur) ,

Údaje o vyživovaných deťoch žijúcich s daňovníkom v domácnosti na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na kúpeľnú starostlivosť (§ 11 ods. 12 zákona) a daňového zvýhodnenia na vyživované dieťa podľa § 33 zákona (ďalej len „daňový bonus podľa § 33 zákona“)⁹⁾

34 - Priezvisko a meno	Rodné číslo	Kúpeľná starostlivosť (KS)	Daňový bonus podľa § 33 zákona uplatňujem v mesiacoch
____	____ / ____	KS	1-12
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
____	____ / ____	KS	1-12
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
____	____ / ____	KS	1-12
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
____	____ / ____	KS	1-12
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

35 Údaje o ďalších vyživovaných deťoch uvádzam v XIII. oddiele v členení podľa r. 34

36 Preukázateľne zaplatené úhrady na kúpeľnú starostlivosť za vyživované dieťa (deti) v úhrne najviac do výšky 50 eur za rok za každé z týchto detí ,

- 6) Ak daňovník vyplňa r. 29, uvádza sa v r. 30 úhrnná suma dôchodku (ov) podľa § 11 ods. 6 zákona za zdaňovacie obdobie len vtedy, ak si uplatňuje zníženie základu dane na daňovníka podľa § 11 ods. 2 zákona.
 7) Vyplňa sa, len ak si daňovník uplatňuje nezdaniteľnú časť základu dane na manželku (manžela) podľa § 11 ods. 3 zákona a nezdaniteľnú časť základu dane na kúpeľnú starostlivosť podľa § 11 ods. 12 zákona za manželku (manžela).
 8) Uvádzajú sa vlastné príjmy manželky (manžela) za celé zdaňovacie obdobie, za ktoré sa podáva daňové priznanie znížené o zaplatené poistné na verejné zdravotné poistenie, na sociálne poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „poistné a príspevky“), ktoré manželka (manžel) v príslušnom zdaňovacom období bola (bol) povinná (povinný) zaplatiť z týchto príjmov a v stĺpci počet mesiacov sa uvádza počet kalendárnych mesiacov v zdaňovacom období (kalendárnom roku), počas ktorých manželka (manžel) splnila (splnil) podmienky uvedené v § 11 ods. 4 zákona, pričom do počtu mesiacov sa započítava aj kalendárny mesiac, na začiatku ktorého bol splnené ustanovené podmienky. Ak sú súčasne splnené dve a viac podmienok v tom istom kalendárnom mesiaci, do počtu mesiacov sa započíta takýto mesiac len jedenkrát.
 9) Uvádzajú sa údaje o vyživovanom dieťati (deťoch), na ktoré za rovnaké obdobie kalendárneho roka neuplatnil iný daňovník nárok na daňový bonus podľa § 33 zákona alebo nezdaniteľnú časť základu dane na kúpeľnú starostlivosť podľa § 11 ods. 12 zákona. Prílohou daňového priznania sú aj doklady preukazujúce nárok na daňový bonus podľa § 33 zákona (§ 32 ods. 10 zákona). Ak daňovník v zdaňovacom období, za ktoré podáva daňové priznanie, takého doklady predložil svojmu zamestnávateľovi a neuplatňuje si daňový bonus podľa § 33 zákona ani jeho pomeru časť podaním daňového priznania, uvedené doklady nie sú prílohou daňového priznania. Ak daňovník uplatňuje nezdaniteľnú časť základu dane na kúpeľnú starostlivosť podľa § 11 ods. 12 zákona za dieťa (deti), v stĺpci „Kúpeľná starostlivosť (KS)“ sa vyznačí x.

IV. ODDIEL - ÚDAJE NA UPLATNENIE DAŇOVÉHO BONUSU NA ZAPLATENÉ ÚROKY (§ 33a zákona)

37 uplatňujem daňový bonus na zaplatené úroky podľa § 33a zákona¹⁰⁾ Zaplatené úroky za zdaňovacie obdobie (v eurách) , Počet mesiacov

10) R. 37 sa vyplňa, ak si daňovník uplatňuje nárok na daňové zvýhodnenie na zaplatené úroky pri úveroch na bývanie podľa § 33a zákona (ďalej len „daňový bonus na zaplatené úroky podľa § 33a zákona“). Suma zaplatených úrokov za zdaňovacie obdobie sa uvádza podľa potvrdenia vydaného veriteľom podľa § 26a zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 279/2017 Z. z., kópia potvrdenia je prílohou daňového priznania. V stĺpci počet mesiacov sa uvádza počet kalendárnych mesiacov v zdaňovacom období (kalendárnom roku), v ktorých má daňovník nárok na uplatnenie daňového bonusu na zaplatené úroky podľa § 33a zákona.

DIČ (Rodné číslo)

uvedeným v r. 1 až 9; ak daňovník uplatňuje výdavky percentom z príjmov podľa § 6 ods. 10 zákona, neuvádza sa v stĺ. 2 suma výdavku pri jednotlivých druhoch príjmov uvedených v stĺ. 1 v r. 1 až 9, ale výdavky sa uvádzajú úhrnom vrátane preukázateľnej výšky zaplateného poistného a príspevkov v r. 10 stĺ. 2. Preukázateľné výdavky, ktoré daňovník uplatňuje pri príjmoch uvedených v r. 11, sa uvádzajú v tomto riadku maximálne do výšky príjmov. Rovnako sa postupuje aj pri príjmoch uvedených v r. 12. Ak daňovník pod tabuľkou č. 1 uvádza preukázateľne zaplatené poistné z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona, uvádza sa nielen, ak sa uplatňujú preukázateľné výdavky na základe jednoduchého účtovníctva alebo z evidencie podľa § 6 ods. 11 zákona alebo výdavky percentom z príjmov podľa § 6 ods. 10 zákona, ale aj, ak sa uplatňujú preukázateľné výdavky na základe podvojného účtovníctva.

Uplatňujem preukázateľné výdavky z daňovej evidencie podľa § 6 ods. 11 zákona
 pri príjmoch podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona pri príjmoch podľa § 6 ods. 3 zákona pri príjmoch podľa § 6 ods. 4 zákona

Uplatňujem výdavky percentom z príjmov podľa § 6 ods. 10 zákona
 pri príjmoch podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona pri príjmoch podľa § 6 ods. 4 zákona

Preukázateľne zaplatené poistné z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona

Uplatňujem osobitný spôsob zahrňovania kurzových rozdielov do základu dane podľa § 17 ods. 17 zákona
 pri príjmoch podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona pri príjmoch podľa § 6 ods. 3 a 4 zákona

Ukončujem uplatňovanie osobitného spôsobu zahrňovania kurzových rozdielov do základu dane podľa § 17 ods. 17 zákona
 pri príjmoch podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona pri príjmoch podľa § 6 ods. 3 a 4 zákona

Tabuľka č. 1a - Údaje daňovníka s príjmami z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti, z prenájmu a z použitia diela a umeleckého výkonu z daňovej evidencie podľa § 6 ods. 11 zákona a daňovníka s príjmami z prenájmu a z použitia diela a umeleckého výkonu z účtovníctva podľa § 6 ods. 13 zákona

R.	Druh	1 Na začiatku zdaňovacieho obdobia	2 Na konci zdaňovacieho obdobia
1	Zostatková cena hmotného majetku zaradeného do obchodného majetku		
2	Zostatková cena nehmotného majetku zaradeného do obchodného majetku		
3	Zásoby		
4	Pohľadávky		
5	Závázky		

Tabuľka č. 1b - Údaje daňovníka s príjmami z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti, z použitia diela a umeleckého výkonu z evidencie, ktorú vedie podľa § 6 ods. 10 zákona, ak uplatňuje výdavky percentom z príjmov

R.	Druh	1 Na začiatku zdaňovacieho obdobia	2 Na konci zdaňovacieho obdobia
1	Zásoby		
2	Pohľadávky		

Príjmy z tabuľky č. 1, stĺ. 1, r. 10	41		
Výdavky z tabuľky č. 1, stĺ. 2, r. 10	42		
Základ dane (kladný rozdiel r. 41 a r. 42); výsledok hospodárenia (zisk)	43	+	
Strata (záporný rozdiel r. 41 a r. 42); výsledok hospodárenia (strata)	44	-	
Položky zvyšujúce základ dane (znižujúce stratu) ¹²⁾ [§ 17 až 17b, § 17d, § 19 ods. 3 písm. n) a § 21 ods. 1 písm. h) tretí bod zákona]	45		
Položky znižujúce základ dane (zvyšujúce stratu) ¹²⁾ [§ 17 až 17b a § 17d zákona]	46		
Základ dane (častkový základ dane) z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona (r. 43 + r. 44 + r. 45 - r. 46) > 0	47	+	
Daňová strata z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona (r. 43 + r. 44 + r. 45 - r. 46) < 0	48	-	

Prehľad o vzniku daňových strát podľa § 30 zákona, ich uplatnenie podľa § 30 a § 52zza ods. 16 zákona a podľa § 24b zákona č. 67/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 67/2020 Z.z.“)

1	Rok vykázania daňovej straty	49	2 0 1 6	50	2 0 1 7
2	Suma vykázanej daňovej straty		,		,
3	Suma daňovej straty, ktorá bola odpočítaná podľa § 24b zákona č. 67/2020 Z.z.		,		,
4	Zostatok z r. 2 po zohľadnení daňovej straty podľa § 30 a § 52zza ods. 16 zákona a podľa § 24b zákona č. 67/2020 Z.z.		,		,
5	Suma odpočítavanej daňovej straty podľa § 30 a § 52zza ods. 16 zákona		,		,
1	Rok vykázania daňovej straty	51	2 0 1 8	52	2 0 1 9
2	Suma vykázanej daňovej straty		,		,
3	Suma daňovej straty, ktorá bola odpočítaná podľa § 24b zákona č. 67/2020 Z.z.		,		,
4	Zostatok z r. 2 po zohľadnení daňovej straty podľa § 30 a § 52zza ods. 16 zákona a podľa § 24b zákona č. 67/2020 Z.z.		,		,
5	Suma odpočítavanej daňovej straty podľa § 30 a § 52zza ods. 16 zákona		,		,
V r. 3 sa uvádza daňová strata, ktorú odpočítal daňovník v zdaňovacom období roku 2019 podľa § 24b zákona č. 67/2020 Z.z. v nadväznosti na § 30 a § 52zza ods. 16 zákona. V r. 4 sa uvádza zostatok daňovej straty zo sumy uvedenej v r. 2 vykázanej v zdaňovacom období uvedenom v r. 1, na odpočítanie podľa § 30 a § 52zza ods. 16 zákona po zohľadnení daňovej straty, ktorá už bola odpočítaná alebo mohla byť odpočítaná podľa § 30 a § 52zza ods. 16 zákona, a po zohľadnení daňovej straty odpočítanej v roku 2019 podľa § 24b zákona č. 67/2020 Z.z. V r. 5 sa uvedie daňová strata, ktorá môže byť odpočítaná v zdaňovacom období, za ktoré sa podáva daňové priznanie v súlade s podmienkami ustanovenými v § 30 a § 52zza ods. 16 zákona.					
Súčet daňových strát z r. 5 stĺpcov 49 až 52 odpočítavajúcich podľa § 30 a § 52zza ods. 16 zákona po znížení o už uplatnenú daňovú stratu podľa § 24b zákona č. 67/2020 Z.z.		53	,		,
Uplatnenie daňovej straty z predchádzajúcich zdaňovacích období					
Znížený čiastkový základ dane z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o stratu z predchádzajúcich zdaňovacích období maximálne do sumy v r. 47 (r. 47 - r. 53)		54	,		,
Uplatnenie odpočtu výdavkov (nákladov) na výskum a vývoj podľa § 30c zákona (vyplní sa aj príloha č. 1)					
Odpočet výdavkov (nákladov) na výskum a vývoj podľa § 30c zákona maximálne do sumy uvedenej v r. 55 (r. 9 prílohy č. 1)		56	,		,
Základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona znížený o odpočet výdavkov (nákladov) na výskum a vývoj (r. 55 - r. 56)		57	,		,
Príjmy z tabuľky č. 1, stĺ. 1, r. 13		58	,		,
Výdavky z tabuľky č. 1, stĺ. 2, r. 13		59	,		,
Základ dane (rozdiel r. 58 a r. 59)		60	+	,	,
Výsledok hospodárenia (zisk) ¹²⁾		61	+	,	,
Výsledok hospodárenia (strata) ¹²⁾		62	-	,	,
Položky zvyšujúce základ dane (znižujúce stratu) ¹²⁾ [§ 17 až 17b, § 17d, § 19 ods. 3 písm. n) a § 21 ods. 1 písm. h) tretí bod zákona]		63	,		,
Položky znižujúce základ dane (zvyšujúce stratu) ¹²⁾ (§ 17 až 17b a § 17d zákona)		64	,		,
Základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov podľa § 6 ods. 3 a 4 zákona r. 60 + [(r. 61 + r. 63 - r. 64) > 0; ak je tento rozdiel záporný, r. 65 = r. 60] alebo r. 60 + [(r. 62 + r. 63 - r. 64) > 0; ak je tento rozdiel záporný, r. 65 = r. 60]		65	+	,	,

DIČ (Rodné číslo)

12) **Riadky 45, 46 a 61 až 64 sa vyplňajú**, len ak daňovník s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 alebo ods. 3 alebo ods. 4 zákona účtuje v sústave podvojného účtovníctva okrem pripočítateľných položiek, ktoré súvisia s úpravami ustanovenými v § 17 ods. 19 písm. h) a ods. 34 a 35, § 19 ods. 3 písm. n) a § 21 ods. 1 písm. h) treťou bodu zákona, ktoré sa uvádzajú v r. 45 a 63 a odpočítateľnej položky podľa § 17 ods. 37 zákona, ktorá sa uvádza v r. 46 a 64. V XIII. oddiele sa uvádzajú položky, o ktoré sa konkrétne základ dane (výsledok hospodárenia) zvýšil alebo znížil. Ak daňovník účtuje v sústave podvojného účtovníctva, tabuľka č. 1 sa nevyplní; vyplňujú sa len r. 43 až 48 a 61 až 65.

Ak daňovník s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 alebo ods. 3 alebo ods. 4 zákona účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva, vyplňujú sa tieto riadky, len ak sa podáva dodatočné daňové priznanie, alebo ak sa podáva daňové priznanie poskončení podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo prenájmu a postupuje sa podľa § 32 ods. 12 zákona, okrem pripočítateľných položiek, ktoré súvisia s úpravami ustanovenými v § 17 ods. 19 písm. h) a ods. 34 a 35, § 19 ods. 3 písm. n) a § 21 ods. 1 písm. h) treťou bodu zákona, ktoré sa uvádzajú v r. 45 a 63 a odpočítateľnej položky podľa § 17 ods. 37 zákona, ktorá sa uvádza v r. 46 a 64.

Výdavky uvedené v § 17 ods. 19 písm. h) a ods. 34 a 35, § 19 ods. 3 písm. n) a § 21 ods. 1 písm. h) treťou bodu zákona sú v plnej výške súčasťou základu dane, pričom suma prevyšujúca výšku daňových výdavkov vypočítaných podľa uvedených ustanovení zákona sa uvádza v r. 45 a 63.

VII. ODDIEL - VÝPOČET OSOBNÉHO ZÁKLADU DANE Z PRÍJMOV Z KAPITÁLOVÉHO MAJETKU (§ 7 zákona) - v eurách

Tabuľka č. 2 - prehľad príjmov a výdavkov podľa § 7 zákona¹³⁾

R.	Druh príjmov podľa § 7 zákona	Príjmy		Výdavky	
		1	2	3	4
1	úroky a ostatné výnosy z cenných papierov /ods. 1 písm. a)				
2	úroky, výhry a iné výnosy z vkladov na vkladných knižkách, z peňažných prostriedkov na vkladovom účte, na účte stavebného sporiteľa a z bežného účtu okrem úrokov uvedených v § 6 ods. 5 písm. b) zákona /ods. 1 písm. b)				
3	úroky a iné výnosy z poskytnutých úverov a pôžičiek a úroky z hodnoty splateného vkladu v dohodnutej výške spoločníkov verejných obchodných spoločností /ods. 1 písm. c)				
4	dávky z doplnkového dôchodkového sporenia /ods. 1 písm. d)				
5	plnenia z poistenia pre prípad dožitia určitého veku; jednorazové vyrovnanie alebo odbytné vyplácané v prípade poistenia osôb pri predčasnom skončení poistenia /ods. 1 písm. e)				
6	výnosy zo zmeniek okrem príjmov z ich predaja /ods. 1 písm. f)				
7	príjmy z podielových listov dosiahnuté z ich vyplatenia (vrátenia) ¹⁴⁾ /ods. 1 písm. g)				
8	výnosy zo štátnych dlhopisov a štátnych pokladničných poukážok /ods. 1 písm. h)				
9	výnos, ktorý vzniká pri splatnosti cenného papiera z rozdielu medzi menovitou hodnotou cenného papiera a emisným kurzom pri jeho vydaní /ods. 2				
10	rozdiel medzi menovitou hodnotou dlhopisu alebo pokladničnej poukážky a nižšou obstarávacou cenou /ods. 3				
11	spolu r. 1 až 10				
12	príjmy dosiahnuté z vyplatenia (vrátenia) podielových listov obstaraných do 31. decembra 2003, na ktoré sa uplatňuje oslobodenie od dane podľa § 52b ods. 11 zákona v súlade s § 52 ods. 20 zákona				

13) Ak bol daňovník povinný v súvislosti s poberaním príjmov uvádzaných v r. 1 až 3, 6, 8 až 10 platiť poisťné na verejné zdravotné poistenie podľa zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnom poistení“), uplatňuje sa preukázateľne zaplatené poisťné na verejné zdravotné poistenie ako výdavok k týmto príjmom v stĺ. 2 v stĺ. 2 v r. 1 až 3, 6, 8 až 10 sa uvádza len toto preukázateľne zaplatené poisťné na verejné zdravotné poistenie, pričom žiadne iné výdavky sa v týchto riadkoch v stĺ. 2 neuvádzajú. Ak bol daňovník povinný v súvislosti s poberaním príjmov uvádzaných v r. 4, 5 a 7 platiť poisťné na verejné zdravotné poistenie podľa zákona o zdravotnom poistení, preukázateľne zaplatené poisťné na verejné zdravotné poistenie sa uplatňuje ako súčasť výdavkov k týmto príjmom v stĺ. 2.

14) Neuvádzajú sa príjmy z podielových listov dosiahnuté z ich vyplatenia (vrátenia) obstaraných do 31. decembra 2003, na ktoré sa uplatňuje oslobodenie od dane podľa § 52b ods. 11 v súlade s § 52 ods. 20 zákona. Ak výdavky v r. 7 v stĺ. 2 sú vyššie ako príjem v stĺ. 1 v tomto riadku, uvádzajú sa tieto výdavky len do výšky príjmov (r. 7 stĺ. 1 = r. 7 stĺ. 2).

V tabuľke č. 2 stĺ. 1 súčasťou príjmov v r. 1 až 10 je aj podiel pripadajúci na daňovníka, ktorý dosiahol spoločne s ďalším daňovníkom alebo s viacerými daňovníkmi z dôvodu spoluvlastníctva k veci alebo zo spoločných práv alebo bezpodielového spoluvlastníctva manželov (§ 10 ods. 1 zákona a § 7 ods. 9 zákona). Údaje o týchto daňovníkoch sa uvádzajú v XIII. oddiele. Súčasťou príjmov v r. 1 až 10 sú aj príjmy zo zdrojov v zahraničí, pričom údaje o týchto príjmoch sa uvádzajú v XIII. oddiele. Súčasťou príjmov uvádzaných v tabuľke č. 2 nie sú príjmy dosahované na území Slovenskej republiky, pri ktorých sa daň vyberá zrážkou, okrem príjmov uvedených v § 43 ods. 6 zákona.

DIČ (Rodné číslo)

Príjmy z tabuľky č. 2, r. 11, stĺ. 1	66	,	
Výdavky z tabuľky č. 2, r. 11, stĺ. 2	67	,	
Osobitný základ dane podľa § 7 zákona (r. 66 - r. 67, ak je tento rozdiel záporný, uvádza sa v r. 68 nula)	68	,	

VIII. ODDIEL - VÝPOČET ZÁKLADU DANE (čiastkového základu dane) Z OSTATNÝCH PRÍJMOV (§ 8 zákona) - v eurách

Tabuľka č. 3 - prehľad príjmov podľa § 8 zákona

R.	Druh príjmov podľa § 8 zákona	1	Príjmy	2	Výdavky ¹⁵⁾
1	z príležitostných činností vrátane príjmov z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a z príležitostného prenájmu hnuteľných vecí /ods. 1 písm. a)		,		,
2	z prevodu vlastníctva nehnuteľností /ods. 1 písm. b)		,		,
3	z predaja hnuteľných vecí /ods. 1 písm. c)		,		,
4	z prevodu opcí /ods. 1 písm. d)		,		,
5	z prevodu cenných papierov /ods. 1 písm. e)		,		,
6	z prevodu účasti (podielu) na s. r. o., kom. spol. alebo z prevodu členských práv družstva /ods. 1 písm. f)		,		,
7	zo zdedených práv z priemyselného a iného duševného vlastníctva vrátane autorských práv a práv príbuzných autorskému právu /ods. 1 písm. g)		,		,
8	dôchodky a podobné opakujúce sa požitky /ods. 1 písm. h)		,		,
9	výhry a ceny /ods. 1 písm. i) a j)		,		,
10	príjmy z derivátových operácií /ods. 1 písm. k)		,		,
11	peňažné plnenie a nepeňažné plnenie prijaté pri výkone klinického skúšania /ods. 1 písm. l)		,		,
12	náhrada nemajetkovej ujmy, okrem náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá bola spôsobená trestným činom /ods. 1 písm. n)		,		,
13	na základe zmluvy o sponzorstve v športe, prijaté športovcom podľa osobitného predpisu /ods. 1 písm. p)		,		,
14	náhrada za stratu času dobrovoľníka zapísaného v informačnom systéme športu podľa osobitného predpisu /ods. 1 písm. r)		,		,
15	príjmy z prerozdelenia kapitálového fondu z príspevkov /ods. 1 písm. s)		,		,
16	príjmy z predaja virtuálnej meny /ods. 1 písm. t)		,		,
17	iné		,		,
18	kladný rozdiel medzi vyššou hodnotou nepeňažného vkladu započítanou na vklad spoločníka a hodnotou vkladného majetku ¹⁶⁾ /ods. 2		,		,
19	Spolu r. 1 až 18		,		,

15) Ak sú výdavky v r. 1 až 16 v stĺ. 2 vyššie ako príjem v týchto riadkoch, uvádzajú sa tieto výdavky len do výšky príjmov. V r. 17 sa uvádzajú výdavky len do výšky každého jednotlivého druhu príjmu, ak ide o príjem neuvedený v r. 1 až 16. Ak bol daňovník v súvislosti s poberaním týchto príjmov povinný platiť poisťne na verejné zdravotné poisťenie podľa zákona o zdravotnom poistení, súčasťou jeho výdavkov je aj preukázateľne zaplatené zdravotné poisťenie.

16) Ak daňovník vložil do obchodnej spoločnosti alebo družstva nepeňažný vklad, uvádza sa v tomto riadku kladný rozdiel medzi vyššou hodnotou nepeňažného vkladu započítanou na vklad spoločníka a hodnotou vkladného majetku, v tom zdaňovacom období, v ktorom došlo k splateniu nepeňažného vkladu alebo pomeru časť tohto rozdielu, ak sa rozhodol tento zahrnúť do základu dane (čiastkového základu dane) podľa § 8 ods. 2 zákona postupne. Ak bol daňovník v súvislosti s poberaním tohto príjmu povinný platiť odvody na zdravotné poisťenie, príjem v r. 18 v stĺ. 1 sa zníži o preukázateľne zaplatené zdravotné poisťenie. Pri postupnom zahrňovaní tohto rozdielu do základu dane sa uvádza v oddiele XIII. kalendárny rok, v ktorom došlo k poskytnutiu nepeňažného vkladu a celková výška rozdielu zahrňovaného do základu dane.

DIČ (Rodné číslo)

XII. ODDIEL - VYHLÁSENIE o poukázani podielu zaplatenej dane z príjmov fyzickej osoby podľa § 50 zákona

☐ neuplatňujem postup podľa § 50 zákona (vyznačí sa x)	☐ spĺňam podmienky na poukázanie 3 % z dane ³⁶⁾ (vyznačí sa x)	
2 % alebo 3 % ³⁷⁾ zo zaplatenej dane (minimálne 3 eurá) z r. 124	[151] _____ , _____	podpis daňovníka (zástupcu) podpisuje sa len pri uplatňovaní postupu podľa § 50 zákona
[152] - ÚDAJE O PRÍJIMATEĽOVI		
IČO ³⁷⁾	Právna forma	
Obchodné meno (názov)		
Sídlo		
Ulica	Súpisné/orientačné číslo	
PSČ	Obec	
☐ súhlasím so zasláním údajov (meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu) mnou určenému príjimateľovi podielu zaplatenej dane uvedenému v r. 152 podľa § 50 ods. 8 zákona (vyznačí sa x)		
36) Podiel do výšky 3 % dane podľa § 50 ods. 1 písm. a) zákona môže príjimateľovi poukázať fyzická osoba, ktorá v zdaňovacom období vykonávala dobrovoľnícku činnosť podľa zákona č. 406/2011 Z.z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 440/2015 Z.z. počas najmenej 40 hodín, pričom kópia písomného potvrdenia o výkone tejto činnosti je prílohou daňového priznania. 37) IČO sa zarovnáva sprava a ak obsahuje menej ako 12 čísiel, nepoužitá polia zostávajú prázdne.		

XIII. ODDIEL - MIESTO NA OSOBITNÉ ZÁZNAMY DAŇOVNÍKA

☐ Uvádzam osobitné záznamy						
Údaje o príjmoch a výdavkoch dosahovaných daňovníkom s neobmedzenou daňovou povinnosťou zo zdrojov v zahraničí, ktoré sú súčasťou základu dane, osobitného základu dane podľa § 7 a 51e zákona						
Kód štátu	Druh príjmu			Príjmy	Výdavky	z toho výdavky ³⁸⁾
	§	ods.	písm.			
38) Z toho výdavky na povinné zahraničné poistenie preukázateľne zaplatené z príjmov podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2 zákona.						
☐ Uplatňujem príspevok na rekreáciu podľa § 19 ods. 2 písm. w) zákona						
Výška príspevku na rekreáciu _____ , _____						

DIČ (Rodné číslo)

Údaje požadované v jednotlivých oddieloch pod tabuľkami č. 1, 2 a 3 sa uvádzajú v členení:

druh a výška príjmov dosiahnutých zo zdrojov v zahraničí (vypíše sa jednošivo pre každý druh príjmov podľa § 5 až 8 zákona), pričom sa uvádza číselný kód štátu podľa vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 112/2012 Z. z., ktorou sa vydáva Štatistický číselník krajín v znení vyhlášky č. 108/2014 Z. z.; ak má daňovník viac druhov príjmov dosiahnutých v zahraničí podľa § 5 až 8 zákona, uvádzajú sa v tabuľke najskôr príjmy podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2 zákona, pričom ďalšie druhy príjmov sa uvádzajú v mieste na osobitné záznamy pod tabuľkou; ak ide o spoločne dosiahnuté príjmy, uvádza sa meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu, DIČ alebo rodné číslo a celkové spoločne dosiahnuté príjmy a výdavky; ak ide o účastníkov združenia, uvádza sa aj percentuálny podiel pripadajúci na každého účastníka združenia.

Ak nepostačuje miesto na osobitné záznamy, uvádzajú sa v tomto členení v osobitnej prílohe tohto daňového priznania.

Počet príloh

153

Uvádza sa počet všetkých príloh, ktoré sú súčasťou daňového priznania (vrátane príloh č. 1 až 3, aj keď sa nevyplňajú)

Vyhlasujem, že všetky údaje uvedené v daňovom priznaní sú správne a úplné.

Dátum

. . 20

podpis daňovníka (zástupcu)

XIV. ODDIEL - ŽIADOSŤ O VRÁTENIE DAŇOVÉHO PREPLATKU ALEBO O VYPLATENIE DAŇOVÉHO BONUSU

- Žiadam o vyplatenie daňového bonusu alebo rozdielu daňového bonusu podľa § 33 zákona (r. 121 alebo rozdiel z r. 142, ak je kladný)
- Žiadam o vyplatenie daňového bonusu na zaplatené úroky alebo rozdielu daňového bonusu na zaplatené úroky podľa § 33a zákona (r. 127 alebo rozdiel z r. 144, ak je kladný)
- Žiadam o vrátenie daňového preplatku podľa § 79 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (z r. 136 alebo rozdiel z r. 140, ak je záporný)
- poštovou poukážkou (do výšky 15 000 eur vrátane) na účet na účet v zahraničí, ktorého nie som majiteľom

IBAN

U daňovníka, ktorý žiada vrátenie daňového preplatku alebo vyplatenie daňového bonusu na bankový účet vedený v zahraničí (cezhraničný prevod finančných prostriedkov) v inom formáte ako IBAN, sa uvádza v XIII. oddiele číslo bankového účtu, SWIFT/BIC kód, názov banky, mesto a štát banky alebo pobočky banky daňovníka. Ak daňovník nie je majiteľom bankového účtu, uvádza sa v XIII. oddiele názov bankového účtu príjemcu.

Dátum

. . 20

podpis daňovníka (zástupcu)

PRÍLOHA č. 1 - Odpočet výdavkov (nákladov) na výskum a vývoj a údaje o projektoch výskumu a vývoja podľa § 30c zákona

Projekt výskumu a vývoja (ďalej len „projekt“) číslo / počet projektov		/	Dátum začiatku realizácie projektu	. . 2 0
	Zdaňovacie obdobie	Výška vykázaného nároku na odpočet výdavkov (nákladov) na výskum a vývoj podľa § 30c ods. 1 zákona v zdaňovacom období	časť odpočítavaná v príslušnom zdaňovacom období	
	1	2	3	
1	. . 2 0	,		
	. . 2 0			
2	. . 2 0	,		
	. . 2 0			
3	. . 2 0	,		
	. . 2 0			
4	. . 2 0	,		
	. . 2 0			
5	. . 2 0	,		
	. . 2 0			
6	SPOLU			
Ciele projektu, ktoré sú dosiahnuteľné podľa doby jeho realizácie a merateľné po jeho ukončení				
7	Odpočet ³⁹⁾ podľa § 30c ods. 1 zákona (súčet všetkých r. 6 Prílohy č. 1)			
8	Odpočet ³⁹⁾ podľa § 30c ods. 2 zákona			
39) V r. 7 sa uvádza suma odpočtu podľa § 30c ods. 1 zákona odpočítavaná v príslušnom zdaňovacom období v úhrne z r. 6 za všetky projekty. Riadok 7 sa vyplní aj pri daňovníkovi, ktorý uplatňuje odpočet výdavkov (nákladov) na výskum a vývoj iba za jeden projekt, pričom sa v ňom uvádza suma z r. 6. V r. 8 sa uvádza suma odpočtu podľa § 30c ods. 2 zákona odpočítavaná v príslušnom zdaňovacom období. Riadky 7 a 8 sa vyplňajú len v prílohe k § 30c zákona, v ktorej sa uvádza projekt č. 1.				
9	SPOLU ⁴⁰⁾ odpočet podľa § 30c ods. 1 a 2 zákona za všetky projekty (r. 7 + r. 8)			
40) Pri daňovníkovi, ktorý odpočítava výdavky (náklady) na výskum a vývoj podľa § 30c ods. 1 zákona u viacerých projektoch, sa vyplňajú r. 1 až 6 za každý projekt samostatne, pričom r. 9 sa vyplní len v prílohe k § 30c zákona, v ktorej sa uvádza projekt č. 1. V r. 9 sa uvádza suma odpočtu podľa § 30c ods. 1 zákona z r. 7 a suma odpočtu podľa § 30c ods. 2 zákona z r. 8, pričom suma v r. 9 sa uvádza najviac do výšky čiastkového základu dane uvedeného v r. 55 a údaj z r. 9 sa prenáša do r. 56.				

DIČ (Rodné číslo)

PRÍLOHA č. 2 - Podiely na zisku (dividendy) a ostatné príjmy, ktoré sú súčasťou osobitného základu dane podľa § 51e zákona

Podiely na zisku (dividendy) a ostatné príjmy, ktoré sú súčasťou osobitného základu dane podľa § 51e zákona, ak sú vyplácané od právnickej osoby, ktorá je daňovníkom štátu, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia a od právnickej osoby, ktorá je daňovníkom štátu, s ktorým nemá Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, pričom nejde o daňovníka nespolutracujúceho štátu podľa § 2 písm. x) zákona

Druh príjmov (výnosov) plynúci od právnickej osoby, ktorá je daňovníkom štátu, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia a od právnickej osoby, ktorá je daňovníkom štátu, s ktorým nemá Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, pričom nejde o daňovníka nespolutracujúceho štátu podľa § 2 písm. x) zákona	Suma príjmov (výnosov)	Suma výdavkov (nákladov)
	1	2
Podiel na zisku (dividenda)	01	
Podiel člena pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou na zisku a na majetku ⁴¹⁾	02	
Podiel na výsledku podnikania vyplácaný tichému spoločníkovi	03	
Vyrovnací podiel ⁴²⁾	04	
Podiel na likvidačnom zostatku ⁴²⁾	05	
Spolu	06	

41) Uvádza sa suma presahujúca 500 eur. Ak je tento podiel vyplácaný viacerými pozemkovými spoločenstvami so sídlom v zahraničí, uvádza sa úhm súm presahujúci 500 eur od každého pozemkového spoločenstva.

42) Suma výdavku (nákladu) sa uplatňuje v hodnote splateného vkladu zistenej podľa § 25a písm. c) až f) zákona za každý podiel jednotlivito, pričom ak je hodnota splateného vkladu vyššia ako vyrovnací podiel alebo podiel na likvidačnom zostatku, na rozdiel sa neprihliada.

Výpočet dane z osobitného základu dane podľa § 51e zákona podielov na zisku (dividendy) a ostatných príjmov, ktoré sú súčasťou tohto osobitného základu dane, ktoré sú vyplácané od právnickej osoby, ktorá je daňovníkom štátu, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia

Osobitný základ dane podľa § 51e zákona (r. 06 stĺ. 1 - r. 06 stĺ. 2)	07	
Sadzba dane (v %)	08	7
Daň z osobitného základu dane vypočítaná sadzbou dane podľa § 15 písm. a) tretieho bodu zákona (r. 07 x r. 08) : 100	09	

Výpočet dane po vyňatí podielov na zisku (dividend) a ostatných príjmov zo zdrojov v zahraničí, ktoré sú súčasťou osobitného základu dane podľa § 51e zákona

Úhm vyňatých podielov na zisku (dividend) a ostatných príjmov (základov dane), ktoré sú súčasťou príjmov uvedených v r. 06	10	
Podiely na zisku (dividendy) a ostatné príjmy (základy dane) znížené o úhm vyňatých podielov na zisku (r. 07 - r. 10)	11	
Daň po vyňatí podielov na zisku (dividend) a ostatných príjmov (základov dane) zo zdrojov v zahraničí (r. 11 x r. 08) : 100	12	

Výpočet dane uznanej na zápočet na daňovú povinnosť v tuzemsku zo zaplatenej dane v zahraničí z podielov na zisku (dividend) a ostatných príjmov, ktoré sú súčasťou osobitného základu dane podľa § 51e zákona

Úhm podielov na zisku (dividend) a ostatných príjmov (základov dane), ktoré sú súčasťou príjmov uvedených v r. 06	13	
Daň zaplatená v zahraničí z príjmov z r. 13 - uvádza sa suma zaplatenej dane podľa zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia	14	
Výpočet percenta dane na účely zápočtu r. 13 : [(r. 07 - r. 10) alebo r. 07] x 100	15	
Z dane zaplatenej v zahraničí možno započítať [(r. 12 alebo r. 09) x r. 15] : 100	16	
Daň uznaná na zápočet (r. 16 maximálne do sumy v r. 14)	17	

DIČ (Rodné číslo)

Daň z osobitného základu dane podľa § 51e zákona po vyňatí a zápočte (r. 12 alebo r. 09) alebo (r. 12 - r. 17 alebo r. 09 - r. 17)		18					
Podiely na zisku (dividendy) a ostatné príjmy, ktoré sú súčasťou osobitného základu dane podľa § 51e zákona, ak sú vyplácané od právnickej osoby, ktorá je daňovníkom nespôpracujúceho štátu podľa § 2 písm. x) zákona							
Druh príjmov (výnosov) plynúci od právnickej osoby, ktorá je daňovníkom nespôpracujúceho štátu podľa § 2 písm. x) zákona		1	Suma príjmov (výnosov)		2	Suma výdavkov (nákladov)	
Podiel na zisku (dividenda)	19						
Podiel člena pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou na zisku a na majetku ⁴¹⁾	20						
Podiel na výsledku podnikania vyplácaný tichému spoločníkovi	21						
Vyrovnačiaci podiel ⁴²⁾	22						
Podiel na likvidačnom zostatku ⁴³⁾	23						
Spolu	24						
Výpočet dane z osobitného základu dane podľa § 51e zákona podielov na zisku (dividendy) a ostatných príjmov, ktoré sú súčasťou tohto osobitného základu dane, ktoré sú vyplácané od právnickej osoby, ktorá je daňovníkom nespôpracujúceho štátu podľa § 2 písm. x) zákona							
Osobitný základ dane podľa § 51e zákona (r. 24 stĺ. 1 - r. 24 stĺ. 2)	25						
Sadzba dane (v %)	26				3	5	
Daň z osobitného základu dane vypočítaná sadzbou dane podľa § 15 písm. a) štvrtého bodu zákona (r. 25 x r. 26) : 100	27						
Daň z osobitného základu dane podľa § 51e zákona (r. 18 + r. 27)	28						

PRÍLOHA č. 3 - Údaje na účely sociálneho poistenia a zdravotného poistenia

Na účely sociálneho poistenia a zdravotného poistenia		
	1	2
	Prijmy (výnosy)	Výdavky (náklady)
Prijmy (výnosy) z výkonu osobnej asistencie uvádzané v VI. oddiele ako súčasť základu dane (čiasťového základu dane) z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona / § 6 ods. 2 písm. b) zákona	01	
Základ dane z príjmov z výkonu osobného asistenta (kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami); výsledok hospodárenia (zisk)	02 +	
Strata z príjmov z výkonu osobného asistenta (záporný rozdiel); výsledok hospodárenia (strata)	03 -	
Položky zvyšujúce základ dane (znižujúce stratu) (§ 17 až 17b, § 17d, § 19 ods. 3 písm. n) a § 21 ods. 1 písm. h) tretí bod zákona)	04	
Položky znižujúce základ dane (zvyšujúce stratu) (§ 17 až 17b a § 17d zákona)	05	
Základ dane (čiasťový základ dane) z príjmov z výkonu osobného asistenta po úprave o položky zvyšujúce základ dane alebo znižujúce základ dane (r. 02 + r. 04 - r. 05) > 0 alebo (r. 03 + r. 04 - r. 05) > 0	06 +	
Daňová strata z príjmov z výkonu osobného asistenta po úprave o položky znižujúce stratu alebo zvyšujúce stratu (r. 02 + r. 04 - r. 05) < 0 alebo (r. 03 + r. 04 - r. 05) < 0	07 -	
Ak daňovník dosahuje príjmy za výkon osobnej asistencie podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, uvádzajú sa v tejto tabuľke príjmy a výdavky, základ dane, strata z týchto príjmov a ak vedie podvojnú účtovníctvo aj základ dane a daňová strata po uplatnení pripočítateľných položiek a odpočítateľných položiek upravujúcich základ dane alebo daňová strata daňovníka z príjmov týkajúca sa tejto činnosti, ktoré daňovník zahrnul do základu dane (čiasťového základu dane) z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona uvedeného v VI. oddiele.		
Na účely sociálneho poistenia a zdravotného poistenia		
Úhm povinného poistného (§ 5 ods. 8 zákona)	08	
z toho	úhm poistného na sociálne poistenie (zabezpečenie)	09
	úhm poistného na zdravotné poistenie	10
Preukázateľne zaplatené poistné na sociálne poistenie z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona	11	
z toho	preukázateľne zaplatené poistné na dobrovoľné sociálne poistenie	12
	Preukázateľne zaplatené poistné na zdravotné poistenie z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona	13
o toho	preukázateľne zaplatené preddavky na zdravotné poistenie z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona príslušné k zdaňovaciemu obdobiu, za ktoré sa podáva daňové priznanie	14
Ak daňovník vyplní riadok preukázateľne zaplateného poistného z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona uvedeného pod tabuľkou č. 1 priznania, vyplňa sa aj r. 11 a r. 14 bez ohľadu na spôsob uplatňovania výdavkov (podvojnú účtovníctvo, jednoduché účtovníctvo, daňová evidencia podľa § 6 ods. 11 zákona, výdavky percentom z príjmov podľa § 6 ods. 10 zákona).		
☐ Pri príjmoch podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona vediem podvojnú účtovníctvo		
Výnosy podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona (vyplňa sa, len ak daňovník vedie podvojnú účtovníctvo a nevyplňa r. 1 až 3 a r. 5 až 9 v tabuľke č. 1)	15	
Dátum	. . 20	podpis daňovníka (zástupcu)